

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΠΗΛΙΟΣ ΛΙΒΑΝΟΣ - ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Χτίζουμε εθνική στρατηγική για τον αγροδιατροφικό τομέα

ΣΕΛ.22-23

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Π. ΠΑΤΟΥΛΙΔΟΥ

Η Θεσσαλονίκη
κινήθηκε σε
υψηλά επίπεδα

ΣΕΛ.28-29

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Κ. ΣΒΥΝΟΥ

Καλύτερη η χρονιά,
παραμένουν
τα προβλήματα

ΣΕΛ.34-35

ΒΕΝΕΤΙΑ

Μέτρα για τον
υπερτουρισμό

ΣΕΛ.30-31

ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Δύο ταραχώδεις
δεκαετίες

ΣΕΛ.42-43

Αναλυτικά τα μέτρα,
όπως τα εξειδίκευσε
το Οικονομικό Επιτελείο

Ανάμικτα συναισθήματα
από επαγγελματικούς
φορείς

Θετικές κρίνονται
οι φοροελαφρύνσεις

Κριτική για τον προσωρινό
χαρακτήρα των μέτρων,
αλλά και για απουσία
βασικών θεμάτων
που «καίνε» την αγορά

ΣΕΛ.10-13

ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & οι επιφυλάξεις της αγοράς

ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ
ΚΡΙΣΗ

ΟΙ ΑΠΕΙΛΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

ΣΕΛ.14-20

Γιώργος Καραχρήστος
Εκδότης της
«itn Ελληνικός Τουρισμός»

Οικονομία ασθμαίνουσα...

Στο δεκαπενθήμερο που πέρασε κυριάρχησαν στην επικαιρότητα οι εξαγγελίες του Κυριάκου Μητσοτάκη στην 85η ΔΕΘ και η εξειδίκευση των μέτρων από το οικονομικό επιτελείο. Πολλά κρίνονται θετικά από την αγορά, όπως οι φοροελαφρύνσεις, όμως ο προβληματισμός είναι διάχυτος για το κατά πόσον οι συγκεκριμένες εξαγγελίες είναι αρκετές για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που έχει προκαλέσει στην οικονομία η πανδημία.

Ακόμα και στον τουρισμό που η σεζόν πήγε καλύτερα από πέρυσι, δεν μπορούμε να πούμε ότι κάλυψε τα «σπασμένα» του 2020. Αυτό, άλλωστε, είναι και το μήνυμα που στέλνουν οι επαγγελματίες, όχι μόνο εντός, αλλά και εκτός συνόρων. Για την ιστορία να θυμίσουμε πως η επενδυτική τράπεζα Lehman Brothers κατέρρευσε στις ΗΠΑ το 2008 και το πρώτο μνημόνιο «έφθασε» στη χώρα τον Απρίλιο του 2010. Βρισκόμαστε σε ένα ανάλογο χρονικό διάστημα τώρα από το ξέσπασμα της πανδημίας, η οποία διεθνώς έχει προκαλέσει πολύ μεγαλύτερες οικονομικές αναταράξεις. Δεν θα ήταν παράλογο να αντιτείνει κάποιος ότι συζητούμε για δύο διαφορετικές κρίσεις, σε διαφορετικές χρονικές περιόδους, όμως τα δείγματα γραφής που έχουμε δεν είναι ενθαρρυντικά.

Τα προβλήματα στο λιανεμπόριο, η ακρίβεια, η εκτίναξη του κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος, η συνεχιζόμενη μετ' εμποδίων λειτουργία της εστίασης και βεβαίως η πανδημία που ακόμη είναι εδώ, δεν προοιωνίζουν θετικές εξελίξεις, ιδίως για τον χειμερινό τουρισμό και τον ορεινό όγκο που έρχεται από μια κατα-

στροφική περσινή χρονιά. Ήδη στην αγορά υπάρχουν ανησυχητικά «καμπανάκια». Δεν αγνοούμε τις εκτιμήσεις που υπάρχουν για ανάπτυξη και ευχής έργον είναι φυσικά να επιβεβαιωθούν, αλλά ταυτόχρονα δεν πρέπει να αγνοούμε και τα δεδομένα.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα, στις οποίες συγκαταλέγεται και ένα μεγάλο κομμάτι των τουριστικών επιχειρήσεων, βρίσκονται σε δεινή θέση. Το κατά πόσον θα μπορέσουν να καλύψουν τις ανάγκες τους και να τις στηρίξουν τα κυβερνητικά μέτρα μένει να φανεί. Είναι σίγουρο, όμως, πως θα χρειαστούν εμπροσθοβαρή μέτρα και επίσης είναι σίγουρο πως πρέπει να επιταχυνθεί η τροφοδότηση της αγοράς με κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Ταυτόχρονα ο τουρισμός -και όχι μόνο φυσικά- βρίσκεται αντιμέτωπος και την απειλή της κλιματικής κρίσης. Το περιβάλλον, οι φυσικές καλλονές είναι δομικό συστατικό του τουριστικού προϊόντος. Η κατεστραμμένη φύση, τα καμένα δέντρα, η μολυσμένη παραλία, το δύσοσμο ποτάμι δεν αποτελούν προορισμό. Διώχνουν τον κόσμο δεν τον έλκουν. Στο παρόν τεύχος ανοίγουμε τη συζήτηση για το μείζον αυτό πρόβλημα των καιρών μας και τους κινδύνους που υπάρχουν για την τουριστική βιομηχανία.

Τέλος όπως πάντα φιλοξενούμε σημαντικές συνεντεύξεις και θέματα που ευελπιστούμε να τα βρείτε διαφωτιστικά και ενδιαφέροντα.

Καλή ανάγνωση!

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

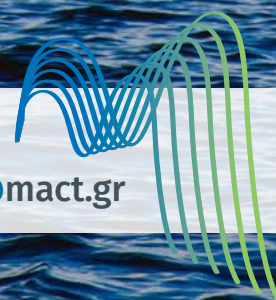

CYCLADES YACHTING FESTIVAL AND GASTRONOMY

SYROS
9-10-11
OCTOBER 2021

 www.mact.gr
 2110129575 info@mact.gr

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
MACT
MEDIA
GROUP

Ο γύρος των...
ΕΙΔΗΣΕΩΝ
σε λέξεις

Ζαχαράκη: Η ελληνική παρουσία στην 5η Συνδιάσκεψη του UNWTO για τον Οινοτουρισμό

Η υφυπουργός Τουρισμού Σοφία Ζαχαράκη συμμετείχε στην 5η Συνδιάσκεψη του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO) για τον Οινοτουρισμό, που πραγματοποιήθηκε στις 9-10 Σεπτεμβρίου στο Reguengos de Monsaraz της περιφέρειας Alentejo στην Πορτογαλία, εκπροσωπώντας την χώρα σε μια σημαντική εκδήλωση για τον δυναμικά ανερχόμενο κλάδο του ελληνικού οινοτουρισμού. Προσκεκλημένη σε πάνελ με συμμετέχοντες Υπουργούς χωρών που πρωταγωνιστούν στον οινοτουρισμό (Πορτογαλία, Γαλλία, Γεωργία), η κα Ζαχαράκη υπογράμμισε τα βήματα προόδου που έχει κάνει ο ελληνικός οινοτουρισμός και ανέδειξε το σχέδιο του υπουργείου για την ενίσχυση του ελληνικού οινοτουρισμού το οποίο βασίζεται σε 5 άξονες:

- **Αναβάθμιση Σήματος** Επισκέψιμου Οινοποιείου, βάσει των αποτελεσμάτων σχετικής έρευνας που το Υπουργείο δι-εξήγαγε και των προτάσεων των οινοποιείων μας.
- **Δημιουργία της πρώτης** ψηφιακής πύλης για τον ελληνικό οινοτουρισμό, ενός εξειδικευμένου portal των οινοποιείων που φέρουν Σήμα Επισκέψιμου Οινοποιείου, με ψηφιακό χάρτη και

χρήσιμες πληροφορίες για αυτά.

- **Ίδρυση Εθνικού Συμβουλίου** Οινοτουρισμού, με την συμμετοχή των φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, για τη χάραξη μακροπρόθεσμης στρατηγικής ανάπτυξης του οινοτουρισμού.
- **Αξιοποίηση πόρων** του Ταμείου Ανάκαμψης για την επένδυση σε υποδομές,

ψηφιακή προβολή και επιμόρφωση ανθρώπινου δυναμικού.

- **Διοργάνωση** ενός εθνικού οδοιπορικού για τον Οινοτουρισμό, που ήδη ξεκίνησε από την Σαντορίνη (5-7 Ιουλίου) και θα συνεχιστεί σε οινοπαραγωγικές και οινοτουριστικές περιοχές της χώρας, με επόμενη στάση τη Δυτική Μακεδονία.

Κατά την διάρκεια των εργασιών της συνδιάσκεψης, επισημάνθηκαν οι κύριες προκλήσεις για τον οινοτουρισμό διεθνώς: ανάγκη για χάραξη ολοκληρωμένων εθνικών στρατηγικών, επένδυση σε υποδομές και δεξιότητες ανθρώπινου δυναμικού, αντιμετώπιση συνθηκών πανδημίας, αφήγημα (storytelling) οινοτουριστικής εμπειρίας, χρήση νέων τεχνολογιών και καινοτομίας, διασφάλιση βιωσιμότητας, εξασφάλιση συνεργειών δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, σύνδεση με όλες τις εκφάνσεις της γαστρονομίας, διεθνής ανταλλαγή τεχνογνωσίας, δεδομένων και ιδεών.

Παράλληλα, αναδείχθηκαν και οι μεγάλες ευκαιρίες που ο οινοτουρισμός προσφέρει για τον εμπλουτισμό του εθνικού τουριστικού προϊόντος, την προσέλκυση διαφοροποιημένων τουριστικών κοινών υψηλής δαπάνης, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και τη διάχυση της

τουριστικής ανάπτυξης στην περιφέρεια.

Η κ. Ζαχαράκη έκανε την ακόλουθη δήλωση: «Ο ελληνικός οινοτουρισμός, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, έχει κάνει μεγάλα βήματα μπροστά. Το εξαιρετικό ελληνικό κρασί προσφέρει πλέον πέραν από την γευστική, και μία βιωματική εμπειρία, καθώς ολοένα και περισσότερα οινοποιεία ανοίγουν τις πύλες τους στο κοινό. Στη διεθνή τάση αναζήτησης ποιοτικότερων ταξιδιωτικών εμπειριών, η Ελλάδα διαθέτει το μεγάλο πλεονέκτημα του οινικού της κλάδου, συνδυασμένου με την απaráμιλλη ελληνική αξία της φιλοξενίας. Τα δύο αυτά στοιχεία, βρίσκουν τη σύζευξή τους στον οινοτουρισμό, τον οποίο μέσω στοχευμένων πρωτοβουλιών ενισχύουμε στο πλαίσιο ενός στρατηγικού σχεδίου για την γαστρονομία και τις ειδικές μορφές τουρισμού. Η πρόσκληση της χώρας στην 5η Παγκόσμια Συνδιάσκεψη του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού για τον Οινοτουρισμό – μεταξύ συγκεκριμένων και επιλεγμένων χωρών που βρίσκονται στην αιχμή του παγκόσμιου οινοτουρισμού – αποτελεί τιμή αλλά και έμπρακτη, διεθνή αναγνώριση της προόδου, αλλά και μελλοντικής προοπτικής του ελληνικού οινοτουριστικού κλάδου».

ΕΟΤ Ρωσίας: Η Ελλάδα στη Γαστρονομική Ολυμπιάδα

Η συμμετοχή της Ελλάδας στην Γαστρονομική Ολυμπιάδα της Ρωσίας με την υποστήριξη του ΕΟΤ Ρωσίας, κέρδισε το έντονο ενδιαφέρον του ρωσικού κοινού στην φημισμένη διεθνώς μεσογειακή ελληνική κουζίνα. Η τεραστίων διαστάσεων αυτή διοργάνωση γαστρονομικής επίδειξης πραγματοποιήθηκε από 10 έως 12 Σεπτεμβρίου στην πόλη Περμ της Ρωσίας, με τη συμμετοχή πλέον των 500 chefs από την Ρωσική Ομοσπονδία και χώρες από όλο τον κόσμο. Οι συμμετέχοντες έλαβαν μέρος σε σειρά ειδικών διαγωνισμών μαγειρικής τεχνικής και γνώσης παρουσία πλήθους κόσμου, καθώς η προσέλευση επαγγελματιών σεφ και κοινού ήταν μεγάλη.

Τη συμμετοχή της Ελλάδας στην Ολυμπιάδα προετοίμασε το γραφείο ΕΟΤ Ρωσίας και την 11η Σεπτεμβρίου, συμμετείχε σε master class παρασκευής και επίδειξης Ελληνικών πιάτων με τον Brand Exclusive Chef κ. Χρή-

στο Νάνο, που εργάζεται στην Ρωσία τα τελευταία έξι χρόνια.

Την επόμενη ημέρα, 12 Σεπτεμβρίου, ο ΕΟΤ συμμετείχε σε στρογγυλό τραπέζι και πάνελ συζήτησης με γενικό θέμα την «Ανάπτυξη του Γαστρονομικού τουρισμού στις Περιφέρειες της Ρωσίας». Στο πάνελ ο ΕΟΤ Ρωσίας την ευκαιρία να προβάλλει τον Ελληνικό γαστρονομικό τουρισμό, ως καθοριστικού θεματικού τουριστικού προϊόντος για την ανάπτυξη του Ελληνικού τουρισμού και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου καθ'όλη τη διάρκεια του έτους.

Οι γαστρονομικές παρουσιάσεις στην Ρωσία συνεχίζονται, με τη συμμετοχή του ΕΟΤ, στην πόλη Ουλάν Ουντέ στην Άπω Ανατολή της Σιβηρίας από 15-17/09/21, όπου διοργανώνονται master class και εκδηλώσεις του προγράμματος των γαστρονομικών δρόμων «Great Silk Road», με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Ελλάδα.

Βασίλης Κικίλιας: Ο τουρισμός δεν λειτουργεί με αυτόματο πιλότο

Ο υπουργός Τουρισμού, Βασίλης Κικίλιας σε άρθρο του που δημοσιεύτηκε στη εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ» μίλησε για τα ζητήματα του τουρισμού και τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει. Χαρακτηριστικά αναφέρει:

Το brand του ελληνικού τουριστικού προϊόντος είναι ένα από τα ισχυρότερα παγκοσμίως, είναι ένα από τα πλέον αναγνωρίσιμα και ποιοτικά. Επιπρόσθετα, η ανταγωνιστικότητα του τουρισμού στην Ελλάδα είναι σύμφωνα με το World Economic Forum στην 25η θέση ανάμεσα σε 140 χώρες, ενώ η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας στην 59η θέση ανάμεσα σε 140 χώρες.

Παρ' όλα αυτά ο τουρισμός, η ατμομηχανή της ελληνικής οικονομίας, μόνο στον αυτόματο πιλότο δεν μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι λειτουργεί. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει είναι τεράστιες και τα ζητούμενα παγκόσμια. Ο πλανήτης, η Ευρώπη και συνεπώς η χώρα μας, δεν έχουν ξεμπερδέψει ακόμα από την πανδημία του κορονοϊού. Οι υγειο-

νομικές, κοινωνικές, οικονομικές, τουριστικές συνέπειες αποτυπώθηκαν και αποτυπώνονται με τον πιο σκληρό τρόπο, τα δυο τελευταία χρόνια. Αν κανείς συνυπολογίσει τη μεγάλη πίεση που δέχονται οι υφιστάμενες υποδομές, ειδικά σε τουριστικούς προορισμούς αιχμής, όπως και το δαιδαλώδες σύστημα συναρμοδιοτήτων που έχει το Υπουργείο Τουρισμού με άλλα Υπουργεία και φορείς της Κυβέρνησης, φτάνει στο συμπέρασμα ότι απαιτείται στρατηγικός σχεδιασμός, επιχειρησιακή ικανότητα, πολιτική βούληση και όραμα έτσι ώστε επισκέπτες από το εξωτερικό και Έλληνες να έχουν την καλύτερη τουριστική εμπειρία.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος θα επιδιώξουμε άμεσα τη συστηματικοποίηση και ομογενοποίηση της πληροφορίας για τα μεγέθη του τουρισμού και την έγκαιρη διάγνωση των εξελίξεων, στην εξαιρετικά ανταγωνιστική παγκόσμια τουριστική αγορά. Στο κομμάτι των δημόσιων επενδύσεων, θα προταθούν τα θέματα αειφορίας (περιβάλλον, απορρίμματα, ενέργεια, νερό) τα οποία είναι ανα-

γκαία λόγω των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Παράλληλα, θα μπουν μπροστά επενδύσεις οι οποίες θα διευρύνουν χρονικά και χωρικά την τουριστική δραστηριότητα (χώροι πολιτισμού, αθλητισμού, συνεδριακών κέντρων). Στο πεδίο της ψηφιακής τεχνολογίας, ο τουρισμός κάνει άλματα παγκοσμίως και είμαστε έτοιμοι για να υλοποιήσουμε την ψηφιακή στρατηγική μας, Βασική προτεραιότητα, είναι η εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση μέσα από την επιμόρφωση των στελεχών και των επαγγελματιών του τουρισμού.

Η Ελλάδα υπερτερεί στην εν γένει αίσθηση της φιλοξενίας και της φιλικότητας που αισθάνεται ο επισκέπτης. Στις υποδομές διαμονής, στη γαστρονομία, στις παραλίες και τα τοπία μας. Είναι λοιπόν αναγκαία η συστράτευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων του τουρισμού, του πολιτισμού, της αγοράς, με σκοπό να μετουσιώσουμε τα πλεονεκτήματά μας σε ποιοτικότερο τουρισμό, αύξηση των εσόδων και των θέσεων εργασίας. Έτσι το δυνατό brand μας θα ισχυροποιηθεί.

Βραβείο καλύτερου προορισμού πολυτελείας για την Ελλάδα

Αποδεικνύοντας την μακροχρόνια αγάπη της, η Γερμανία βράβευσε την Ελλάδα ως τον καλύτερο ταξιδιωτικό προορισμό της χρονιάς για τουρισμό πολυτελείας. Η διεθνής τουριστικής διάκριση στα βραβεία «Inspire me Award», που καθιέρωσε φέτος για πρώτη φορά το έγκυρο γερμανικό επαγγελματικό online περιοδικό «LuxusInsider» τιμά και αναδεικνύει το ελληνικό τουριστικό προϊόν σε μια ιδιαίτερα σημαντική αγορά. Το ελληνικό βραβείο απονεμήθηκε στην προϋσταμένη της Υπηρεσίας EOT Γερμανίας, Νικολέτα Λεκανίδη, παρουσία της αναπληρώτριας προϊσταμένης, Αρετής Πρίνου, κατά τη διάρκεια ειδικής εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στις 9 Σεπτεμβρίου στο Business Club (Villa im Heine-Park) του Αμβούργου. Στην ψηφοφορία έλαβαν μέρος οι αναγνώστες του περιοδικού, οι οποίοι κατά κανόνα είναι στελέχη της τουριστικής αγοράς της χώρας που ειδικεύονται στον τομέα των ταξιδίων πολυτελείας (πωλητές ταξιδιών, ταξιδιωτικοί πράκτορες, ξενοδοχεία, αεροπορικές εταιρείες κ.ά.), ενώ η αξιολόγηση της βραχείας λίστας των υποψηφιοτήτων ανά κατηγορία έγινε από κριτική επιτροπή, αποτελούμενη από ειδικούς σε διάφορους κλάδους της τουριστικής βιομηχανίας.

Στο περιθώριο της εκδήλωσης, οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας EOT Γερμανίας είχαν επαφές με επιλεγμένους εκπροσώπους της συγκεκριμένης τουριστικής αγοράς (ITB Berlin, TUI κ.ά.), καθώς και του τουριστικού ειδησεογραφικού ομίλου «FVW Medien». Στις προθέσεις των διοργανωτών είναι καθιέρωση του «Inspire me Award» ως ετήσιου θεσμού της γερμανικής τουριστικής αγοράς, με τον οποίο θα επιβραβεύονται διεθνείς προορισμοί, εταιρείες και προσωπικότητες του κλάδου που παρουσίασαν αξιοσημείωτα επιτεύγματα στον τομέα του τουρισμού πολυτελείας.

ΙΕΚ ΑΛΦΑ και MEDITERRANEAN COLLEGE προσφέρουν 9 δωρεάν υποτροφίες σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής

Η Περιφέρεια Αττικής μαζί με τον Εκπαιδευτικό Οργανισμό ΙΕΚ ΑΛΦΑ και το Mediterranean College ενώνουν τις δυνάμεις τους, προσφέροντας 9 δωρεάν υποτροφιών για την υποστήριξη πολιτών που επιθυμούν να σπουδάσουν, αλλά δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα. Συγκεκριμένα το ΙΕΚ ΑΛΦΑ και το Mediterranean College θα προσφέρουν:

- ▶ **3 υποτροφίες** για Bachelor στο Mediterranean College για το α' έτος σπουδών, σε πρόγραμμα επιλογής των δικαιούχων
- ▶ **2 ετήσιες υποτροφίες** στο ΙΕΚ ΑΛ-

ΦΑ, σε ειδικότητα επιλογής των δικαιούχων

▶ **2 πλήρεις, ετήσιες υποτροφίες** στο MEDITERRANEAN PROFESSIONAL STUDIES (Κέντρο Διά Βίου Μάθησης 2), σε πρόγραμμα επιλογής των δικαιούχων, πλην των διετών προγραμμάτων HND, για τα οποία η υποτροφία αφορά στο α' έτος σπουδών

▶ **2 ετήσιες υποτροφίες** στο ΑΛΦΑ studies (Κέντρο Διά Βίου Μάθησης 2), επίσης σε πρόγραμμα που θα επιλέξουν οι δικαιούχοι.

Ο Περιφερειάρχης Αττικής, Γ. Πατούλης, δήλωσε σε σχέση με την κοινή πρω-

τοβουλία της Περιφέρειας του ΙΕΚ και του εκπαιδευτικού Οργανισμού: «Σε μια δύσκολη περίοδο όπως αυτή που βιώνουμε είναι σημαντικό να συμβάλλουμε όλοι μας προκειμένου συμπολίτες μας με πολύ μικρό εισόδημα, άνεργοι, πολύτεκνοι, ΑμεΑ, κ.α, να κοιτάξουν το αύριο με αισιοδοξία. Η Περιφέρεια Αττικής δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα σε θέματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης. Είναι σημαντικό σε αυτή τη προσπάθεια να έχουμε συμπαράστατες μας από τον ιδιωτικό τομέα. Τέτοιου είδους συνεργασίες και κοινωνικές δράσεις δίνουν πνοή στην ελπίδα νέων ανθρώπων για σπουδές.»

Επίσκεψη των τομεαρχών τουρισμού του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ στη Ζάκυνθο

Διήμερη επίσκεψη στη Ζάκυνθο πραγματοποίησαν η τομεάρχης Τουρισμού του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ Κατερίνα Νοτοπούλου και ο αναπληρωτής τομεάρχης Τουρισμού Αλέξανδρος Αυλωνίτης.

Μαζί με τον πρώην Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων και επικεφαλής της «ΑΝΑΣΑ» Θεόδωρο Γαλιατσάτο και κλιμάκιο της Ν.Ε. Ζακύνθου του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ Ζακύνθου, αποτελούμενο από τους Κική Καρυδάκη, συντονίστρια Ν.Ε., Διονύση Γολέμη, αναπληρωτή συντονιστή, Αντώνη Κασσιμάτη, Τζανέτο Πομόνη και Χάρη Μαρκουτσά πραγματοποιήσαν σειρά επαφών με φορείς του νησιού και κατοίκους των ορεινών περιοχών της Ζακύνθου, διαπιστώνοντας δια ζώσης τις θέσεις τους σχετικά με το νομοσχέδιο του Υπ. Τουρισμού για τη σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας με τίτλο Ναυάγιο Ζακύνθου.

Αρχικά, συναντήθηκαν με το δήμαρχο Ζακύνθου κ. Νικήτα Αρετάκη, στο Δημαρχείο Ζακύνθου, όπου συζητήσαν για το θέμα του Ναυαγίου, δηλώνοντας τη στήριξή τους στη διεκδίκηση του Δημοτικού Συμβουλίου για ένα βιώσιμο φορέα ουσιαστικής εκπροσώπησης των συμφερόντων της Ζακύνθου, με ενεργό συμμετοχή του Δήμου.

Η Κατερίνα Νοτοπούλου και ο Αλέξανδρος Αυλωνίτης επισκέφθηκαν το χώρο θέασης του ΝΑΥΑΓΙΟΥ -πλάτωμα Ναυαγίου- διαπιστώνοντας ιδίοις όμμασι την εγκατάλειψη της περιοχής και του τόσο σημαντικού τουριστικού προορισμού, και ένωσαν τις φωνές τους στο πλαίσιο συγκέντρωσης-διαμαρτυρίας του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ Ζακύνθου και κατοίκων της περιοχής κατά της ΑΕ, έτσι όπως αυτή προβλέπεται και δομείται στο νομοσχέδιο.

Στη συνέχεια, επισκέφθηκαν την Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Κρημνών, όπου θαύμασαν το πρότυπο εργαστήριο κατασκευής ψηφιδωτών, και συμμετείχαν σε συζήτηση με τους κατοίκους των Ορεινών περιοχών, οι οποίοι επεσήμαναν πολλές φορές την αδικία που υφίστανται, περιγράφοντας τον αγώνα που δίνουν για την προστασίας της περιουσίας τους, αλλά και της Μονής, κατά επιτηδείων που προσπαθούν με κάθε μέσο να την οικειοποιηθούν.

Την δεύτερη μέρα της επίσκεψής τους συναντήθηκαν στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ζακύνθου με εκπροσώπους συλλόγων ξενοδόχων και ενοικιαζόμενων

δωματίων και ενημερώθηκαν για τη δύσκολη οικονομική κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει οι επιχειρήσεις, καθώς οι δυο μήνες επιτυχούς λειτουργίας - Ιούλιος και Αύγουστος - δεν επαρκούν για να καλύψουν τα συσσωρευμένα χρέη και να εξασφαλίσουν την επιβίωσή τους, ενώ εξέφρασαν την αγωνία τους για να βρεθεί μια οριστική λύση ως προς το πρόβλημα της επισκεψιμότητας του χώρου θέασης του Ναυαγίου, ώστε να γνωρίζουν όλοι τι ισχύει, για να υπάρξει σταθερότητα στις τουριστικές τους υπηρεσίες, και να μην χάνουν την αξιοπιστία τους έναντι των ξένων κυρίως πελατών τους που επισκέπτονται τη Ζάκυνθο σε πολλές των περιπτώσεων μόνο και μόνο για να φωτογραφίσουν το ΝΑΥΑΓΙΟ.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι βουλευτές τους ενημέρωσαν και για τα χρηματοδοτικά εργαλεία που υπάρχουν και δυστυχώς μένουν αναξιοποίητα από την κυβέρνηση της ΝΔ, και δήλωσαν απερίφραστα τη θέση τους για οργανωμένη διαχείριση της περιοχής μέσω ενός φορέα διαφανούς, εξασφαλισμένου δημοσίου συμφέροντος που θα διασφαλίζει πρωτίστως τα συμφέροντα της Ζακύνθου και των Ζακυνθινών.

Ολοκληρώνοντας την επίσκεψή τους, βρέθηκαν στη Μητρόπολη Ζακύνθου και συνομίλησαν με τους μητροπολίτες Ζακύνθου Διονύσιο και Δωδώνης Χρυσόστομο, οι οποίοι εξέφρασαν την αγωνία τους για την τύχη της εκκλησιαστικής περιουσίας, μνημείων και ναών στην ευρύτερη

περιοχή του ναυαγίου, περιουσία για την οποία ήδη βρίσκονται στα δικαστήρια και δήλωσαν την απόλυτη αντίθεσή τους στις προβλέψεις του νομοσχεδίου σύστασης της «Ναυάγιο Ζακύνθου ΑΕ».

Στο περιθώριο των παραπάνω δράσεων και συναντήσεων, οι βουλευτές ενημερώθηκαν επίσης για την κρίσιμη κατάσταση από άποψη βιωσιμότητας στην οποία έχει περιέλθει ο Ενιαίος Αγροτικός Συνεταιρισμός Ζακύνθου, καθώς και για τον κίνδυνο που διατρέχει το Τμήμα Περιβάλλοντος του Ιονίου Πανεπιστημίου λόγω του φετινού χαμηλού αριθμού εισακτέων, και μάλιστα τη στιγμή που η παγκόσμια πολιτική και επιστημονική κοινότητα αναδεικνύει και ιεραρχεί τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής, της πράσινης ανάπτυξης, της προστασίας και διαχείρισης οικοσυστημάτων στην κορυφή της ατζέντας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ αντιπρότεινε στον κυβερνητικό σχεδιασμό τη σύσταση Φορέα Διαχείρισης και Προώθησης της περιοχής του Ναυαγίου που διασφαλίζει το δημόσιο χαρακτήρα του, τη συμμετοχή του συνόλου της τοπικής κοινωνίας στη λειτουργία του, αλλά και την ανάδειξη και αξιοποίηση ενός σπουδαίου τοπόσημου, προωθώντας το δημόσιο συμφέρον αλλά και τη στρατηγική αναβάθμιση της Ζακύνθου ως πρότυπο προορισμού στον τουριστικό χάρτη.

Αιτήσεις πληρωμής για το «Τουρισμός για Όλους»

Ξεκινά από την ερχόμενη Τρίτη 21/9/2021 και έως τις 30/9/2021, η υποβολή αιτημάτων πληρωμής διατακτικών (voucher) από τους παρόχους του προγράμματος «Τουρισμός για όλους» (καταλύματα και τουριστικά γραφεία).

Η υποβολή θα γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού www.tourism4all.gov.gr και αφορά vouchers που εξαργυρώθηκαν το χρονικό διάστημα 1/1/2021 έως 31/5/2021.

Κεντρική επιδίωξη του Υπουργείου Τουρισμού είναι η επίσπευση στη διαδικασία της αποπληρωμής των vouchers στους παρόχους, με στόχο πάντα την καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

«Πυρετός» για το 10ο Ιστορικό Ράλι Ολύμπου 2021

Μαγικές εικόνες θα ζήσουν οι φίλοι των κλασικών αυτοκινήτων –αντίκα στους νομούς Λάρισας και Μαγνησίας, στις 9 και 10 Οκτωβρίου 2021 αφού το περίφημο 10ο Ιστορικό Ράλι Ολύμπου 2021 (The Historic Rally of Olympian Gods), που έχει κλέψει τις καρδιές όλων των φίλων της κλασικής αυτοκίνησης σε Ελλάδα και εξωτερικό, θα επισκεφτεί και φέτος μαγικούς προορισμούς όπως είναι ο Βόλος (εκκίνηση από κτίριο «Παπαστράτος» και τερματισμός 1ης μέρας), τα πανέμορφα χωριά του Πηλίου, η λίμνη Κάρλα και η περιοχή της Λάρισας (τερματισμός).

Ο πρόεδρος του Δικτύου «Περραιβία», Κώστας Σκριάπας, δήλωσε ότι: “το φετινό 10ο επετειακό Ιστορικό Ράλι Ολύμπου είναι αφιερωμένο στη μνήμη του αείμνηστου πρόεδρου της ΔΕΚΑΜ Γεώργιου Τσάλιου, που χάθηκε πρόσφατα και που είναι ο άνθρωπος που απογείωσε τις δράσεις και τη φήμη της Λέσχης εντός και εκτός Ελλάδος, διοργάνωσε μεγάλους αγώνες και αναδιαμόρφωσε τον ρόλο που επιτελεί η κλασική αυτοκίνηση στην Ελλάδα”.

Το Ιστορικό Ράλι Ολύμπου, που θεσμοθετήθηκε το 2011 από το Δίκτυο «ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ» και τη Λέσχη Κλασικών Οχημάτων Βόλου-ΔΕΚΟΒ, αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους θεσμούς στο χώρο της

κλασικής αυτοκίνησης και διαφημίζει την Ελλάδα και τη Θεσσαλία, αλλά κυρίως το μυθικό βουνό, τον Όλυμπο, από τον οποίο πήρε και το όνομά του.

Φέτος, το Ιστορικό Ράλι Ολύμπου, με απόφαση των Διοργανωτών, θα ξεκινήσει, μετά από πολλά χρόνια, από το Βόλο (παράλια-κτίριο «Παπαστράτος»), το Σάββατο 9 Οκτ. 2021 και ώρα 11.00 και με προορισμό τα πανέμορφα χωριά του Πηλίου

με τα μοναδικά τοπία, τη μεγάλη ιστορία και τα πασίγνωστα ποιοτικά τοπικά προϊόντα, ενώ ο μεγάλος τερματισμός θα γίνει στο κέντρο της Λάρισας, την επόμενη μέρα, την Κυριακή 10 Οκτωβρίου 2021 και ώρα 14.00.

Πρόκειται, όχι μόνο για ένα σπάνιο αθλητικό γεγονός, αλλά, κυρίως, για ένα πολιτιστικό, περιβαλλοντικό και μεγάλης τουριστικής προβολής γεγονός, που δύ-

σκολα αντιγράφεται, αφού την ποιότητά του εγγυώνται η ΔΕΚΑΜ (Λέσχη Κλασικών Αυτοκινήτων Μακεδονίας-Θεσσαλονίκη) και το Δίκτυο «ΠΕΡΡΑΙΒΙΑ»-Ελασσόνα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι θα τηρηθούν αυστηρά όλα τα πρωτόκολλα ασφαλείας και τα μέτρα που προβλέπει ο ΕΟΔΥ, για την προστασία των συμμετεχόντων και των θεατών, από τον Covid-19.

Υπολογίσιμη δύναμη στον τουρισμό και «μικρότεροι» νησιωτικοί προορισμοί

Στον απολογισμό του καλοκαιριού για αυτήν την τουριστική σεζόν υπάρχει έντονο κλίμα αισιοδοξίας, αφού σε πρώτη ανάγνωση οι πληρότητες στα περισσότερα νησιά της χώρας κινήθηκαν πάνω από 85%, ειδικά τον Αύγουστο. Ο μήνας που διανύουμε θα κρίνει το αποτέλεσμα και θα σφραγίσει τα τουριστικά έσοδα. Αν φαίνεται το βάρος του τουρισμού, να υποστηρίζεται από τα μεγάλα νησιά της χώρας, ο απολογισμός της πορείας των τουριστικών αφίξεων στους «μικρότερους» νησιωτικούς προορισμούς της χώρας, δείχνει πως κατάφεραν να αναδειχθούν και να στηρίξουν την τοπική οικονομία τους ενισχύοντας έτσι και βιωσιμότητα εν μέσω του χειμώνα. Μπορεί να υστερούν λόγω του γεωγραφικού τους στίγματος και να μην είναι σε θέση να υποδέχονται τις ροές επισκεπτών

των μεγάλων νησιών της χώρας όπως έχουν καταφέρει να ξεχωρίσουν. Χιλιάδες επισκέπτες ταξιδεύουν από όλα τα μέρη του κόσμου για να βρεθούν σε νησιά όπως η Σίκινο, η Κάλυμνος, η Αστυπάλαια, η Ίος, η Σκόπελος, η Νάξος, η Πάρος, οι Λειψοί, η Ελαφώνησος και η Άνδρος. Ακόμα και στα νησιά του Αργοσαρωνικού. Η Αστυπάλαια και η Σίκινο, δυο νησιά που φέτος μάλιστα πρωταγωνίστησαν και στον ξένο Τύπο με την Daily Mail και το National Geographic να εκθειάζουν την ομορφιά τους στα ειδικά αφιερώματα που πραγματοποίησαν, ξεχώρισαν και σε στατιστικό επίπεδο με τα ποσοστά πληρότητας που σημείωσαν. Η Αστυπάλαια σημείωσε πορεία κρατήσεων με πληρότητα μέχρι και 100% από τις 20 Ιουλίου έως τα τέλη Αυγούστου με την «μερίδα του λέοντος» να έχουν οι Έλληνες επισκέπτες με

εκτιμώμενο ποσοστό άνω του 50%, ωστόσο σημαντικές ήταν και οι αφίξεις από το εξωτερικό. Ο δήμαρχος Αστυπάλαιας Νίκος Κομηνέας σε δήλωσή του υποστήριξε πως στο αποτέλεσμά αυτό συνέλαβαν οι «πράσινες» καινοτομίες αλλά και το ντεμπούτο της ακτοπλοϊκής σύνδεσης με νησιά των Δωδεκανήσων που διαθέτουν διεθνή αεροδρόμια. Εντυπωσιακή ήταν και στη Σίκινο η τουριστική σεζόν αφού το νησί βίωσε μια από τις καλύτερες τουριστικές χρονιές ξεπερνώντας ακόμα και τη χρονιά του 2019. Ένας τόπος που διαθέτει 270 μόνιμους κατοίκους κατάφερε να υποδεχτεί και να εξυπηρετήσει συνολικά στη θερινή περίοδο έως και 15.000 επισκέπτες. Το ελληνικό κοινό για άλλη μια χρονιά στήριξε την πολυαγαπημένο νησί του Αργοσαρωνικού, την Αίγινα με τις πληρότητες στο

δεύτερο μεγαλύτερο νησί του Αργοσαρωνικού να κινούνται σε υψηλά επίπεδα, το δίμηνο Ιουλίου-Αυγούστου. Μάλιστα δεν αποκλείεται τα στοιχεία από τις λιμενικές αρχές, που από μέρα σε μέρα θα δημοσιοποιηθούν να φανερώσουν άνοδο σε σχέση και με το 2019. Όπως και στην Αίγινα έτσι και στην Ελαφώνησος το ελληνικό ποσοστό επισκεπτών ήταν το πιο ισχυρό με τον Αύγουστο να σημειώνει το 100% στις πληρότητες. Σε υψηλά επίπεδα κινήθηκαν και οι πληρότητες στους παραδοσιακούς νησιωτικούς προορισμούς, την Πάρο και την Νάξο, που κάθε χρόνο πρωταγωνιστούν στις αφίξεις επισκεπτών. Με μεγάλη επιτυχία κλείνει και Άνδρο την τουριστική σεζόν με την πληρότητα του Αύγουστου να ξεπερνάει τις προσδοκίες και ποσοστά που κυμάνθηκαν μεταξύ 95% και 100%.

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Χαμηλά η μείωση των πτήσεων το 2021 σε σύγκριση με το 2019

Το υπουργείο Μεταφορών σημειώνει ότι η Κύπρος κατάφερε να προσελκύσει νέες αεροπορικές εταιρείες

Μια επιτυχημένη χρονιά φαίνεται να είχε η Κύπρος στο θέμα των αεροπορικών μεταφορών αφού η Eurostat την κατέταξε στην 6η θέση των χωρών της Ε.Ε. με τη μικρότερη μείωση στις πτήσεις του 2021 συγκριτικά με αυτές του 2019.

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων από πλευράς του τοποθετήθηκε τονίζοντας πως το αποτέλεσμα της έρευνας δικαιώνει την πολιτική που εφαρμόσαμε και η οποία αποδεικνύει περήτρανα ότι σε κάθε κρίση δημιουργούνται και ευκαιρίες.

Η συνεργασία του Υπουργείου Μεταφορών με το Υφυπουργείο Τουρισμού αποδίδει καρπούς αφού το 2021 η επιβατική κίνηση από και προς τα αεροδρόμια της Κύπρου ανήλθε στους 2.881.631 επιβάτες σε σχέση με το 2020 όπου η επιβατική κίνηση ήταν 1.804.187.

Το σχέδιο κινήτρων

Το Υπουργείο κατάρτισε Σχέδιο Κινήτρων προς τις αεροπορικές εταιρείες για αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την πανδημία COVID-19. Το συγκεκριμένο Σχέδιο, το οποίο έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προνοεί την επιχορήγηση των αεροπορικών εταιρειών με βάση το ποσοστό πληρότητας του αεροσκάφους. Σκοπός του Σχεδίου είναι η επαναφορά της συνδεσιμότητας της Κύπρου με την Ευρώπη και όλο τον υπόλοιπο κόσμο και η στήριξη της οικονομίας της Κύπρου. Το Σχέδιο εφαρμόστηκε από την 1η Ιουλίου 2020 και επεκτάθηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021 και στον βαθμό που η πανδημία το επέτρεψε, έγινε αποδεκτό και έτυχε αξιοποίησης από τις αεροπορικές εταιρείες, ενισχύοντας την συνδεσιμότητα του νησιού με προορισμούς στο εξωτερικό. Ως αποτέλεσμα των προπα-

θειών που έχουν καταβληθεί, όπως υπογραμμίζει στην ανακοίνωσή του το Υπουργείο Μεταφορών, η Κύπρος κατάφερε να προσελκύσει νέες αεροπορικές εταιρείες. Κάποιες από αυτές δημιούργησαν τη βάση τους στα κυπριακά αεροδρόμια και για κάποιες άλλες αξιοποιήθηκε το δικαίωμα πέμπτης ελευθερίας. Επιπρόσθετα, στο πτητικό πρόγραμμα των αεροπορικών εταιρειών έχουν προστεθεί νέοι προορισμοί, όπως το Παρίσι, η Μασσαλία, το Ντόρτμουντ και το Αννόβερο και παράλληλα αυξήθηκαν οι επιλογές των επιβατών σε προορισμούς όπως της Αθήνας, της Μόσχας και του Κιέβου.

Πρωτοβουλίες

Στο πλαίσιο των εργασιών του Συμβουλίου Μεταφορών της ΕΕ που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουνίου 2021, κατόπιν πρωτοβουλίας της

Κύπρου ετοιμάστηκε και κατατέθηκε από κοινού από 8 κράτη μέλη της ΕΕ - την Κύπρο, την Ελλάδα, τη Σλοβακία, την Ουγγαρία, την Πολωνία, τη Λιθουανία, την Εσθονία και τη Ρουμανία, Διακήρυξη για την αεροπορική συνδεσιμότητα. Η Διακήρυξη αποσκοπεί στην παράταση πέραν του 2021, του προσωρινού καθεστώτος υποστήριξης του τομέα των αερομεταφορών σε σχέση με τη συνδεσιμότητα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η πανδημία έχει δημιουργήσει τεράστια προβλήματα σε νησιώτικα και περιφερειακά κράτη μέλη της Ένωσης σε σχέση με την συνδεσιμότητα τους, η Διακήρυξη αναδεικνύει, παράλληλα, την ανάγκη διαμόρφωσης ενός συνολικού σχεδίου δράσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αυτό στη μετά-πανδημία εποχή.

ΠΗΓΗ: inbusinessnews

Χρηματοδοτικά ελλείμματα στον κρατικό προϋπολογισμό για το 2022

Αντίκτυπο στα δημοσιονομικά της Κύπρου είχε η προσπάθεια της κυβέρνησης για την αντι-μετώπιση της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία

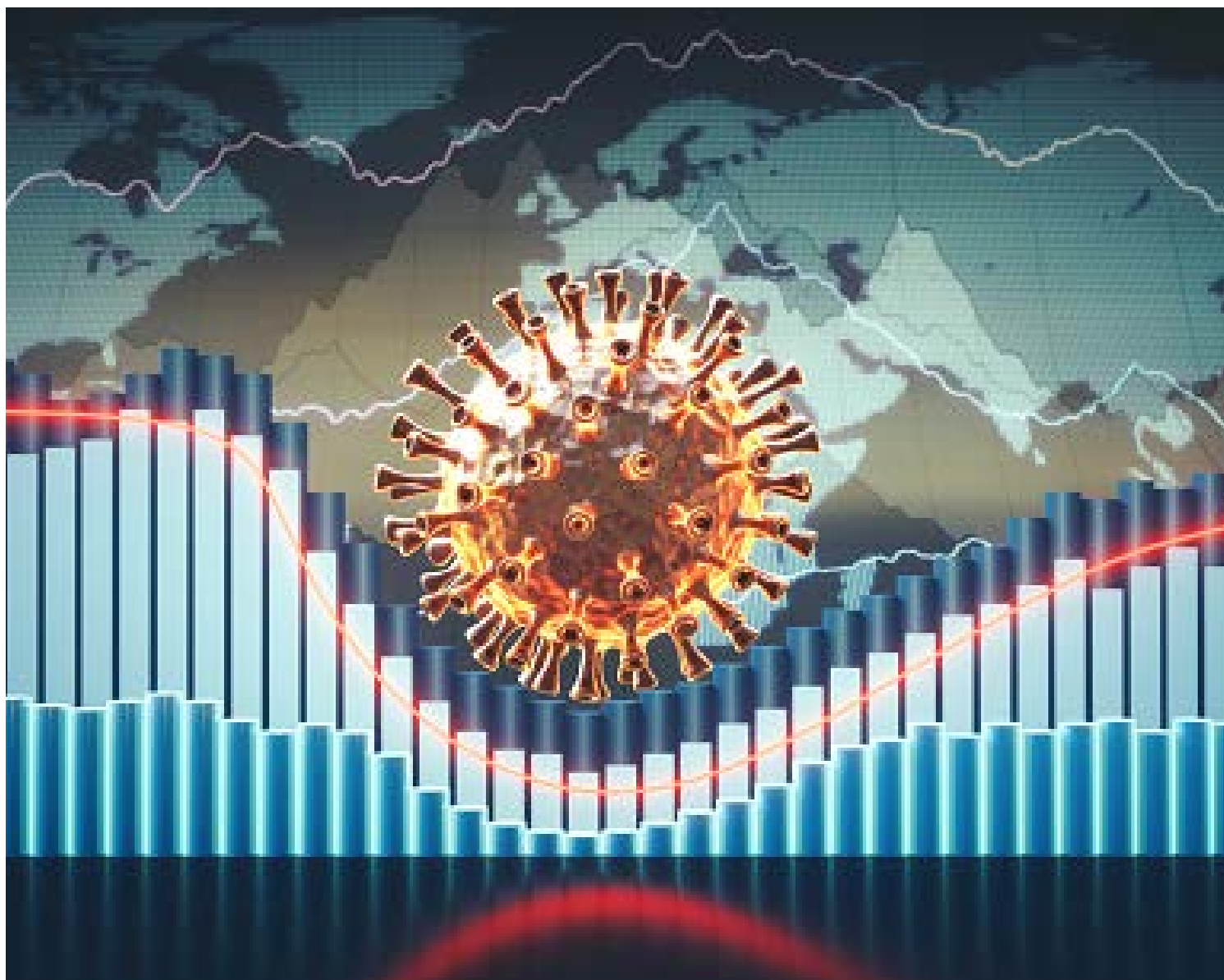
Η προσπάθεια που κατέβαλε η κυπριακή κυβέρνηση για αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης από την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19) φαίνεται πως είχε αντίκτυπο στον κρατικό προϋπολογισμό 2022, δημιουργώντας μεγάλο χρηματοδοτικό έλλειμμα. Θέματα παρουσιάζονται και στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2022-2024.

Το προσχέδιο του κρατικού Π/Υ 2022 και ΜΔΠ 2022-2024, συμπεριλαμβανομένου του π/υ της ΒτΑ, παρουσιάζει χρηματοδοτικά ελλείμματα ύψους €1,2 δισ. (2022), €1,5 δισ. (2023) και €1,7 δισ. (2024). Στην παρουσίασή του προϋπολογισμού, ο υπουργός οικονομικών της Κύπρου Κωνσταντίνος Πετρίδης ανέφερε ότι η δημοσιονομική χαλάρωση που υπήρξε το 2020 και το 2021 τονίζοντας πως «Δεδομένων των πιο πάνω και λόγω του γεγονότος ότι το δημόσιο χρέος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, παραμένει σε υψηλά επίπεδα, καθίσταται απόλυτα αναγκαία η τήρηση των οροφών (στις πλείστες περιπτώσεις έχουν αυξηθεί) όπως καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο στα πλαίσια της έγκρισης του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής».

Μεταξύ του συνόλου των πιστώσεων του Π/Υ του 2022 και ΜΔΠ 2022-2024 και των συνολικών οροφών που είχαν καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο παρατηρούνται υπερβάσεις ύψους €70 εκατ. (2022), €248,2 εκατ. (2023) και €348,4 εκατ. (2024). Για το 2022, οι εν λόγω υπερβάσεις οφείλονται, κυρίως, στις υπερβάσεις από τις οροφές στους π/υ των Υπουργείων, Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (€24,4 εκατ.), Εσωτερικών (€19 εκατ.), Εργασίας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (€17,1 εκατ.), Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξης (€16,1 εκατ.), και Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (€8,7 εκατ.).

Κυριότεροι στόχοι κρατικού προϋπολογισμού

- Η υλοποίηση/συνέχιση σημαντικών έργων και δράσεων όπως, μεγάλων οδικών έργων, η ανέγερση του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Κύπρου, υδρευτικών

έργων, έργων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, δράσεων ενίσχυσης της πράσινης οικονομίας, προγραμμάτων ενίσχυσης της έρευνας και της καινοτομίας, δράσεων αναβάθμισης του Τουριστικού Προϊόντος κλπ.

- Η βιώσιμη ανάκαμψη από την κρίση που προκάλεσε η πανδημία του COVID-19 και η αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της.

- Η σταθεροποίηση και επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας.

- Η υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, έτσι ώστε να τεθούν υγιείς βάσεις για ανάκαμψη και δημιουργία θέ-

σεων εργασίας, μέσα σε συνθήκες κοινωνικής συνοχής.

Κίνδυνοι κρατικού προϋπολογισμού

- Κύριος κίνδυνος αποτελεί τυχόν έξαρση της πανδημίας του κορωνοϊού στην κυπριακή επικράτεια, με αποτέλεσμα την επιδείνωση της οικονομικής δραστηριότητας.

- Από τις συνεχιζόμενες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τραπεζικός τομέας λόγω του πολύ ψηλού ακόμα ποσοστού των μη εξυπηρετούμενων δανείων (παρά τη σημαντική μείωση που έχει επιτευχθεί).

- Από προκλήσεις και υπέρμετρες δαπάνες που ενδέχεται να προκύψουν από τη μη εύρυθμη λειτουργία του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓεΣΥ) καθώς και της εύρυθμης λειτουργίας του ΟΚΥΠΥ.

- Κυριότερος δυνητικός εξωτερικός κίνδυνος βραχυπρόθεσμα αποτελεί η τυχόν περαιτέρω εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού, ειδικά σε χώρες με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί στενή οικονομική σχέση, όπως το Ην. Βασίλειο και η Ρωσία. Μια τέτοια εξέλιξη αναμένεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου, ειδικά μέσω του τομέα του τουρισμού.

ΠΗΓΗ: stockwatch

Τις προτάσεις που παρουσίασε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης από το βήμα της ΔΕΘ, εξειδίκευσε στις αρχές της εβδομάδας ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας και το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης. Το κυβερνητικό πακέτο περιέχει πολιτικές τόνωσης του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών, βελτίωσης της οικονομικής κατάστασης της μεσαίας τάξης, δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής με στόχο να αμβλυνθούν οι συνέπειες της πανδημίας που έχει πλήξει πολλούς παραγωγικούς κλάδους. Ανάμεσα στα όσα εξαγγέλθηκαν περιλαμβάνονται και μέτρα που ενδιαφέρουν άμεσα τον τουρισμό, όπως η μείωση του ΦΠΑ στα τουριστικά πακέτα, η αξιοποίηση των ιαματικών πηγών, οι επενδύσεις σε μαρίνες κα.

Ο Χρήστος Σταϊκούρας αναφέρθηκε στα πεπραγμένα της προηγούμενης διετίας, όπου ισχυρίστηκε πως με τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες και παρά τις αντιξοότητες επιτεύχθηκαν θετικά αποτελέσματα. Ειδικότερα ο κύριος Σταϊκούρας ανέφερε πως:

- Η χώρα σημειώνει ισχυρούς ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης.
- Οι επενδύσεις πολλαπλασιάζονται.
- Οι εξαγωγές ενισχύονται.
- Η ανεργία συρρικνώνεται.
- Η βιομηχανική παραγωγή καταγράφει σταθερά ανοδική πορεία.
- Επιχειρήσεις εκκινούν οικονομική δραστηριότητα.
- Η μεταποίηση ενισχύεται.
- Η οικοδομική δραστηριότητα αυξάνεται.
- Το οικονομικό κλίμα κινείται στα προ-πανδημίας επίπεδα.
- Οι καταθέσεις συνεχίζουν να αυξάνονται.
- Οι ηλεκτρονικές συναλλαγές ενισχύονται.
- Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια μειώνονται.
- Το κόστος δανεισμού στις αγορές χρήματος είναι, σταθερά, αρνητικό.
- Το κόστος δανεισμού στις αγορές κεφαλαίου είναι ιστορικά χαμηλό.
- Η χώρα αναβαθμίζεται.
- Η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας βελτιώνεται.

Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, κυρίως της μεσαίας τάξης, να έχει ενισχυθεί, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, κατά 5,1% το 1ο τρίμηνο του έτους. Η εκτίμηση για την εφετινή ανάπτυξη διαμορφώνεται πλέον στο 5,9%. Ο υπουργός Οικονομικών σημείωσε πως για τη διετία 2022-2023 υπάρχουν έξι στόχοι:

- Την επίτευξη υψηλών και διατηρήσιμων ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης, από εφέτος.
- Τη βελτίωση της σύνθεσης του ΑΕΠ,

Μέτρα για την οικονομία με ορίζοντα το 2023

Ο Χρήστος Σταϊκούρας παρουσίασε στις αρχές της εβδομάδας την εξειδίκευση των μέτρων που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός από το βήμα της ΔΕΘ.

Ανάμεσα στα μέτρα και πολλά που αφορούν άμεσα τον τουρισμό

85η
ΔΕΘ

με σημαντική αύξηση των επενδύσεων και των εξαγωγών, από εφέτος.

- Την έξοδο της χώρας από το καθεστώς της Ενισχυμένης Εποπτείας, εντός του 2022.
- Την επίτευξη μονοψήφιου ποσοστού μη εξυπηρετούμενων δανείων στα χαρτοφυλάκια των τραπεζών, εντός του 2022.
- Την επίτευξη ρεαλιστικών πρωτογενών πλεονασμάτων, από το 2023.
- Και τέλος, την απόκτηση επενδυτικής βαθμίδας, το 2023.

Το δεύτερο εξάμηνο του 2021, ταυτόχρονα και παράλληλα με την πλήρη επανεκκίνηση της οικονομίας, η κυβέρνηση θα υλοποιήσει μέτρα ύψους 4 δισ. ευρώ. Στα υφιστάμενα μέτρα, προστίθενται ή επεκτείνονται παρεμβάσεις, ύψους 1,1 δισ. ευρώ μόνο για το 2021.

1ον. Επεκτείνεται το πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡ-ΓΑΣΙΑ, έως το τέλος του 2021.

2ον. Επεκτείνεται το πρόγραμμα επιδότησης δόσεων δανείων περίπου 75.000 νοικοκυριών, που επλήγησαν από την πανδημία, για τρεις ακόμη μήνες.

3ον. Επεκτείνεται το πρόγραμμα επιδότησης 100.000 νέων θέσεων εργασίας, για άλλες 50.000 θέσεις.

4ον. Μειώνεται το ποσοστό επιστροφής όλων των Επιστρεπτέων Προκαταβολών, ανάλογα με την πτώση των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης.

Με βάση τις νέες προβλέψεις, το 28% των επιχειρήσεων θα επιστρέψει το 1/4, το 39% το 1/3, και το 33% το 50%.

5ον. Επεκτείνεται το πρόγραμμα επιδότησης κενών θέσεων στον πολιτισμό, έως τον Δεκέμβριο του 2021.

6ον. Χορηγείται αποζημίωση ειδικού

σκοπού για επιπλέον δύο μήνες για τους καλλιτέχνες και τους ξεναγούς.

7ον. Παρέχεται το πρώτο ένησημο. Συγκεκριμένα, για το 2022, και προκειμένου να περιοριστεί η ανεργία των νέων στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας, όλοι οι νέοι από 18 έως 29 ετών που δεν έχουν προηγούμενη εργασιακή εμπειρία και θα προσληφθούν εντός του έτους, λαμβάνουν προπληρωμένο χρόνο εργασίας που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για την πρώτη τους απασχόληση. Η ενίσχυση ανέρχεται συνολικά στα 1.200 ευρώ για τους πρώτους 6 μήνες πλήρους απασχόλησης. Από αυτό το ποσό, τα μισά θα τα λαμβάνει ο εργαζόμενος – επιπλέον του μισθού του – ως κίνητρο εύρεσης εργασίας, και τα υπόλοιπα ο εργοδότης ως επιδότηση του μισθολογικού κόστους. Για εργασία μερικής απασχόλη-

σης, που αντιστοιχεί περίπου στο 50% της
πλήρους, θα δίνεται το ήμισυ του ποσού.

8ον. Ελεγκτείται, από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, η χορήγηση στεγαστικού επιδόματος και στους σπουδαστές των δημόσιων ΙΕΚ.

9ov. Χορηγείται, τον μήνα Δεκέμβριο, διπλή δόση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, συνολικού ύψους πλέον – για εκείνο το μήνα – 130 εκατ. ευρώ.

10ov. Αυξάνεται το ποσό ενίσχυσης για το επίδομα θέρμανσης κατά 20%. Έτσι, το συνολικό επίδομα θέρμανσης ανέρχεται πλέον στα 100 εκατ. ευρώ.

11ov. Επιδoteίται, τουλάχιστον για το 4o τρίμηνο του 2021, το σύνολο του πληθυσμού για τις πρώτες 300 kWh, με ποσό 30 €/MWh, αντισταθμίζοντας σχεδόν το σύνολο της αναμενόμενης αύξησης του ρεύματος. Η επιδότηση ισχύει και για επαγγελματικά τιμολόγια χαμηλής τάσης. Το κόστος θα καλυφθεί από την ανακατανομή των εσόδων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών αερίων ρύπων. Τα συνολικά μέτρα στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων, λόγω της πανδημίας, ανέρχονται πλέον στα 16,6 δις. ευρώ για το 2021.

Στη ο κύριος Σταϊκούρας αναφέρθηκε στις φορολογικές ελαφρύνσεις που ήδη προχωρήσει η κυβέρνηση και ισχύουν και για το 2022:

- Ο ΕΝΦΙΑ μειώθηκε – μεσοσταθμικά – κατά 22%.
- Ο εισαγωγικός φορολογικός συντελεστής στα φυσικά πρόσωπα μειώθηκε από το 22% στο 9%.
- Ο συντελεστής παρακράτησης φόρου για τα μερίσματα μειώθηκε από το 10% στο 5%.
- Η προκαταβολή φόρου για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική

Ο κύριος Σταϊκούρας υποστήριξε ότι θα ακολουθηθεί συγκεκριμένη στρατηγική στην έκδοση ομολόγων, με σκοπό τη διατήρηση ισχυρών ταμειακών αποθεμάτων, τα οποία, όπως είπε, σήμερα υπερβαίνουν τα 40 δισ. ευρώ

δραστηριότητα μειώθηκε από το 100% στο 55%, και για τα νομικά πρόσωπα από το 100% στο 80%.

- Οι ασφαλιστικές εισφορές μειώθηκαν κατά 1 + 3 ποσοστιαίες μονάδες.
- Ενώ υφίσταται χαμηλός φορολογικός συντελεστής για όλα τα αγροτικά σχήματα, ύψους 10%.

Σε αυτές τις μειώσεις φόρων, έρχονται να προστεθούν οι ακόλουθες:

- 1ον.** Συνεχίζεται, και για το 2022, η απαλλαγή από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης των εισοδημάτων από τον ιδιωτικό τομέα.
- 2ον.** Επεκτείνεται, για το 2022, η μείωση κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες των ασφαλιστικών εισφορών.
- 3ον.** Μειώνεται περαιτέρω ο φόρος ει-

σοδήματος των επιχειρήσεων – σε μόνιμη βάση – από το 24% στο 22%.

4ον. Επεκτείνεται η εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στις μεταφορές, τον καφέ και τα μη αλκοολούχα ποτά, στους κινηματογράφους και το τουριστικό πακέτο, έως τον Ιούνιο του 2022.

5ov. Μειώνεται ο συντελεστής ΦΠΑ στα γυμναστήρια και στις σχολές χορού, από το 24% στο 13%, έως τον Ιούνιο του 2022.

6ον. Επεκτείνεται η αναστολή πληρωμής του τέλους συνδρομητικής τηλεόρασης, έως τον Ιούνιο του 2022.

7ον. Καταργείται ο φόρος γονικών παροχών - δωρεών για συγγενείς πρώτου βαθμού, που αφορά αξίες έως 800.000 ευρώ.

8ov. Μειώνεται το τέλος συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας, από 12% έως 20% που κυμαίνεται σήμερα, στο 10% και καταργείται για νέους έως 29 ετών, από την 1η Ιανουαρίου 2022.

9ον. Μειώνεται, σε μόνιμη βάση, ο ΦΠΑ των ζωοτροφών που προορίζονται για ζωική παραγωγή, από το 13% στο 6%.

10ov. Τέλος, μετά την αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών, θα υπάρξει και μείωση των συντελεστών υπολογισμού του ΕΝΦΙΑ, που θα ισχύσει για το 2022.

Ο κύριος Σταϊκούρας υποστήριξε ότι θα ακολουθηθεί συγκεκριμένη στρατηγική στην έκδοση ομολόγων, με σκοπό τη διατήρηση ισχυρών ταμειακών αποθεμάτων, τα οποία, όπως είπε, σήμερα υπερβαίνουν τα 40 δις. ευρώ.

Συγκεκριμένα η πολιτική και οι στόχοι είναι:

- η τακτική πρόσβαση στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου,
- η προετοιμασία για πρόωπη εξόφληση μέρους των διμερών δανείων που σύναψε η Ελλάδα με τις χώρες της ευρωζώνης το 2010,

- η περαιτέρω αποπληρωμή δανείων του ΑΝΤ,
- η δημιουργία πλαισίου και η έκδοση «πράσινων» ή «βιώσιμης ανάπτυξης» ομολόγων.

Για την ενίσχυση της ρευστότητας στην
πραγματική οικονομία ανακοίνωσε:

- την επέκταση του προγράμματος «Ηρακλής», η οποία ήδη υλοποιείται,
- την υλοποίηση του πλαισίου ρύθμισης οφειλών και παροχής 2ης ευκαιρίας για φυσικά και νομικά πρόσωπα,
- και την αξιοποίηση του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ύψους 12,7 δις. ευρώ.

Ο υπουργός Οικονομικών μίλησε και για συγκεκριμένες πολιτικές με στόχο την υλοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών και την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας. Ειδικότερα ανέφερε πως θα δοθούν:

1ον. Φορολογικά κίνητρα για την περαιτέρω αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Από τον Ιανουάριο του 2022 και έως το 2025, το 30% των δαπανών που πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής προς συγκεκριμένους επαγγελματικούς κλάδους, και μέχρι του ποσού των 5.000 ευρώ ετησίως, εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα των φυσικών προσώπων.

2ον. Αναμόρφωση του πλαισίου της φορολογταρίας. Πλέον θα δίνεται διαφορετική στάθμιση, ανάλογα με το ποσοστό του εισοδήματος που καταναλώνεται και με το οικογενειακό εισόδημα.

3ον. Χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για δαπάνες που αφορούν σε πράσινη οικονομία, ενέργεια και ψηφιοποίηση.

4ον. Φορολογικά κίνητρα για συγχωνεύσεις και εξαγορές.

5ov. Στο πεδίο της αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας, μετά τις 3 πρόσφατες, συναλλαγές, στην Εγνατία Οδό, τη ΔΕΠΑ Υποδομών και τον ΔΕΔΔΗΕ, δρομολογείται:

- η αξιοποίηση των περιφερειακών λιμένων Αλεξανδρουπόλης, Καβάλας, Ηγουμενίτσας και Ηρακλείου,
- η ολοκλήρωση του διαγωνισμού για την παραχώρηση της μαρίνας Καλαμαριάς και η εκκίνηση των διαδικασιών για την αξιοποίηση της μαρίνας Πύλου και Λευκίμμης Κέρκυρας,
- η προετοιμασία του διαγωνισμού για την επανα-παραχώρηση της Αττικής Οδού,
- η αξιοποίηση του ακινήτου στις Γούρνες,
- η ωρίμανση έργων αξιοποίησης ιαματικών πηγών,
- και η αναδιοργάνωση εταιρειών, όπως είναι η ΔΑΡΚΟ.

Ο υπουργός Οικονομικών εστίασε και στην αξιοποίηση των διαθέσιμων ευρωπαϊκών κονδυλίων, με αιχμή το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το νέο ΕΣΠΑ, συνολικού ύψους περίπου 78 δισ. ευρώ μέχρι το 2027.

Ανάμικτα συναισθήματα για τις κυβερνητικές εξαγγελίες

Θετικές κρίνονται από την αγορά οι φοροελαφρύνσεις που εξαγγέλθηκαν από το οικονομικό επιτελείο, ωστόσο δεν έλειψαν οι επιφυλάξεις για τον προσωρινό χαρακτήρα ορισμένων μέτρων, αλλά και για ότι δεν απαντούν στις απαιτήσεις των καιρών

Τα μέτρα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση στη ΔΕΘ για την οικονομία προκάλεσαν ανάμικτα συναισθήματα στους φορείς της αγοράς, τουλάχιστον στους εκπροσώπους αυτών που τοποθετήθηκαν για το θέμα δημοσίως. Στο πολιτικό πεδίο σφοδρή κριτική στην κυβέρνηση άσκησε συνολικά η αντιπολίτευση, με τον ΣΥΡΙΖΑ να υποστηρίζει ότι τα 3,5 δις μέτρα που παρουσίασε η κυβέρνηση είναι «μαγική εικόνα». Η αξιωματική αντιπολίτευση υποστήριξε ότι μόλις 404 εκατ. ευρώ είναι τα νέα μέτρα, καθώς τα περισσότερα από όσα εξαγγέλθηκαν βρίσκονται ήδη σε ισχύ, ακόμη και από την περίοδο του μεσοπρόθεσμου.

Παρομοίως και το ΚΙΝΑΛ τόνισε πως στη ΔΕΘ ο Κυριάκος Μητσοτάκης «επανάλαβε τα προσωρινά, με ημερομηνία λήξης και προεκλογικά μέτρα του. Η πολιτική του δεν αλλάζει. Οδηγεί στην αύξηση των κοινωνικών ανισοτήτων».

Η πολιτική κριτική από την αντιπολίτευση, είναι λίγο ως πολύ αναμενόμενη, ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε και παράγοντες της αγοράς έδειξαν αρκετά επιφυλακτικοί για την αποτελεσματικότητα που θα έχουν τα μέτρα, όπως τα παρουσίασε ο κύριος Σταϊκούρας.

Ειδικότερα η ΓΣΕΒΕΕ με ανακοίνωση που εξέδωσε τόνισε πως παρά τα μέτρα οι πληγές παραμένουν ανοικτές. «Τα μέτρα που ανακοίνωσε ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης από το βήμα της 85ης ΔΕΘ και η εξειδίκευση που έκανε σήμερα ο Υπουργός Οικονομικών δεν είναι αρκετά ώστε να αντιμετωπιστούν τα συσσωρευμένα προβλήματα που δημιούργησε η πανδημία. Μπορεί να απαλύνουν μεν τον πόνο, αλλά δεν κλείνουν τις πληγές που έχει δημιουργήσει η πολύχρονη οικονομική κρίση και η πανδημία που την διαδέχθηκε!», σημειώνει η ΓΣΕΒΕΕ, αναγνωρίζοντας σε πρώτη φάση πως ο περιορισμός της επιστρεπτέας προκαταβολής, η κάλυψη μέρους της αύξησης στα τιμολόγια ενέργειας, η παράταση του

προγράμματος «ΓΕΦΥΡΑ», καθώς και η μείωση του ΦΠΑ για συγκεκριμένα προϊόντα, για μερικούς μήνες ακόμα, είναι μεν σημαντικές ελαφρύνσεις για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προσωρινού όμως χαρακτήρα.

Η ΓΣΕΒΕΕ υπογραμμίζει πως δεν έγινε καμία αναφορά από την κυβέρνηση για μειώσεις έμμεσων φόρων όπως του ΦΠΑ και των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης σε τομείς όπως η ενέργεια και η εστίαση, που θα μπορούσαν να ενισχύσουν επιχειρήσεις αλλά και για μια σειρά άλλων μέτρων (πχ. τέλος επιτηδεύματος, ακατάσχετος λογαριασμός κ.α.).

Συνεχίζει λέγοντας πως δεν έγινε καμία αναφορά για συνέχιση του μέτρου των αναστολών συμβάσεων εργασίας, με σκο-

πό τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, για τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί δυσανάλογα από τις επιπτώσεις της πανδημίας και συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα λειτουργίας λόγω των περιορισμών που ισχύουν. Ένα θέμα που απασχολεί και αφορά έντονα και τον τουριστικό κλάδο.

Παράλληλα παραμένει το «καυτό» ζήτημα της αποπληρωμής του ιδιωτικού χρέους που συσσωρεύσαν το τελευταίο 18άμηνο οι επιχειρήσεις και για το οποίο η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας είχε από τοποθετηθεί από τη πρώτη στιγμή, ζητώντας την διαγραφή του, τόσο από την Ελληνική Κυβέρνηση όσο και στους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς.

Η Συνομοσπονδία επισημαίνει επιπλέον πως δεν έγιναν αναφορές για τις χρηματοδοτήσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων από το Ταμείο Ανάκαμψης, εκτός από την παροχή κινήτρων για τις συγχωνεύσεις τους.

Η ΓΣΕΒΕΕ σημειώνει πως έχει καταθέσει εδώ και καιρό τις θέσεις της προς την κυβέρνηση ζητώντας άμεσες και ουσιαστικές παρεμβάσεις μόνιμου χαρακτήρα που θα βοηθήσουν στην διάσωση των ΜμΕ της χώρας, οι οποίες αποτελούν και τη ραχοκοκαλιά της Ελληνικής Οικονομίας. Καταλήγει λέγοντας πως δεδομένων των δύσκολων συνθηκών που διαμορφώνονται στην διεθνή και εγχώρια οικονομία, εξαιτίας της πανδημίας και των παρενεργειών που δημιούργησε, θεωρούμε

Ο πρόεδρος της ΚΕΕΕ, Γ. Χατζηθεοδοσίου

Ο πρόεδρος της ΚΕΕΕ Γ. Χατζηθεοδοσίου επεσήμανε πως το «πρώτο ένσημο» μετά την εξειδίκευσή του «δεν θα έχει τα αποτελέσματα που φανταζόμασταν, από την ανακοίνωση του Πρωθυπουργού»

Ο Πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ, Γιώργος Καββαθάς

ότι απαιτούνται πιο ουσιαστικά μέτρα, ώστε η ανάπτυξη της ελληνικής Οικονομίας την επόμενη ημέρα να αφορά όλους. Σε ανάλογο πνεύμα επιφυλακτικότητας τοποθετήθηκε σε εκπομπή του OPEN την Τρίτη 14 Σεπτεμβρίου και ο πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος και του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών, Γιάννης Χατζηθεοδοσίου. Ερωτηθείς σχετικά με το «πρώτο ένσημο» και την οικονομική ενίσχυση για την πρόσληψη νέων έως 29 ετών χωρίς προηγούμενη εργασιακή εμπειρία, ο κ. Χατζηθεοδοσίου σημείωσε πως όπως προέκυψε από την εξειδίκευση των μέτρων τα 1.200 ευρώ – 600 προς τους εργοδότες και 600 προς τους εργαζόμενους- για τους πρώτους 6 μήνες πλήρους απασχόλησης,

Η ΓΣΕΒΕΕ σημειώνει πως για πολλά θέματα που «καΐνε» την αγορά δεν έγινε καμία αναφορά, όπως για παράδειγμα οι χρηματοδοτήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης και η διαγραφή χρεών

θα είναι τελικά 100 ευρώ μηνιαίως και ως εκ τούτου «δεν θα έχουν τα αποτελέσματα που φανταζόμασταν από την ανακοίνωση του Πρωθυπουργού». Αναφορικά, δε, με την επέκταση του προγράμματος επιδότησης 100.000 νέων θέσεων εργασίας, για άλλες 50.000 θέσεις, ο πρόεδρος της ΚΕΕΕ επισήμανε ότι ενδεικτικό της αποτελεσματικότητας του μέτρου είναι πως στη διάρκεια των 18 μηνών της πανδημίας οι θέσεις αυτές δεν απορροφήθηκαν. Χαρακτήρισε, ωστόσο, πολύ θετικά και σημαντικά τα μέτρα φορολογικής ελάφρυνσης, μεταξύ των οποίων η μείωση του φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων – σε μόνιμη βάση – από το 24% στο 22%, καθώς και η κατάργηση του φόρου γονικών παροχών – δωρεών.

Σε ό,τι αφορά το κύμα ανατιμήσεων, ο κ. Χατζηθεοδοσίου υπογράμμισε πως η εξαγγελθείσα επιδότηση των τιμολογίων ηλεκτρικού ρεύματος αφορά τη χαμηλή τάση και όχι τη μεσαία και υψηλή, με την οποία λειτουργούν οι βιοτεχνίες και οι βιομηχανίες. Ως εκ τούτου το μέτρο αυτό θα ελαφρύνει τα νοικοκυριά, όχι όμως και τις επιχειρήσεις, το κόστος λειτουργίας των οποίων θα αυξηθεί σημαντικά, ενώ επανέλαβε την πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος για την κατάργηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στον καφέ, καθώς και τη μείωση του ΦΠΑ σε είδη πρώτης ανάγκης, όπως το ψωμί κ.ά., για τα οποία δεν υπήρξε μέριμνα.

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ
ΚΡΙΣΗ**

Με αφορμή τις πρόσφατες καταστροφικές πυρκαγιές στη Βόρεια Εύβοια και στην Πελοπόννησο καταπιαστήκαμε με το μείζον πρόβλημα της κλιματικής κρίσης και τις συνέπειες που θα έχει αυτή -πέραν όλων των άλλων- στο τουριστικό προϊόν της χώρας. Η κραυγή αγωνίας και απόγνωσης από τους ξενοδόχους και τις επιχειρήσεις καταλυμάτων στη Βόρεια Εύβοια υπήρξε το έναυσμα. Το επισημαίνει και ο Τομεάρχης Περιβάλλοντος του ΣΥΡΙΖΑ κύριος Φάμελλος στην τοποθέτηση που μας έκανε την τιμή να μας στείλει, κυρίως όμως μας το έχουν επισημάνει οι ίδιοι επαγγελματίες στις πληγείσες περιοχές. Ποιος θέλει να πάει διακοπές, ποιος θέλει να ταξιδέψει σε μια αποτεφρωμένη περιοχή; Οι φλόγες μαζί με τα σπίτια, τις περιουσίες, τις επιχειρήσεις, τις καλλιέργειες και τα κοπάδια αποτέφρωσαν και το τουριστικό προϊόν της περιοχής.

Στην ίτη Ελληνικός Τουρισμός δεν έχουμε ποτέ υποστηρίξει -και ποτέ δεν θα το πράξουμε- ότι είμαστε γνώστες επί παντός επιστητού, που είναι άλλωστε πάγιο και διαχρονικό ελάττωμα του δημοσιογραφικού κλάδου. Για το λόγο αυτό πάντα θέλουμε να δίνουμε το λόγο στους ειδικούς και να παρουσιάζουμε αυτούσια την οπτική τους και τις απόψεις τους γύρω από το θέμα που τους ζητείται να τοποθετηθούν. Έτσι πράξαμε και στην προκειμένη περίπτωση και οι αντιδράσεις που εισπράξαμε, ή καλύτερα να πούμε πως οι απαντήσεις που δεν λάβαμε, έχουν και αυτές τη δική τους σημασία. Εκεί όμως που θα πρέπει να επικεντρώσουμε είναι στις απαντήσεις που λάβαμε, τις οποίες ο τουριστικός κλάδος θα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψιν.

Η κλιματική κρίση αποτελεί σαφέστατα απειλή για τη χώρα και το νοιώσαμε φέτος το καλοκαίρι στο πετσί μας. Όπως μας επισημαίνει ο κύριος Γριμάνης, υπεύθυνος της Greenpeace για την Κλιματική Δικαιοσύνη, «φέτος στην Ελλάδα κήκαν 336% περισσότερες δασικές εκτάσεις» σε σύγκριση με την προηγούμενη 20ετία σχεδόν. Παράλληλα σε περιοχές Natura κάποιοι επιχειρούν να τοποθετήσουν

Η κλιματική κρίση είναι εδώ!

Οι φετινές πυρκαγιές, οι υψηλές θερμοκρασίες, τα ακραία καιρικά φαινόμενα που εμφανίζονται όλο και συχνότερα είναι «καμπα-νάκια» και δυσοίωνα μηνύματα για το μέλλον. Τι θα σημαίνει για τον τουρισμό η υποβάθμιση του περιβάλλοντος; Σε αυτόν τον φάκελο κατατίθενται στοιχεία και προβλέψεις που καταδεικνύουν πως χρειάζονται επείγοντως πρωτοβουλίες για το περιβάλλον

γιγάντια αιολικά πάρκα, ενώ πέρυσι κοντέψαμε να βρεθούμε σε εμπόλεμη κατάσταση για τα πετρέλαια και το αέριο που μπορούν εν δυνάμει να εξορυχθούν από τη θάλασσα. Ασχέτως των γεωπολιτικών συγκρούσεων, τι θα σημαίνει άραγε η εξόρυξη πετρελαίου για τον τουρισμό όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Τουρκία; Έχουν αναλογιστεί ποτέ οι του-

ριστικοί φορείς τις επιπτώσεις στον κλάδο από την ραγδαία υποβάθμιση του περιβάλλοντος;

Θα επιθυμούσαμε στον παρόν φάκελο να έχουμε και τοποθετήσεις από τα αρμόδια υπουργεία Τουρισμού και Περιβάλλοντος, τα οποία για λόγους που δεν γνωρίζουμε δεν ανταποκρίθηκαν. Όμως το ίδιο συνέβη και από τουριστικούς φορείς

στους οποίους απευθυνθήκαμε. Φυσικά η σεζόν τρέχει ακόμα και το πιθανότερο είναι πως δεν υπήρχε χρόνος για να ανταποκριθούν στο αίτημά μας. Ωστόσο το ζητούμενο είναι να γίνει αντιληπτό πως η κλιματική κρίση μας αφορά όλους και οφείλουμε να δράσουμε σήμερα για να έχουν μέλλον τα παιδιά μας αύριο, για να έχει μέλλον ο τουρισμός στη χώρα.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΜΕΑΡΧΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΚΟ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ

Νέες «κλιματικές» προκλήσεις για τον ελληνικό τουρισμό

Η κλιματική κρίση τροποποιεί το σύνολο των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, και οι παγκόσμιοι φορείς διαπιστώνουν ότι τα μέχρι σήμερα μέτρα είναι άτολμα και αναποτελεσματικά, ενώ προβλέπουν εντονότερα κλιματικά φαινόμενα και άνοδο της μέσης θερμοκρασίας. Στον τουρισμό, οι αλλαγές που επιφέρει η κλιματική κρίση είναι πολυεπίπεδες και βαθιές, ιδιαίτερα στη χώρα μας, εφόσον η Ανατολική Μεσόγειος είναι από τα σημεία του πλανήτη που οι επιστήμονες εκτιμούν ότι θα επηρεαστούν ιδιαίτερα από την κλιματική αλλαγή.

Η πολιτική για το Κλίμα φέρνει στον τουρισμό μεγάλες αλλαγές για τη μείωση των εκπομπών όλων των ανθρώπινων λειτουργιών, ενώ οι επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης τροποποιούν το τουριστικό προϊόν αλλά τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα των φυσικών πόρων. Επιπλέον οι φυσικές καταστροφές που οφείλονται στην κλιματική κρίση υποβαθμίζουν τους τουριστικούς πόρους και το τουριστικό εισόδημα και προϊόν. Πρόσφατο παράδειγμα, οι δασικές πυρκαγιές του Αυγούστου, οδήγησαν σε οικολογική καταστροφή που αναπόφευκτα θα μειώσει τη ζήτηση του τουριστικού προϊόντος. Μακροπρόθεσμα, μελέτες υποδεικνύουν ότι ο θερινός τουρισμός της Μεσογείου θα επηρεαστεί από την αυξανόμενη ένταση και συχνότητα των υψηλών θερμοκρασιών και η μεταβολή κλιματικών συνθηκών θα τροποποιήσει τις προτιμήσεις των ταξιδιωτών. Αυτή η εξέλιξη είχε εντοπισθεί και είχε ενσωματωθεί στην στρατηγική της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ με επέκταση της τουριστικής περιόδου, ανθεκτικές υποδομές και επένδυση σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Το θέμα ενός πράσινου και βιώσιμου τουριστικού κλάδου τίθεται συχνά πλέ-

Μελέτες υποδεικνύουν ότι ο θερινός τουρισμός της Μεσογείου θα επηρεαστεί από την αυξανόμενη ένταση και συχνότητα των υψηλών θερμοκρασιών και η μεταβολή κλιματικών συνθηκών θα τροποποιήσει τις προτιμήσεις των ταξιδιωτών

ον στη δημόσια συζήτηση και σαφέστατα υπάρχουν επιχειρηματικές και αυτοδιοικητικές πρωτοβουλίες για «πρασίνισμα» των υπηρεσιών και υποδομών. Είμαστε όμως μακριά από την ενσωμάτωση αυτής της υποχρεωτικής κατεύθυνσης στο σύνολο του κλάδου. Καθώς ο τουρισμός συνεισφέρει στην κλιματική αλλαγή, επηρεάζοντας και τη μεγάλη ζήτηση ηλεκτρισμού τους θερινούς μήνες, έχει πλέον σημαντικές υποχρεώσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης αλλά και δυνατότητες επένδυσης σε λύσεις αυτοπαραγωγής, συμμετοχής σε

ενεργειακές κοινότητες, και γενικά σε λύσεις που μειώνουν το κλιματικό αποτύπωμα.

Όμως σε απολύτως αντίθετη κατεύθυνση, η κυβέρνηση ΝΔ υποτιμά την προστασία της φύσης και των οικοσυστημάτων αλλά και τον χωροταξικό σχεδιασμό, και, επιδιώκοντας να «απελευθερώσει» επενδύσεις κυρίως σε περιοχές Natura 2000 και στον αιγιαλό, υπονομεύει και τους πόρους που τροφοδοτούν τον τουρισμό αλλά και την ανθεκτικότητα στις επιπτώσεις της κλιματι-

κής αλλαγής. Παράλληλα, αντί να θωρακίσει την ενεργειακή μετάβαση οδηγεί τη χώρα σε ράλι αυξήσεων της ηλεκτρικής ενέργειας.

Από την άλλη, διαχρονικό πρόβλημα στη χώρα μας παραμένει η υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας με υπερσυγκέντρωση τουριστικής κίνησης, ιδιαίτερα σε νησιά κατά τους θερινούς μήνες, αφήνοντας αρνητικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και αδυναμία των υποδομών να παραλάβουν αυτά τα φορτία, και υποβαθμίζοντας τελικά τους τουριστικούς προορισμούς.

Όλα τα παραπάνω πρέπει να ληφθούν υπόψη και να ενσωματωθούν στο νέο τουριστικό μοντέλο της Ελλάδας. Το περιβάλλον αποτελεί εξάλλου το βασικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της χώρας μας. Στην κατεύθυνση αυτή, χρειάζεται να κινητοποιηθούν σημαντικά χρηματοδοτικά εργαλεία, να στηριχθεί ο τουρισμός για να στραφεί στην πράσινη ενέργεια μέσα από ενεργειακές κοινότητες, να δοθεί προτεραιότητα σε ανθεκτικές τουριστικές υποδομές και σε οικοσυστημικές πρακτικές ενώ οι περιοχές προστασίας της φύσης πρέπει και μπορεί να παράγουν νέο οικο-τουριστικό προϊόν μέσα από την προστασία τους. Ο τουρισμός της Ελλάδας έχει μπροστά του μια μεγάλη πρόκληση για να αναβαθμιστεί και έτσι να τροφοδοτήσει και άλλους τομείς της ελληνικής οικονομίας (π.χ. πρωτογενής) που συμβάλλουν σε αυτό που ονομάζουμε «ελληνικό τουριστικό προϊόν».

ΚΩΣΤΗΣ ΓΡΙΜΑΝΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ GREENPEACE

Ανεπαρκείς οι στόχοι για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης

Μελέτες - «καμπανάκι» προβλέπουν μεγάλες αλλαγές στο κλίμα στην Ελλάδα μέχρι το 2065 και ο εθνικός σχεδιασμός δεν αντιμετωπίζει επαρκώς την απειλή. Η εγχώρια τουριστική βιομηχανία θα πρέπει να καταστεί βιώσιμη, αλλά ταυτόχρονα να πάρει άμεσα εκείνα τα μέτρα που θα περιορίσουν δραστικά το ανθρακικό και περιβαλλοντικό της αποτύπωμα

Από τις υψηλές θερμοκρασίες που έσπασαν ρεκόρ στον βορειοδυτικό Ειρηνικό, Αμερική και Καναδά και τις πυρκαγιές που ακολούθησαν, μέχρι τις καταστροφικές πλημμύρες και πυρκαγιές στην Ευρώπη και την Κίνα και τις κατολισθήσεις που προκλήθηκαν από βροχοπτώσεις στην Ινδία τα ακραία καιρικά φαινόμενα βρέθηκαν συχνά στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων το 2021.

Είναι εύλογο, λοιπόν, ότι το έγγραφο-μαμούθ - το οποίο αποτελεί το τμήμα της ομάδας εργασίας 1 (WG1) της 6ης έκθεσης αξιολόγησης της IPCC (AR6) - περιλαμβάνει για πρώτη φορά ένα ειδικό κεφάλαιο (κεφάλαιο 11) για τα ακραία καιρικά φαινόμενα.

Μεταξύ των βασικών συμπερασμάτων της έκθεσης της είναι ότι είναι «αποδεδειγμένο γεγονός» ότι οι ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έχουν «οδηγήσει σε αύξηση της συχνότητας ή/και της έντασης ορισμένων ακραίων καιρικών και κλιματικών φαινομένων από την προβιομηχανική εποχή».

Η Ελλάδα ως χώρα επηρεάζεται σημαντικά από την διαρκώς επιδεινούμενη κλιματική κρίση και έχει κάθε συμφέρον να δρομολογήσει αυστηρά και φιλόδοξα σχέδια την ανάσχεσή της. Παρόλα αυτά, οι στόχοι για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης σε εθνικό επίπεδο κρίνονται ανεπαρκείς και η ενσωμάτωσή τους στο αναπτυξιακό μοντέλο της Ελλάδας αν και απολύτως αναγκαία, είναι επί του πα-

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ
ΚΡΙΣΗ**

ρόντος δυσχερής όπως επισημαίνει και η ερευνητική ομάδα για την κλιματική αλλαγή της ΔιαΝΕΟσις.

Στη μελέτη της ΔιαΝΕΟσις για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ανάπτυξη (2017) επισημαίνεται ότι από την εκτίμηση των μεταβολών σε κλιματικές παραμέτρους στην Ελλάδα για το διάστημα 2046-2065 σε σύγκριση με το διάστημα 1961-1990 προκύπτει αύξηση της θερμοκρασίας που κατά μέσο όρο θα φθάσει τους 2,5 βαθμούς Κελσίου, μείωση της βροχόπτωσης κατά περίπου 12% στο

μέσο όρο (αλλά από 10 έως 30% για τους χειμερινούς και θερινούς μήνες αντίστοιχα και κυρίως στις νοτιότερες περιοχές), αύξηση του ελλείμματος υγρασίας (δηλαδή της διαφοράς σε mm μεταξύ της βροχόπτωσης και της εξάτμισης) και σταδιακή μετάβαση σε ξηρότερα εδάφη, αύξηση των θερμών ημερών καθώς και του αριθμού συνεχόμενων ξηρών ημερών.

Στον Πίνακα 1., εμφανίζονται οι βασικές επιπτώσεις για 3 σενάρια αύξησης της μέσης πλανητικής στον 1,5°C, 2°C και 3°C βάσει στοιχείων από την επιστημονική

επισκόπηση του Carbon Brief (2018), τη μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδας (2011) και την ανακοίνωση του ΟΗΕ για την παγκόσμια ημέρα ερημοποίησης. Δυστυχώς, με τις τωρινές δεσμεύσεις και πολιτικές αναφορικά με την ανάσχεση της κλιματικής κρίσης, οδεύουμε σχεδόν στους 3°C, σύμφωνα με το Climate Action Tracker. Αυτό σημαίνει ότι οι πολιτικές και οι μέχρι τώρα δεσμεύσεις σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό αλλά και εθνικό επίπεδο δεν επαρκούν για να αντιμετωπίσουν με την ταχύτητα και αποτελεσματικότητα που χρειάζεται

ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΤΕΡΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

ΑΝ Η ΜΕΣΗ ΠΛΑΝΗΤΙΚΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΑΥΞΗΘΕΙ ΚΑΤΑ 1,5 °C (ΕΥΚΤΑΙΟ ΣΕΝΑΡΙΟ)
» Οι δασικές εκτάσεις που θα καίγονται ετησίως θα αυξηθούν κατά 41%
» Οι ακραίοι καύσωνες, που κανονικά εμφανίζονται μία φορά στα είκοσι χρόνια, θα αυξηθούν κατά 173%
» Οι ραγδαίες βροχοπτώσεις θα αυξηθούν κατά 10%
ΑΝ Η ΜΕΣΗ ΠΛΑΝΗΤΙΚΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΑΥΞΗΘΕΙ ΚΑΤΑ 2 °C (ΟΡΙΑΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ)
» Οι δασικές εκτάσεις που θα καίγονται ετησίως θα αυξηθούν κατά 62%
» Οι ακραίοι καύσωνες κατά 478%
» Οι ραγδαίες βροχοπτώσεις κατά 21%
» Εκτιμώμενο κόστος στην εθνική οικονομία: 294 δις €
ΑΝ Η ΜΕΣΗ ΠΛΑΝΗΤΙΚΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΑΥΞΗΘΕΙ ΚΑΤΑ 3 °C (ΣΕΝΑΡΙΟ ΕΚΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ)
» Οι δασικές εκτάσεις που θα καίγονται ετησίως θα αυξηθούν κατά 97%
» Κίνδυνος ερημοποίησης του 1/3 της ελληνικής επικράτειας
» Εκτιμώμενο κόστος στην εθνική οικονομία: >700 δις €

τη διαρκώς επιδεινούμενη κλιματική κρίση. Ήδη για τη χώρα μας φέτος, βάσει στοιχείων του ευρωπαϊκού συστήματος πληροφόρησης για δασικές πυρκαγιές, η καμένη έκταση στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 336% σε σύγκριση με τον μέσο όρο της περιόδου 2002 - 2020.

Όπως αναφέρει, μεταξύ άλλων, η έκθεση της ΔιαΝΕΟΣΙΣ, οι βασικές επιπτώσεις σε τουριστικές περιοχές είναι η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η αύξηση της θερμοκρασίας και η μείωση της βροχόπτωσης (ιδίως κατά τη θερινή περίοδο) αλλά και τα ακραία καιρικά φαινόμενα που αναφέρθηκαν παραπάνω. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν όμως και οι έμμεσες επιπτώσεις, όπως η επίδραση σε κρίσιμους φυσικούς πόρους όπως το νερό, η αλλοίωση του τοπίου και η διατάραξη της βιοποικιλότητας που επηρεάζουν τις προοπτικές ανάπτυξης του τουρισμού. Στο πλαίσιο αυτό, η γεωγραφική θέση και τα ειδικά χαρακτηριστικά του χώρου έχουν συχνά καθοριστικό ρόλο, καθώς μπορεί να διαφοροποιηθεί σημαντικά η έκθεση και η ευαισθησία του στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Ως εκ τούτου, όπως επισημαίνεται και στην έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, οι κύριοι τουριστικοί προορισμοί της χώρας θα υποστούν σημαντικές μειώσεις στις αφίξεις κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, περίοδο κορύφωσης της ζήτησης του τουριστικού προϊόντος. Για παράδειγμα, για τους θερινούς μήνες της δεκαετίας 2091-2100, εκτιμάται μείωση των εισπράξεων κατά €370 και €280 εκατ./έτος για την Κρήτη και τα Δωδεκάνησα αντίστοιχα. Λόγω έλλειψης δεδομένων, δεν

● ● ● ● ● ● ● ●

Στη χώρα μας φέτος, βάσει στοιχείων του ευρωπαϊκού συστήματος πληροφόρησης για δασικές πυρκαγιές, η καμένη έκταση στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 336% σε σύγκριση με τον μέσο όρο της περιόδου 2002 - 2020

● ● ● ● ● ● ● ●

ελήφθησαν υπόψη οι επιπτώσεις στις αφίξεις λόγω μετακίνησης του διεθνούς τουριστικού ρεύματος κυρίως προς τις βόρειες χώρες, των οποίων οι κλιματολογικές συνθήκες αναμένεται να βελτιωθούν σημαντικά. Οι επιπτώσεις στα λειτουργικά κόσθη συμπεριλαμβάνουν την αύξηση κατανάλωσης ενέργειας, την αύξηση του ρυθμού απόσβεσης, τα κόσθη μείωσης του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, τα αυξημένα κόσθη συντήρησης και την αύξηση των ασφαλιστρών. Η συνολική αύξηση του κόστους λειτουργίας λόγω των αναγκαίων προσαρμογών στην κλιματική αλλαγή, εκτιμάται σε €70-€90 εκατ./έτος (5-7% του κόστους λειτουργίας) προς το τέλος του αιώνα. Εάν συνυπολογιστεί η

μείωση των εσόδων και η αύξηση των λειτουργικών εξόδων, οι επιπτώσεις στα ετήσια κέρδη του κλάδου αναμένεται να είναι καθοριστικής σημασίας για τη βιωσιμότητα πολλών εγκαταστάσεων.

Οι επιπτώσεις όμως της τουριστικής βιομηχανίας στο κλίμα είναι εξίσου σημαντικές και διόλου ευκαταφρόνητες. Οι παρεμβάσεις που αφορούν στην αλλαγή χρήσης γης για την ανάπτυξη σχετικών υποδομών και τουριστικών εγκαταστάσεων με αντίκτυπο στο φυσικό περιβάλλον και την ελληνική βιοποικιλότητα αποδεικνύουν ότι οι υπάρχουσες πολιτικές σε εθνικό επίπεδο συνεχίζουν να δίνουν έμφαση στην τόνωση της οικονομίας βραχυπρόθεσμα και μόνο. Για παράδειγμα, η λογική τακτοποίησης αυθαιρέτων ή ακόμα η έλλειψη εφαρμογής αποφάσεων απομάκρυνσης αυθαίρετων κατασκευών από ευαίσθητα οικοσυστήματα που δρουν ως ασπίδα προστασίας από ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως η παράκτια ζώνη, αποδεικνύουν περίτρανα ότι τα μέτρα αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης αλλά και του αυξανόμενου ρυθμού απώλειας της βιοποικιλότητας απέχουν παρασάγγας από την πραγματικότητα που διανύουμε και τα όσα υπαγορεύει η επιστήμη. Αντίστοιχα, η τουριστική δραστηριότητα συνεισφέρει σημαντικά στην επιδείνωση της κρίσης αν αναλογιστεί κανείς την κατανάλωση ενέργειας, νερού, την παραγωγή αποβλήτων και πλαστικών μια χρήσης καθώς και τη μεταφορά των επισκεπτών που απαιτείται στις εν λόγω τουριστικές υποδομές. Με άλλα λόγια, το ανθρωπικό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την επι-

δείνωση της κλιματικής κρίσης και πολιτικές αποφάσεις και μακροπρόθεσμοι στόχοι για τον περιορισμό τους είναι απολύτως απαραίτητοι.

Σε όσα περιγράψαμε παραπάνω γίνεται σαφές ότι η κλιματική κρίση έχει άμεσες συνέπειες για την εγχώρια τουριστική βιομηχανία που και αυτή θα πρέπει να προβεί στις απαραίτητες αλλαγές προκειμένου να καταστεί βιώσιμη, αλλά ταυτόχρονα να πάρει άμεσα εκείνα τα μέτρα που θα περιορίσουν δραστικά το ανθρωπικό και περιβαλλοντικό της αποτύπωμα. Σε αυτό το σκηνικό, αν προσθέσει κανείς τα σχέδια κυβέρνησης και πετρελαϊκών κολοσσών για νέες εξορύξεις στην Ελλάδα με τρομακτικό κόστος για το φυσικό μας κεφάλαιο και τον τουρισμό, που πλαισιώνονται από σκανδαλώδεις (αντι)περιβαλλοντικούς νόμους και διατάξεις, εντύπωση προκαλεί η απουσία αντιδράσεων από τους εκπροσώπους της τουριστικής βιομηχανίας ειδικότερα σε μια περίοδο όπου πλέον οι επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης είναι ορατές για την ίδια μας τη ζωή. Είναι τουλάχιστον θλιβερό όταν σε όλα αυτά που συμβαίνουν η τουριστική βιομηχανία δεν έχει πάρει ξεκάθαρη θέση για την προστασία του φυσικού κεφαλαίου της χώρας, τον άμεσο τερματισμό εξορύξεων υδρογονανθράκων και για την ουσιαστική θωράκιση της χώρας από την κλιματική κρίση μέσα από μέτρα και πολιτικές με έμφαση την πρόληψη και δευτερευόντως την προσαρμογή σε αυτή. Αντιθέτως, παρατηρούμε την επίδραση που ασκεί η τελευταία στη νομοθεσία για να μειωθούν περιβαλλοντικοί περιορισμοί και όροι.

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ
ΚΡΙΣΗ**

Η επίδραση της **κλιματικής** αλλαγής στον τουρισμό

Μια υγιής τουριστική βιομηχανία εξαρτάται από ένα υγιές και αξιόλογο περιβάλλον. Για τούτο τον λόγο είναι επιθυμητή μόνο η ανάπτυξη που θα στηρίζεται στην αειφορία και θα έχει επίκεντρο τον άνθρωπο και την ποιότητα της ζωής του

*Πριν τι κακόν παθέειν. Ρεχθέν δε τε νήπιος ἔγνω - **Ιλιάδα Ρ' 32***
Μετάφραση: [το θέμα είναι να λογαριάζεις] πριν πάθεις κακό. Ακόμα και ο άμυναλος όταν πάθει βάζει μυαλό.

Το τουριστικό προϊόν είναι προφανώς ευάλωτο στην κλιματική αλλαγή, τόσο από την πλευρά της ζήτησης όσο και από την πλευρά της προσφοράς. Οι βασικές επιπτώσεις σε τουριστικές περιοχές είναι η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η αύξηση της θερμοκρασίας και η μείωση της βροχόπτωσης (ιδίως κατά τη θερινή

Γράφει ο
**Θοδωρής
Βασιλείου**

περίοδο) αλλά και τα ακραία καιρικά φαινόμενα τα οποία και θα εμφανίζονται όλο και συχνότερα.

Παράλληλα έχουν ενδιαφέρον και οι έμμεσες επιπτώσεις, όπως η επίδραση σε κρίσιμους φυσικούς πόρους (π.χ. το νερό), η αλλοίωση του τοπίου και της βιοποικιλότητας, στοιχεία δηλαδή που επηρεάζουν τις προοπτικές ανάπτυξης του τουρισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, η γεωγραφική θέση και τα ειδικά χαρακτηριστικά του χώρου αναφοράς, έχουν συχνά καθοριστικό ρόλο, καθώς μπορεί να διαφοροποιηθεί σημαντικά η έκθεση και η ευαισθησία του στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής ως προς τον τουρισμό θα είναι και θετικές και αρνητικές. Για παράδειγμα η αύξηση της θερμοκρασίας ή/και η συχνότερη εμφάνιση καυσώνων θα υποβαθμίσουν σε σημαντικό βαθμό την ποιότητα του τουριστικού προϊόντος κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Παρόλα αυτά και λόγω της ποικιλίας των κλιματικών ζω-

νών της χώρας μας, μια θετική επίδραση που μπορεί να προκύψει σε κάποιες περιοχές είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, η οποία σίγουρα θα επηρεάσει με τη σειρά της την προσφορά στον τουρισμό, αλλά και τη ζήτηση.

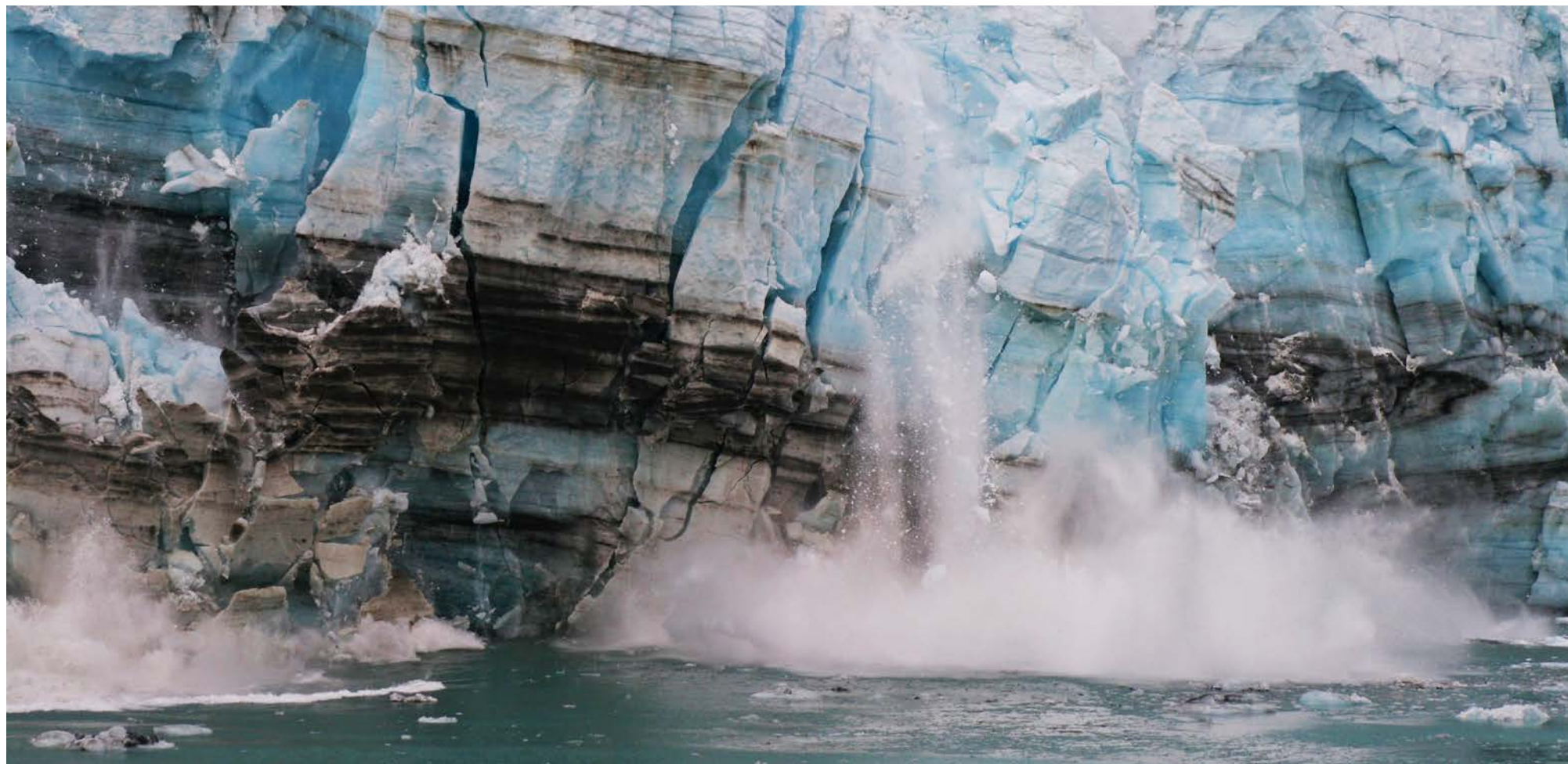
Οι αρνητικές συνέπειες που εκτιμώνται (π.χ. έκθεση της ΕΜΕΚΑ, έρευνα για την κλιματική αλλαγή, από διαΝΕΟσις), μπορεί να μετριαστούν ή ακόμη και να ανατραπούν, καθώς οι δείκτες τουριστικής ευφορίας βελτιώνονται σημαντικά την άνοιξη και το φθινόπωρο. Δηλαδή λόγω των αλλαγών, προκύπτουν άριστες κλιματικές συνθήκες στις λεγόμενες ενδιάμεσες εποχές.

Κάτι τέτοιο όμως για να αξιοποιηθεί και να έχει απτά αποτελέσματα, απαιτεί την υπέρβαση πολλών θεσμικών παραγόντων, οι οποίοι περιορίζουν το χρόνο άφιξης των τουριστών κατά κύριο λόγο στους καλοκαιρινούς μήνες (σχολικές διακοπές, άδειες εργαζομένων) και οι οποίοι συνδιαμορφώνουν, από κοινού με το κατάλληλο κλίμα, τα μεγέθη και την εποχικότητα των αφίξεων. Η υπέρβαση αυτή προϋποθέτει τον εντοπισμό νέων στοχευμένων τουριστικών αγορών (συνταξιούχοι, εκδρομείς του σαββατοκύριακου, επαγγελματικός και συνεδριακός τουρισμός), οι οποίες δεν υπόκεινται στους ανωτέρω περιορισμούς και βέβαια την επανατοποθέτηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος στην αντίληψη των καταναλωτών-τουριστών και των διεθνών τουριστικών πρακτόρων.

Ο τουρισμός, ως δραστηριότητα έχει ισχυρότατες συνέργειες με την πολιτιστική και φυσική κληρονομιά, αλλά και με τον σύγχρονο πολιτισμό και τις τοπικές παραδόσεις.

Έτσι αναδεικνύεται η ανάγκη να συνδυαστεί η όποια οικονομική πρόοδος με τη βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά και με την ηθική της διάσταση (διάχυση του οφέλους στο σύνολο της κοινωνίας).

Η βιωσιμότητα του τουρισμού καλύπτει

πολλές πλευρές: την υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων, τη συνεκτίμηση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου των δραστηριοτήτων (παραγωγή αποβλήτων, πιέσεις που υφίστανται τα ύδατα, το έδαφος και η βιοποικιλότητα κ.ά.), τη χρήση «καθαρής» ενέργειας, την ανακύκλωση και επανάχρηση όσο το δυνατό περισσότερων πόρων, την προστασία της πολιτιστικής ταυτότητας των προορισμών, την διατηρησιμότητα των θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται, τις τοπικές οικονομικές επιπτώσεις ή ακόμη την ποιότητα της υποδοχής και φιλοξενίας.

Δύο κατευθύνσεις είναι πλέον διαθέσιμες: **Η πρώτη** είναι ο δρόμος της χωρίς μέτρο αξιοποίησης και εκμετάλλευσης της γης και των φυσικών πόρων της χώρας.

Η δεύτερη είναι η επιλογή της ήπιας ανάπτυξης, με σεβασμό στο περιβάλλον και τις βασικές αρχές της αειφορίας και βιωσιμότητας.

Μια υγιής τουριστική βιομηχανία εξαρτάται από ένα υγιές και αξιόλογο περιβάλλον.

Για τούτο τον λόγο είναι επιθυμητή μόνο η ανάπτυξη που θα στηρίζεται στην αειφορία και θα έχει επίκεντρο τον άνθρωπο και την ποιότητα της ζωής του.

Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των κρίσεων που προκαλεί, μπορεί να επιτευχθεί με την αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης προς την κατεύθυνση του βιώσιμου τουρισμού (τουρισμός υπαίθρου - αγροτουρισμός), με την προώθηση εναλλακτικών τουριστικών δρά-

Η ικανότητα των τουριστικών αρχών της χώρας να δράσουν άμεσα σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία και τους φορείς του τουρισμού, θα κρίνει και την θετική ή αρνητική έκβαση για τον τουριστικό κλάδο κατά τα επόμενα πολύ λίγα χρόνια

σεων και προορισμών σε όλη την ελληνική επικράτεια καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Βασικοί στόχοι του νέου μοντέλου θα πρέπει να αποτελέσει και η βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών και προϊόντων, η περιβαλλοντική διαχείριση και το ολοκληρωμένο management των τουριστικών πόρων των προορισμών, με εμπλοκή ολόκληρης της τοπικής κοινωνίας.

Εκ των ων ουκ άνευ είναι η ολοκλήρωση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου για τον τουρισμό και τις ειδικές μορφές του, η διασφάλιση της ποιότητας στις υποδομές και τις υπηρεσίες του τουρισμού και ασφαλώς η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό της χώρας.

Δυστυχώς η κλιματική αλλαγή, μέχρι σήμερα τουλάχιστον, δεν λαμβάνονταν υπόψη όταν συντελούνταν επενδύσεις στον τουρισμό και τις υποδομές.

Η πολιτεία σε όλα τα επίπεδα πρέπει να μεριμνά για την επίλυση και αντιμετώ-

πιση όλου του πλέγματος των περιβαλλοντικών προβλημάτων, όπως:

1) Η ένταξη του κάθε δομικού στοιχείου με απόλυτο σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον. Με τις αρχιτεκτονικές μορφές που συνδυάζουν τις πιο σύγχρονες αισθητικές αντιλήψεις, με την αίσθηση του μέτρου που απαιτούν η ελληνική φύση και η αισθητική του τοπίου. Φυσικά με λύσεις που να συμβάλλουν στην εξοικονόμηση των ενεργειακών πόρων.

2) Ολοκληρωμένες υποδομές, που να εξασφαλίζουν βιώσιμη τροφοδοσία των τουριστικών επιχειρήσεων σε ενέργεια και νερό, αποχέτευση των λυμάτων, εφοδιασμό κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται η σωστή διαχείριση και ανακύκλωση των αποβλήτων και απορριμμάτων με τη λειτουργία συστημάτων διαχωρισμού των ανακυκλούμενων υλικών από τα υπολείμματα της μονάδας και τριτοβάθμιου βιολογικού καθαρισμού με πλήρη επαναχρησιμοποίηση του νερού για άρδευση, φύτευση ενδη-

μικών ειδών χλωρίδας στον περιβάλλοντα χώρο.

3) Δημιουργία πρότυπου Παρατηρητηρίου για τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση περιβαλλοντικών παραμέτρων και επιπτώσεων από τις τουριστικές δραστηριότητες ανα περιοχή, δημιουργία χώρου με εκθέματα από τα φυσικά οικοσυστήματα (την τοπική χλωρίδα και πανίδα) κάθε περιοχής, έργα πυροπροστασίας και αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών, δημιουργία περιπατητικών μονοπατιών κ.α.

4) Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των νέων, των εργαζομένων και των κατοίκων μιας περιοχής. Συμπράξεις Τοπικών Συμφώνων Ποιότητας και υποστήριξη των τοπικών παραγωγών για την παραγωγή βιολογικών προϊόντων, τα οποία και πρέπει να ενσωματώνονται στα μενού των ξενοδοχείων, συνεργασία με τοπικούς φορείς για την αναβάθμιση ή και την αναβίωση παραδοσιακών πολιτιστικών εκδηλώσεων και παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Η ικανότητα των τουριστικών αρχών της χώρας να δράσουν άμεσα σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία και τους φορείς του τουρισμού, θα κρίνει και την θετική ή αρνητική έκβαση για τον τουριστικό κλάδο κατά τα επόμενα πολύ λίγα χρόνια.

Ας ευχηθούμε ότι οι ισχυρές προειδοποιήσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων θα αφυπνίσουν κάθε αρμόδιο.

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ
ΚΡΙΣΗ**
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ξενοδοχεία της Ρόδου υιοθετούν το δάσος

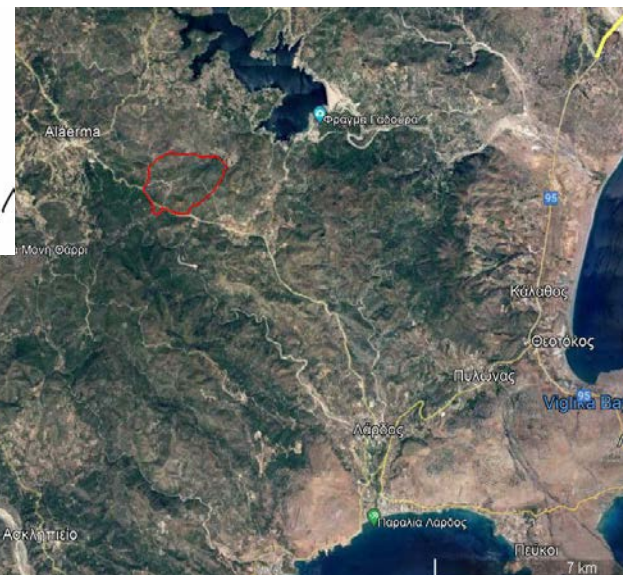
Οι μεγάλες επιχειρήσεις τουρισμού της Ρόδου αναλαμβάνουν τη 10ετή φροντίδα 2000 στρεμμάτων δάσους και καμένης δασικής έκτασης, μέσω της κοινωνικής επιχείρησης συλλογικής ωφέλειας «Για τη φύση»

Την «υιοθεσία» 2000 στρεμμάτων δάσους και καμένης δασικής έκτασης αναλαμβάνουν από σήμερα 19 μεγάλοι ξενοδοχειακοί-τουριστικοί όμιλοι, επιχειρήσεις και φορείς της Ρόδου και μέσω της κοινωνικής επιχείρησης συλλογικής ωφέλειας «Για τη φύση ΚΟΙΝΣΕΠ» δεσμεύονται ότι για τα επόμενα 10 χρόνια η περιοχή αυτή θα βρίσκεται σε διαρκή φροντίδα.

Η περιοχή φροντίδας εφάπτεται στον οδικό άξονα Λάρδου – Λαέρμων και εκτείνεται βόρεια προς το φράγμα Γαδουρά, νήσου Ρόδου.

Το εκεί δάσος είχε αποτεφρωθεί στη μεγάλη πυρκαγιά του έτους 2008 και από τότε μέχρι σήμερα παραμένει ως έκταση με ελάχιστη βλάστηση. Οι συμμετέχοντες στη μεγάλη αυτή δράση αναλαμβάνουν για τα επόμενα δέκα χρόνια:

- Τον τακτικό καθαρισμό της από σκουπίδια και υλικά που μπορούν υπό συνθήκες υψηλών θερμοκρασιών να προκαλέσουν εστίες πυρκαγιάς
- Τη φροντίδα και την ανάδειξη της αυτοφυούς βλάστησης
- Την αναδάσωση, σύμφωνα με την παλαιά μελέτη της Δασικής Υπηρεσίας και η οποία θα επικαιροποιηθεί με τη συνεργασία του δασολόγου της κοινωνικής επιχείρησης «Για τη φύση» και θα ακολουθήσει όλη την προβλεπόμενη από το Νόμο διαδικασία περί αναδασώσεων. Το κάθε νέο δέντρο θα έχει ταυτότητα γεωσήμανσης με GPS, θα είναι περιφραγμένο για προστασία από την ανεξέλεγκτη βόσκηση και θα ποτίζεται τακτικά ώστε να διασφαλιστεί η επιβίωσή του
- Τη φύτευση βοτάνων και φυτών που βοηθήσουν τις μέλισσες να επιστρέψουν στην περιοχή
- Συντήρηση και καθαρισμό των μικρών κοιτίδων δάσους, όπου ήδη υπάρχουν

Ποιες τουριστικές επιχειρήσεις συμμετέχουν στη δράση

Είναι η πρώτη φορά στην Ελλάδα όπου ένας μεγάλος αριθμός από εμβληματικές επιχειρήσεις τουρισμού συμπαρατάσσονται σ' ένα από κοινού όραμα και αναλαμβάνουν δέσμευση πολυετούς φροντίδας μιας μεγάλης δασικής έκτασης.

Η κάθε μια από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και φορείς αναλαμβάνει τη δεκαετή ευθύνη φροντίδας 100 στρεμμάτων δάσους και καμένης έκτασης. Αναλυτικά, τη φροντίδα των 2000 στρεμμάτων αναλαμβάνουν και επιμερίζονται οι επιχειρήσεις και οι φορείς:

- **Ένωση Ξενοδόχων Ρόδου**
- **H Hotels** (όμιλος Χατζηλαζάρου)
- **Esperia Group** (όμιλος Βασιλάκη)
- **Rodos Palace & Mediterranean Hotel** (όμιλος Καμπουράκη)
- **Lindos Hotels** (όμιλος Μηνέττου)
- **Olympic Palace & Porto Angeli Resort** (όμιλος Τζακ Γερονικόλα)
- **Markopoulos Group of Hotels** (όμιλος Μαρκόπουλου)
- **Atrium Hotels** (όμιλος Κωνσταντινίδη-Χατζηκωνσταντίνου)
- **Aeonian Nisos Sublime Hotels & More**

(όμιλος Ιωαννίδη)

- **Blu Collection** (όμιλος Καλιουδάκη-Ροδίτη)
- **Harmony Resorts** (όμιλος Κάτρη)
- **Amada Colossos & Park Hotel** (όμιλος Σουλούνια)
- **Sheraton Rhodes** (όμιλος Sheraton)
- **Rhodes Bay & Elite Suites by Rhodes Bay** (όμιλος L&R)
- **Semiramis Hotel** (οικογένεια Ιντζά)
- **Cactus Hotel & Aquarium View Hotel** (όμιλος Καραγιάννη)
- **Ένωση Τουριστικών Γραφείων**
- **GEM Travel** (οικογένεια Μιχαλάκη)
- **Marina Rhodes** (Μαρίνες Ρόδου)

Οι 19 συμμετέχοντες θα φροντίζουν από κοινού και μια επιπλέον έκταση 100 στρεμμάτων, η οποία εφάπτεται στον κεντρικό δρόμο και την οποία θα μπορούν να επισκέπτονται οι μαθητές των σχολείων ως εκπαιδευτική εκδρομή.

Ο σχεδιασμός της δράσης έγινε από την κοινωνική επιχείρηση «Για τη φύση κοιν-σεπ» η οποία θα έχει και την ευθύνη της υλοποίησής της. Η ίδια δράση εντάσσεται στα προγράμματα «Forest Ambassador» και «Πράσινος Κηδεμόνας»,

στο οποία ήδη συμμετέχουν μεγάλα και μικρά καταλύματα, όπως και αρκετές τοπικές επιχειρήσεις.

Όλες οι δραστηριότητες μέσα στην περιοχή θα παρακολουθούνται στενά από τα στελέχη της Διεύθυνσης Δασών Δωδεκανήσου, η οποία στην όλη φροντίδα θα διατηρεί υψηλή εποπτεία και θα αποτελεί τον θεματοφύλακα τήρησης όλων των Νόμων που διέπουν τις δασικές εκτάσεις. Με τη δράση αυτή, στα 2000 στρέμματα διασφαλίζεται οριστικά ότι δεν θα γίνουν κατασκευές, ούτε διανοίξεις δρόμων, ούτε καταπατήσεις για δημιουργία οικοπέδων, ούτε εγκατάσταση ανεμογεννητριών ή φωτοβολταϊκών συστημάτων. Η όλη έκταση θα τυγχάνει φροντίδας ώστε να αναγεννηθεί ξανά το πράσινο σε όλο το μήκος και το πλάτος της.

Επίσης, τη δράση υποστηρίζουν οι:

- Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
- Περιφερειακό Φυτώριο Νοτίου Αιγαίου
- Διεύθυνση Τουρισμού Δήμου Ρόδου
- Διεύθυνση Περιβάλλοντος Δήμου Ρόδου
- Πυροσβεστική Υπηρεσία (για όπου χρειαστεί)

THEMATIC TOURISM

GASTRONOMY & WINE EXHIBITION

ATHENS 2021

ttgw

Thematic Tourism Gastronomy Wines

22-24

OCTOBER 2021

 VIRTUAL
MACT EXPO CENTER

 211-0129575

 info@mact.gr

 MACT
MEDIA
GROUP

*Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης

Εθνική στρατηγική για τον αγροδιατροφικό τομέα

«Θέλουμε να καταστήσουμε την «Ελληνική Διατροφή» ένα ξεχωριστό brand μοναδικής αξίας και παγκόσμιας προβολής», τονίζει ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ υπογραμμίζει τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησης για την ενίσχυση της υγιούς συνεταιριστικότητας

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Η ανάδειξη των ελληνικών προϊόντων αποτελεί, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά παγκοσμίως, αποτελεί προτεραιότητα για την κυβέρνηση μας λέει ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κύριος Σπήλιος Λιβανός και αναλύει τις κινήσεις που έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση. Ταυτόχρονα μας έδωσε και σημαντικές ειδήσεις, όπως τα 100 εκατομμύρια ευρώ που θα διοχετευθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης προς τον αγροτουρισμό. Αναλυτικά η συνέντευξη του κυρίου υπουργού έχει ως εξής:

- Κύριε Υπουργέ είναι τιμή και χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Υπάρχουν πολλοί τομείς των αρμοδιοτήτων σας που άπτονται και των θεμάτων του τουρισμού. Ο βασικότερος εξ αυτών είναι η διασύνδεση του τουρισμού με την αγροδιατροφή. Η εκμετάλλευση του τουριστικού προϊόντος προς όφελος της τοπικής παραγωγής προϊόντων. Έχουν γίνει βήματα προς αυτή την κατεύθυνση;

Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προχωρούμε με γρήγορα βήματα στην εκπόνηση και υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής για τον αγροδιατροφικό τομέα, που τόσο πολύ έχουμε ανάγκη καθώς έλειπε από το ελληνικό κράτος όλα τα τελευταία χρόνια. Στο πλαίσιο αυτό βασική μας προτεραιότητα αποτελεί η ανάδειξη, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και παγκοσμίως, της μοναδικότητας και της διατροφικής υπεροχής των προϊόντων μας. Θέλουμε να καταστήσουμε την «Ελληνική Διατροφή» ένα ξεχωριστό brand μοναδικής αξίας και παγκόσμιας προβολής. Υλοποιούμε, λοιπόν,

ένα ευρύ και φιλόδοξο πρόγραμμα με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση των προϊόντων μας, την ανάδειξη του διατροφικού μας πλούτου και τη σύνδεση της αγροδιατροφής με την υγεία, την ιστορία, τον πολιτισμό, τη γαστρονομία και τον τουρισμό.

- Ένα βασικό ζήτημα που τίθεται από την πλευρά του τουριστικού κλάδου είναι η αδυναμία του πρωτογενούς τομέα να διαθέτει σε σταθερούς χρόνους, σταθερές ποσότητες προϊόντων. Υπάρχουν λύσεις γι' αυτό; Θα μπορούσαν να οργανωθούν καλύτερα οι παραγωγοί του πρωτογενούς τομέα;

Η ισχύς εν τη ενώσει. Βεβαίως και η καλύτερη οργάνωση των παραγωγών μπορεί να έχει σημαντικά οφέλη για την καλύτερη διάθεση των προϊόντων. Αλλά και για τους ίδιους τους παραγωγούς με την επίτευξη οικονομικών κλίμακας. Και σίγουρα

μπορεί να συνεισφέρει ουσιαστικά και μακροπρόθεσμα στην αναδόμηση του αγροτικού τομέα της χώρας μας. Γι' αυτό και η κυβέρνησή μας στηρίζει την υγιή συνεταιριστικότητα.

Και γι' αυτό μία από τις πρώτες πρωτοβουλίες μου στο Υπουργείο ήταν να γεφυρώσουμε τις διαφορές μεταξύ της ΕΘΕΑΣ και του Σ.Α.Σ.Ο.Ε.Ε. προκειμένου να επιτευχθεί η ενοποίηση του συνεταιριστικού κινήματος, μέσα από τη σύγκλιση των απόψεων. Και τελικά πετύχαμε το συνεταιριστικό κίνημα να ενοποιηθεί μετά από σχεδόν πέντε χρόνια.

Επιπλέον, όμως, δίνουμε και κίνητρα στους παραγωγούς για να ενώσουν τις δυνάμεις τους. Για παράδειγμα στο Ταμείο Ανάκαμψης δίνεται έμφαση στις συνεργασίες, τόσο τις οριζόντιες (σε επίπεδο πρωτογενούς τομέα), όσο και κάθετες που αφορούν cluster που μπορούν να συνδυάζουν επιχειρήσεις και συνεργατικά σχήματα του πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή

τομέα με στόχο την καινοτομία και την εξωστρέφεια. Ενώ, περιλαμβάνεται και η συμβολαιακή γεωργία.

- Στους τουριστικούς προορισμούς που υπάρχει ταυτόχρονα και πρωτογενής παραγωγή, αλλά και δευτερογενής με τυποποιημένα τρόφιμα, τα πράγματα είναι καλύτερα και τροφοδοτείται ο τουριστικός κλάδος με ελληνικά προϊόντα. Τι γίνεται όμως με τις περιοχές που έχουν μεν παραγωγή και μάλιστα υψηλής ποιότητας, αλλά δεν αποτελούν τουριστικό προορισμό; Κρίνετε πως θα βοηθούσε ένας κεντρικός ή εθνικός συντονιστικός φορέας για την ανάπτυξη δικτύου διανομής;

Η ελεύθερη οικονομία παρέχει τη δυνατότητα ανάπτυξης τέτοιων δικτύων που αναφέρετε. Εμείς ως κυβέρνηση οφείλουμε να διευκολύνουμε τη λειτουργία τους

Διαθέτουμε όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για ολοκληρωμένη ανάπτυξη υποδομών agrologistics με ευρωπαϊκό και διεθνή προσανατολισμό

και την εμπορία προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, ιδιαίτερα σήμερα που οι αποστάσεις έχουν εκμηδενιστεί και μέσω σύγχρονων δικτύων μεταφορών τα προϊόντα που παράγονται στη μια άκρη της Ελλάδας μπορούν να εμπορευούνται στην άλλη άκρη της αυθημερόν.

Πεποίθησή μου είναι ότι τέτοιου είδους προβλήματα μπορούν πιο εύκολα να αντιμετωπισθούν μέσω συνεργασιών, τις οποίες ως ΥΠΑΑΤ επιδιώκουμε.

Επιπλέον, θεωρώ ότι τα agrologistics αποτελούν έναν τομέα με σημαντικές προοπτικές και δυνατότητες στη χώρα μας. Διαθέτουμε όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για ολοκληρωμένη ανάπτυξη υποδομών agrologistics με ευρωπαϊκό και διεθνή προσανατολισμό. Η δημιουργία κέντρων agrologistics σε περιοχές κομβικής σημασίας μπορεί να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία στην αγροδιατροφική παραγωγή και συνέργειες ανάμεσα σε όλους τους εμπλεκόμενους στη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας, μεγιστοποιώντας τα οφέλη για παραγωγούς και καταναλωτές μέσω της ανάπτυξης οικονομικών κλίμακας και του επιμερισμού του κόστους.

- Παρατηρούμε πως έχετε εντείνει τους ελέγχους για τα ΠΟΠ προϊόντα, κίνηση που κρίνεται θετική. Πόσο σημαντικό είναι να τηρούμε τους κανόνες, να μην προσφεύγουμε σε «κουτοπονηριές» αποσκοπώντας στο βραχύβιο όφελος; Πώς μπορούμε να θωρακίσουμε τις πιστοποιήσεις και να αναβαθμίσουμε την ποιότητα, αλλά και το brand των ελληνικών προϊόντων;

Η αποτελεσματικότερη διενέργεια των ελέγχων και η ταχεία επιβολή αποτρεπτικών κυρώσεων στον τομέα του τροφίμου γενικότερα, είναι προτεραιότητα το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αλλά και δέσμευση της κυβέρνησή μας που υλοποιούμε.

Για μας προέχει η αποτελεσματικότερη προστασία καταναλωτών και παραγωγών από παράνομες ελληνοποιήσεις και παρατυπίες στα προϊόντα ιδιαίτερα στα ΠΟΠ/ΠΓΕ και βιολογικά. Γι' αυτό και έχουμε εντατικοποιήσει τους ελέγχους και τα αποτελέσματα είναι ήδη ορατά. Επιβάλαμε τα μεγαλύτερα πρόστιμα στην ιστορία για παραβάσεις σχετικά με τη φέτα ΠΟΠ μετά από έτη απραξίας. Επιπλέον, επιβάλαμε σημαντικές κυρώσεις για παραβάσεις της νομοθεσίας για τα βιολογικά προϊόντα (με ιδιαίτερα αυστηρές κυρώσεις).

Επιπλέον, προχωράμε σε άμεσες, αναγκαίες βελτιώσεις του πλαισίου ελέγχου και κυρώσεων, με γνώμονα την απλοποίηση της διαδικασίας κυρώσεων και την αυστηροποίησή τους.

Είμαστε αποφασισμένοι να βάλουμε το μαχαίρι στο κόκκαλο, γιατί πιστεύουμε ότι μόνο έτσι θωρακίζουμε τα ελληνικά προϊόντα, τους δίνουμε την προστιθέμενη αξία που τους αναλογεί και, βεβαίως, προστατεύουμε στην πράξη τους Έλληνες παραγωγούς και τους καταναλωτές. Προστατεύουμε την ελληνική οικογένεια από όποιον κερδοσκοπεί σε βάρος της.

- Σήμερα υπάρχουν πολλές μορφές θεματικού τουρισμού που συνδέονται άμεσα με τον πρωτογενή τομέα. Αγρο-

τουρισμός, αλιευτικός τουρισμός, οινοτουρισμός κ.α. Έχετε λάβει πρωτοβουλίες από την πλευρά σας ή σε συνεννόηση με το Υπουργείο Τουρισμού για αυτές τις θεματικές μορφές τουρισμού;

Ο θεματικός τουρισμός αποτελεί σίγουρα μια σημαντική ευκαιρία για προσέλκυση τουριστών, επενδύσεις και ανάπτυξη στη χώρα μας. Ενώ μπορεί να αποτελέσει και ένα «όπλο» μας για να έχουμε τουριστική χρονιά 12 μηνών και 4 εποχών. Στα ζητήματα αυτά και δεδομένου ότι ο πρωτογενής τομέας μπορεί και πρέπει να έχει σημαντικό ρόλο σε αυτήν την προσπάθεια, εμείς ως Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας συμβάλλουμε με κάθε τρόπο στην συνολικότερη προσπάθεια της κυβέρνησης.

Για παράδειγμα στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης θα κατευθυνθούν στον πράσινο αγρο-τουρισμό κονδύλια συνολικού ύψους 100 εκ. €. Ενδεικτικά με τα ποσά αυτά οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να προχωρήσουν σε ενεργειακή αναβάθμιση των κτιριακών τους εγκαταστάσεων, εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού με χρήση νέων τεχνολογιών, σε δημιουργία αλυσίδων αξίας στην αγροδιατροφή και σε προώθηση νέων τουριστικών προϊόντων.

- Πολλές αγροτουριστικές μονάδες λειτουργούσαν στις πυρόπληκτες περιοχές. Συνολικά ποια είναι τα μέτρα στήριξης για τους πυρόπληκτους αγρότες και κτηνοτρόφους στις πλη-

γείσες περιοχές. Μπορούν να ενταχθούν σε αυτά και οι αγροτουριστικές μονάδες;

Η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη αμέσως μετά τις πυρκαγιές προχώρησε στη λήψη μέτρων άμεσης στήριξης των πληγέντων παραγωγών με γενναίες αποζημιώσεις και γρήγορες και απλές διαδικασίες.

Ειδικότερα στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, έχουμε ήδη προχωρήσει στην εκπόνηση και υλοποίηση ενός συνολικότερου Σχεδίου Ανασυγκρότησης του αγροδιατροφικού τομέα για την επόμενη μέρα με συγκεκριμένα μέτρα αποζημιώσεων για τους πληγέντες αγρότες αλλά και με επιπλέον άμεσες και μεσομακροπρόθεσμες ενέργειες.

Από την πρώτη στιγμή φτιάξαμε ειδική τηλεφωνική γραμμή (1540) ενημέρωσης και στήριξης των πυρόπληκτων αγροτών. Αποζημιώνουμε το ζωϊκό κεφάλαιο από τον ΕΛΓΑ σύμφωνα με τον κανονισμό του & τις μονοετείς καλλιέργειες μέσω του εργαλείου του de minimis.

Επιπλέον, παρέχουμε συμβουλευτική υποστήριξη και εκδώσαμε έντυπα με οδηγίες (σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ) για τους πυρόπληκτους αγρότες σχετικά με την καλλιέργεια ελιάς, συκιάς, αμπελιού και τη διαχείριση χορτολιβαδικών εκτάσεων βόσκησης.

Τα παραπάνω αποτελούν ένα μόνο μέρος της συνολικότερης προσπάθειάς μας για την αγροτική ανάπτυξη την επόμενη μέρα. Σε αυτό το πλαίσιο κινούμαστε και για τη στήριξη αγροτουριστικών μονάδων.

Η τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα

Ο τουρισμός έχει ανάγκη από καταρτισμένα στελέχη και πλέον αυτό γίνεται όλο και πιο αντιληπτό στην τουριστική αγορά, παρέχοντας σημαντικές ευκαιρίες απασχόλησης

Ο τουρισμός είναι η μεγαλύτερη βιομηχανία στη Ελλάδα. Προ πανδημίας η συμμετοχή του τουρισμού στο ΑΕΠ είχε φτάσει στο 20,8% και απασχολεί

εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους ετησίως. Αν και είναι ο κλάδος που πληγώθηκε βαριά από τον κορονοϊό μαζί με την εστίαση, συνεχίζει να θεωρείται το «δυνατό χαρτί» στην οικονομία της χώρας. Αυτός είναι ο λόγος που τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι νέοι και νέες επιλέγουν να ασχοληθούν επαγγελματικά με τον κλάδο του τουρισμού. Η ανάγκη για εξειδίκευση και οι απαιτήσεις που πρέπει να πληροί ένας εργαζόμενος σήμερα, δεν αφήνουν περιθώρια από το να διαθέτει μια άρτια εκπαίδευση. Οι τουριστικές επιχειρήσεις κάνουν λόγο για την ανάγκη καταρτισμένου προσωπικού, ενώ δεν είναι λίγες οι φορές που «διαμαρτύρονται» πως δεν βρίσκουν κατάλληλα καταρτισμένους εργαζόμενους. Η εποχικότητα είναι και αυτή ένα πρόβλημα που αποθαρρύνει αρκετούς νέους να μπουν στο επάγγελμα, υπάρχουν όμως και άλλα ζητήματα που αναζητούν λύσεις, εδώ και δεκαετίες. Όπως η απορροφητικότητα στελεχών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην τουριστική βιομηχανία.

Η συμπεριφορά αυτή έχει οδηγήσει ακόμη και ακαδημαϊκούς να απαξιώνουν τις σπουδές στον τουρισμό, υποστηρίζοντας ότι δεν χρειάζεται πανεπιστημιακή μαθητεία για να γίνει κανείς σερβιτόρος... Πράγματι είναι έτσι, όμως η συγκεκριμένη κριτική ανάγει το αποτέλεσμα σε αίτιο. Το ότι κάποιοι πτυχιούχοι, ιδίως τα περασμένα χρόνια, κατέληγαν σε αυτές τις θέσεις είναι γεγονός, αλλά δεν φτάνει οι σχολές, οι σπουδές, ούτε οι ίδιοι, ούτε σημαίνει ότι δεν πρέπει να υπάρχει τουριστική εκπαίδευση. Αντιθέτως ο τουρισμός έχει ανάγκη από καταρτισμένα στελέχη και πλέον αυτό γίνεται όλο και πιο αντιληπτό στην τουριστική αγορά, παρέχοντας σημαντικές ευκαιρίες απασχόλησης. Ας δούμε όμως την πορεία της τουριστικής εκπαίδευσης στη χώρα και ποιες επιλογές υπάρχουν σήμερα.

Το χρονικό

Η πρώτη τουριστική σχολή που ιδρύθηκε στην Ελλάδα ήταν η Ανώτερη Σχολή Τουριστικής Εκπαίδευσης Ρόδου (ΑΣΤΕΡ) το 1956 και από τότε λειτουργεί στη πραγματικότητα ως αμιγής ξενοδοχειακή σχολή στα πρότυπα της αντίστοιχης ξενοδοχειακής σχολής της Δοζάνης. Πλέον υπάρχει και η αντίστοιχη σχολή στην Κρήτη το ΑΣΤΕΚ. Η ζήτηση και επαγγελματική αποκατάσταση που προσέφερε ο τουρισμός οδήγησαν στην δημιουργία Πανεπιστημιακών σχολών στον κλάδο του τουρισμού. Τα τμήματα αυτά ως σκοπό να καλύψουν τις ανάγκες του ευρύτατου πεδίου του Τουρισμού, με στελέχη ανώτατης πανεπιστημιακής εκπαίδευσης που θα πληρούν

ΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

• Ανώτατες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης	(Ρόδος/Κρήτη)
• Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού	(Χίος) - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
• Τουριστικών Σπουδών	(Πειραιάς) - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
• Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού	(Ηράκλειο) - ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
• Διοίκησης Τουρισμού	(Αθήνα) - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
• Διοίκησης Τουρισμού	(Πάτρα) - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
• Τουρισμού	(Κέρκυρα) - ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Πολλές οι λύσεις στην ιδιωτική Εκπαίδευση

Μεγάλος είναι ο αριθμός των ιδιωτικών σχολών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Οι ιδιωτικές σχολές ήρθαν αρχικά να καλύψουν τα «κενά» που υπήρχαν στο χώρο της τουριστικής εκπαίδευσης. Πλέον αποτελούν από τις πρώτες επιλογές των νέων σπουδαστών που αποσκοπούν στην άμεση και αξιόπιστη επαγγελματική τους αποκατάσταση στον τουρισμό. Οι ιδιωτικές σχολές έχουν καταφέρει να προσφέρουν μια φρέσκια ματιά στις ανάγκες της αγοράς. Τα βασικά ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα είναι ο χρόνος και η εξειδίκευση. Ακολουθώντας τα πρότυπα του εξωτερικού, οι σπουδαστές καταφέρουν να ολοκληρώσουν τον κύκλο των σπουδών τους σε πιο άμεσο χρόνο επιλέγοντας εξειδικευμένα τμήματα που επενδύουν εκτός από την κλασική θεωρία και στην πρακτική διάσταση της μάθησης.

όλες τις προϋποθέσεις για μια εξαιρετη σταδιοδρομία σε μεσαίες, ανώτερες και ανώτατες θέσεις σε όλους τους κλάδους της Τουριστικής Βιομηχανίας, αλλά και σε όλους τους φορείς τουριστικών ενδιαφερόντων που δρουν σε μακρο-επίπεδο, που ασχολούνται δηλαδή με την ανάπτυξη και την πολιτική στον Τουρισμό σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Μπορεί τα ΑΣΤΕ να θεωρούνται ανώτερη εκπαίδευση όπως το πτυχίο είναι άνισο σε σχέση με τα τμήματα ΑΕΙ, δημιουργώντας πολλά ζητήματα τους απόφοιτους κάτι το οποίο το κράτος μετά από τόσο χρόνια δεν έχει καταφέρει να ρυθμίσει.

Επιπλέον υπάρχουν τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, γνωστά και ως ΙΕΚ. Είναι ενεργά από το 1992 και θεωρούνται μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τα τμήματα που αφορούν τον κλάδο του τουρισμού υπάρχουν μέσω του Υπουργείου Τουρισμού και του Υπουργείου Παιδείας καθώς και του ΟΑΕΔ. Το ΙΕΚ, που νοείται ως Ινστιτούτο, διαφέρει από αυτό του Πανεπιστημίου ή Ερευνητικού Ιδρύματος καθώς στην ουσία πρόκειται για κέντρο

Μεγάλος είναι ο αριθμός των ιδιωτικών σχολών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης

επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα ΙΕΚ εντάσσονται πλέον στην Τυπική Εκπαίδευση, στα οποία μπορεί ο ενδιαφερόμενος σπουδαστής να εγγραφεί και να παρακολουθήσει θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα στην ειδικότητα επιλογής του.

Τα ΙΕΚ δέχονται στις ειδικότητες τους απόφοιτους λυκείου/σχολής (ΕΠΑ.Λ, ΕΠΑ.Σ, ΓΕ.Λ, Τ.Ε.Ε, Τ.Ε.Λ, Ε.Π.Λ, Τ.Ε.Σ) όπως και

απόφοιτους ή σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Αν. Σχολές, Τ.Ε.Ι, Α.Ε.Ι) αντίστοιχης ειδικότητας άνευ ηλικίας. Αν και ακαδημαϊκά θεωρούνται υποδεέστερα από τα τμήματα ΑΕΙ, λόγω της εξειδίκευσης και της άμεσης επαφής με το επάγγελμα, φαίνεται να κερδίζουν έδαφος στην αγορά εργασίας και πολλές τουριστικές επιχειρήσεις να προτείνουν να συνεργάζονται με απόφοιτους των ΙΕΚ. Παράλληλα γίνονται προσπάθειες αναβάθμισής τους.

Υπάρχουν ακόμη τα τμήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης του ΟΑΕΔ (ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ / ΙΕΚ ΟΑΕΔ). Οι ΕΠΑΣ ΟΑΕΔ λειτουργούν ήδη από το 1952 και εφαρμόζουν τον θεσμό της Μαθητείας. Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό σύστημα που συνδυάζει τη θεωρητική και εργαστηριακή εκπαίδευση στην τάξη, με την αμειβόμενη Μαθητεία (υλοποίηση προγράμματος μάθησης σε εργασιακό χώρο) σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Δυνατότητα μάθησής και επαγγελματικής αποκατάστασης προσφέρουν και τα ΙΕΚ του ΟΑΕΔ ως μια εναλλακτική λύση.

Οι συνθήκες εργασίας σήμερα

Καθημερινά χιλιάδες άνθρωποι αγωνίζονται να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους, θυσιάζοντας χρόνο και χρήμα ώστε να καταφέρουν να διασφαλίσουν μια θέση εργασίας. Προσπαθούν να καλύψουν τις απαιτήσεις που έχει θέσει η αγορά με σκοπό να σταδιοδρομήσουν στον κλάδο του επέλεξαν. Όμως τι περιμένει πραγματικά τους απόφοιτους τουριστικών σχολών στον επαγγελματικό τομέα;

Είναι ευρέως γνωστό πως ο κλάδος του τουρισμού είναι μια ραγδαία αναπτυσσόμενη βιομηχανία με καλές οικονομικές απολαβές και προοπτικές εξέλιξης. Την ίδια στιγμή όμως ο εργαζόμενος καλείται να αντιμετωπίσει απαιτητικές συνθήκες εργασίας: υπερωρίες, μεγάλα διαστήματα χωρίς άδειες, εποχικότητα κλπ. Σήμερα, πάντως, ιδίως οι τουριστικές επιχειρήσεις που θέλουν να «κρατούν» το προσωπικό τους και να προσφέρουν στους επισκέπτες υψηλού επιπέδου υπηρεσίες, έχουν αντιμετωπίσει σε μεγάλο βαθμό αυτά τα θέματα και προσφέρουν πολύ καλές ευκαιρίες απασχόλησης.

Επανεκκίνηση για τη Norwegian Cruise Line

Τα κρουαζιερόπλοια της εταιρείας επιστρέφουν στα δρομολόγια έπειτα από περισσότερες από 500 ημέρες προσφέροντας πακέτα κρουαζιέρας και για την Ελλάδα

Επιστρέφοντας με δυο ακόμα κρουαζιερόπλοια στο δυναμικό της, η Norwegian Cruise Line σηματοδοτεί τη μεγάλη «επανεκκίνηση» του θαλάσσιου τουρισμού αφού μια από τις μεγαλύτερες ακτοπλοϊκές εταιρίες στον κόσμο με ενεργό πλέον το ένα τρίτο του στόλου της, πραγματοποιεί δρομολόγια στη Μεσόγειο, αλλά και στα ελληνικά νησιά.

Έπειτα από την αναστολή των δρομολογίων της εταιρείας για περισσότερες από 500 ημέρες, η NCL καλωσορίζει και πάλι τους επιβάτες της. «Ήταν συναρπαστικό να βλέπουμε το σχέδιο επανεκκίνησης των δρομολογίων μας να ξεδιπλώνεται τους τελευταίους τρεις μήνες, με το ένα τρίτο του στόλου μας να προσφέρει πλέον αξέχαστες εμπειρίες διακοπών», δήλωσε ο Harry Sommer, πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Norwegian Cruise Line.

Η Norwegian Cruise Line ανακοίνωσε την επίσημη έναρξη των δρομολογίων του Norwegian Epic και του Norwegian Getaway στη Μεσόγειο. Το Norwegian Epic, το τέταρτο από τα 17 πλοία της εταιρείας που επέστρεψε σε λειτουργία, ολοκλήρωσε με επιτυχία το πρώτο του δρομολόγιο στα πιο δημοφιλή λιμάνια της Ισπανίας και της Ιταλίας, με αφετηρία τη Βαρκελώνη. «Είμαστε ενθουσιασμένοι που καλωσορίζουμε την NCL πίσω στο λιμάνι της Βαρκελώνης», δήλωσε από την πλευρά του ο Jose Alberto Carbonell, Διευθύνων Σύμβουλος του Λιμανιού της Βαρκελώνης. «Τους τελευταίους 18 μήνες, συνεργαστήκαμε στενά με την ομάδα της NCL για να διασφαλίσουμε την ασφαλή επανέναρξη της κρουαζιέρας από τη Βαρκελώνη για τους επισκέπτες, τα πληρώματα και τους πολίτες της πόλης μας. Είμαστε χαρούμενοι που, επιτέλους, γιορτάζουμε μαζί την επιστροφή της κρουαζιέρας», κατέληξε.

Κατά τη διάρκεια της 7ήμερης κρουαζιέρας, το Epic επισκέφτηκε το Λιβόρνο, πύλη της Αναγεννησιακής κληρονομιάς της Τοσκάνης και της Φλωρεντίας, τη Ρώμη (Civitavecchia), τη Νάπολη, το Κάλιαρι (Σαρδηνία) και την Πάλμα (Μαγιόρκα). Επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση της NCL να αναβαθμίσει την εμπειρία των επισκεπτών εν πλω, το Norwegian Epic φιλοξένησε το ντεμπούτο του ολοκαίνουργιου The Haven by Norwegian™, έπειτα από εκτεταμένη ανακαίνιση στη Μασσαλία της Γαλλίας, στα τέλη του 2020. Το Norwegian Epic είναι το πρώτο κρουαζιερόπλοιο του στόλου της NCL όπου έκανε πρεμιέρα το concept του αποκλειστικής πρόσβασης «ship-within-a-ship» το 2010, με ιδιωτικές ανέσεις, αποκλειστικές υπηρεσίες και τα πιο πολυτελή καταλύματα επί του σκάφους.

Η πρόσφατη ανακαίνιση είχε ως αποτέ-

λεσμα 75 επανασχεδιασμένες και αναβαθμισμένες σουίτες, σε συνδυασμό με νέες εμπειρίες, όπως το The Haven Restaurant και το The Haven Courtyard Pool και Sundeck. Το Norwegian Epic διαθέτει έναν από τους μεγαλύτερους χώρους The Haven στον στόλο της NCL. «Η χαρά της επανασύνδεσης με τα πληρώματα των πλοίων μας και της υποδοχής των επισκεπτών μας σε αυτά είναι μεγάλη. Το να μπορέσουμε να επιστρέψουμε σε ένα από τα πιο δημοφιλή λιμάνια επιβίβασης για την εταιρεία μας στην Ευρώπη, παρουσιάζοντας το πρόσφατα ανακαινισμένο The Haven by Norwegian™ στο Norwegian Epic, είναι μια απόδειξη της ακλόνητης δέσμευσής μας για εξαιρετική ποιότητα και αναβάθμιση του επιπέδου των υπηρεσιών στον στόλο μας» προσθέσε ο πρόεδρος της Norwegian Cruise Line.

Η εκ νέου ανάπτυξη του στόλου της NCL σε όλο τον κόσμο θα συνεχιστεί σε συνεργασία με τις τοπικές κυβερνήσεις, καθοδηγούμενη από τα ισχυρά πρωτόκολλα υγείας και ασφάλειας του προγράμματος Sail Safe της εταιρείας, το οποίο το οποίο έχει ως κεντρικό πυλώνα την υποχρέωση όλα τα πληρώματα και οι επιβάτες να είναι πλήρως εμβολισμένοι για να ταξιδέψουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Σε συ-

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
**Το Norwegian Getaway
ξεκίνησε το πρώτο
του δρομολόγιο από
τη Ρώμη (Civitavecchia)
και έως τις
25 Οκτωβρίου θα πραγ-
ματοποιεί 10ήμερα
ή 11ήμερα δρομολόγια
στα Ελληνικά Νησιά**
● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

νεργασία με τους κορυφαίους εμπειρογνώμονες του SailSAFE Global Health and Wellness Council, τα ενισχυμένα πρωτόκολλα θα αξιολογούνται και θα τροποποιούνται τακτικά ανάλογα με τις ανάγκες, βασισμένα σε επιστημονικές αποφάσεις για την προστασία των επισκεπτών, των πληρωμάτων και των προορισμών επίσκεψης.

Τα δρομολόγια στα Ελληνικά νησιά

Στο μεταξύ, το Norwegian Getaway ξεκίνησε το πρώτο του δρομολόγιο από τη Ρώμη (Civitavecchia) και έως τις 25 Οκτωβρίου θα πραγματοποιεί 10ήμερα ή 11ήμερα δρομολόγια στα Ελληνικά Νησιά, με ανταποκρίσεις στο Ντουμπρόβνικ, την Κέρκυρα, το Κατάκολο -το νεότερο λιμάνι επιβίβασης της NCL, στην Πελοπόννησο-, τη Σαντορίνη, τη Μύκονο, τη Νάπολη και το Λιβόρνο (Φλωρεντία/Πίζα).

Με έως και 13 ώρες παραμονή σε κάθε λιμάνι και όχι περισσότερες από δύο συνεχόμενες ημέρες εν πλω, οι επισκέπτες μπορούν να περάσουν τις μέρες τους εξερευνώντας αρχαία μνημεία και μεσαιωνική αρχιτεκτονική ή απλώς να απολαύσουν μια ποικιλία από τη διάσημη κουζίνα της περιοχής. «Επιβεβαιώνοντας τη μακροχρόνια συνεργασία μας με την NCL, είμαστε στην ευχάριστη θέση να καλωσορίσουμε και πάλι το Norwegian Epic και το Norwegian Getaway στο λιμάνι της Civitavecchia αυτόν τον μήνα και να δούμε και τα δύο πλοία να ξεκινούν τα ταξίδια τους από τις ακτές μας έπειτα από σχεδόν δύο χρόνια», δήλωσε ο Pino Musolino, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Λιμενικής Αρχής της Κεντρικής Βόρειας Τυρρηνικής Θάλασσας. «Ο κλάδος της κρουαζιέρας είναι ακρογωνιαίος λίθος για τη χώρα και την περιοχή μας, συνεισφέροντας περισσότερα από 400 εκ. ευρώ ετησίως στην οικονομία της περιοχής της Civitavecchia, καθώς και περισσότερες από 1.800 θέσεις εργασίας. Ως εκ τούτου, δεν θα μπορούσαμε να είμαστε πιο ενθουσιασμένοι που καλωσορίζουμε τα πληρώματα και τους επισκέπτες της NCL και ανυπομονούμε να συνεργαστούμε και πάλι με την ομάδα της NCL». Επιπλέον έπεται να πραγματοποιηθούν επταήμερα δρομολόγια στα ελληνικά νησιά από το Norwegian Jade μετά από διακοπή 500 και άνω ημερών.

*Πρόεδρος Οργανισμού
Τουρισμού Θεσσαλονίκης

Η Θεσσαλονίκη κινήθηκε σε υψηλά επίπεδα

«Ο στρατηγικός σχεδιασμός προβολής και ανάδειξης της Θεσσαλονίκης βασίζεται στην ποικιλία μορφών τουρισμού που μπορεί να προσφέρει η πόλη», τονίζει η κυρία Πατουλίδου για την ανάπτυξη του θεματικού τουρισμού στην συμπρωτεύουσα

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Τον σχεδιασμό και τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει για την τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης αναλύει η πρόεδρος του Οργανισμού Τουρισμού της πόλης κυρία Πατουλίδου. Μας μεταφέρει την ικανοποίηση από τα αποτελέσματα της φετινής σεζόν. Σημειώνει το βάρος που δίνεται στις θεματικές μορφές τουρισμού, τα «αθέατα» μέτρα που λαμβάνονται, αλλά είναι ουσιώδη για την καθημερινότητα, καθώς και τις καμπάνιες που είναι σε εξέλιξη για την προώθηση της Θεσσαλονίκης που, όπως μας λέει η κυρία Πατουλίδου, είναι από τους πιο «hot» city break προορισμούς.

- Κυρία Πατουλίδου είναι χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Ερχόμαστε από μια δύσκολη χρονιά πέρυσι. Πώς ήταν φέτος η τουριστική κίνηση; Υπήρξε βελτίωση στη Θεσσαλονίκη;

Βάλτε θετικό πρόσημο. Οι εμπλεκόμενοι φορείς με τον τουρισμό της Θεσσαλονίκης μέχρι στιγμής δηλώνουν ικανοποιημένοι. Ιδίως από τον Αύγουστο που σε ορισμένες περιπτώσεις είχε καλύτερη απόδοση από το 2019. Αυτή η ανταπόκριση των ταξιδιωτών μας γεμίζει αισιοδοξία για το μέλλον και πείσμα για να εντείνουμε τις προσπάθειες μας.

Το οικονομικό αποτύπωμα του τουρισμού της Θεσσαλονίκης, στην οικονομία της πόλης καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την βιωσιμότητα πολλών επιχειρήσεων. Χάρη στο κράτος και την βοήθεια που προσέφερε στον επαγγελματικό τουριστικό κλάδο, χάρη στις συντονισμένες στρατηγικές προβολής που υλοποιήσαμε καθ' όλη την διάρκεια της πανδημίας, η Θεσ-

σαλονίκη κινήθηκε σε υψηλά επίπεδα. Με ρεαλιστικές προσδοκίες «χτίζουμε» την επόμενη μέρα.

- Ο Οργανισμός Τουρισμού έχει πάρει σημαντικές πρωτοβουλίες για τον θεματικό τουρισμό στη συμπρωτεύουσα. Πώς εξελίσσεται αυτή η προσπάθεια;

Η Θεσσαλονίκη είναι ένα ψηφιδωτό εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ο στρατηγικός σχεδιασμός προβολής και ανάδειξης της Θεσσαλονίκης βασίζεται σ' αυτήν την ποικιλία μορφών τουρισμού που μπορεί να προσφέρει η πόλη. Είμαστε ένας δημοφιλής τόπος, ένας ελκυστικός τουριστικός προορισμός που μπορεί να προσφέρει διάφορα είδη τουρισμού. Πλούσια ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά. Πρόσφατα είχαμε συνάντηση στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με τον νέο υπουργό Τουρισμού. Ο κ. Κικίλιας τόνισε πως αφετηρία των δράσεων του υπουργείου Τουρισμού θα είναι να στηρίξει την ανάπτυξη της κρουαζιέρας στη Θεσσαλονίκη.

Αυτό σε συνδυασμό με το νέο αεροδρόμιο της πόλης και τις ξενοδοχειακές υποδομές αλλά και τα ιδιαίτερα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, όπως ο οινικός τουρισμός, ο ιαματικός τουρισμός, που είναι σημαντικός για την Βόρεια Ελλάδα ο γαστρονομικός τουρισμός και ο θρησκευτικός τουρισμός συνθέτουν ένα τουριστικό προϊόν το οποίο το υπουργείο θα συμβάλει ώστε να αναπτυχθεί ακόμη και περισσότερο και να αναδειχθεί.

- Γνωρίζουμε ότι δίνεται ιδιαίτερο βάρος στον γαστρονομικό τουρισμό. Θέλετε να μας μιλήσετε γι' αυτό;

Η Θεσσαλονίκη ήταν είναι και θα είναι η πρωτεύουσα της γαστρονομίας. Ο γαστρονομικός τουρισμός αποτελεί ουσιώδες κομμάτι της εικόνας μας, της ταυτότητας μας σε όλες τις ομάδες τουριστικού κοινού. Αποτελούμε κόμβο γαστρονομικού

τουρισμού για όλη την ευρύτερη περιοχή και να σας υπενθυμίσω πως στην ευρύτερη περιοχή έχουμε πλούσια παραγωγή διατροφικών προϊόντων ΠΟΠ απαράμιλλης ποιότητας που μπορούν να λειτουργήσουν ως μαγνήτες. Προσαρμοζόμαστε στην εξελισσόμενη τουριστική αγορά που αναδύεται μετά την πανδημία και λειτουργούμε πλέον με σύγχρονους όρους και παρεμβάσεις βιωσιμότητας.

- Το μετρό είναι βέβαιο πως θα δώσει νέο χαρακτήρα στη Θεσσαλονίκη. Έχει δημιουργηθεί, ωστόσο το θέμα με τον σταθμό Βενιζέλου. Οπωσδήποτε ένας αρχαιολογικός χώρος είναι στα πλεονεκτήματα ενός προορισμού, όμως τελικά τι συμβαίνει; Θα βρεθεί λύση;

Τις προηγούμενες μέρες το Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης απέρριψε το αίτημα προσωρινής διαταγής που υπέβαλαν 304 πολίτες ζητώντας να «παγώσουν» οι εργασίες, επειδή προσβάλλεται η προσωπικότητά τους. Υπό αυτές τις συνθήκες οι εργασίες συνεχίζονται κανονικά.

- Υπήρξαν κάποια ζητήματα με τη γαλάζια σημαία στην Επανομή και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, καθώς είναι περιοχή Natura. Δρομολογήθηκε κάποια λύση για το ζήτημα;

Η παραλία της Επανομής είναι από τις πιο πολυσύχναστες παραλίες της Θεσσαλονί-

Ο γαστρονομικός τουρισμός αποτελεί ουσιώδες κομμάτι της εικόνας μας, της ταυτότητας μας σε όλες τις ομάδες τουριστικού κοινού. Αποτελούμε κόμβο γαστρονομικού τουρισμού για όλη την ευρύτερη περιοχή

κης που συγκεντρώνει πολλούς επισκέπτες για κολύμπι τους καλοκαιρινούς μήνες. Τα νερά είναι πεντακάθαρα και ο κόσμος το ξέρει. Το πρόβλημα προέκυψε με την προστατευόμενη περιοχή. Ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης ο κ. Τσαμασλής ήρθε σε επαφή με το Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών και οι ενέργειες έχουν αξιολογηθεί θετικά.

- Η Θεσσαλονίκη είναι εύκολα προσβάσιμη από όλα τα Βαλκάνια και αποτελεί έναν από τους καλύτερους, αν όχι τον καλύτερο, city break προορισμό της χώρας. Έχει γίνει «κτμήμα» της πόλης αυτό το χαρακτηριστικό;

Η Θεσσαλονίκη είναι αυτή τη στιγμή ένας από τους πιο «hot» city-break προορισμούς. Έχει γίνει αντιληπτό πως παράμετροι όπως ο καλός συντονισμός ανάμεσα στην Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης και τους Δήμους, η τήρηση χρονοδιαγραμμάτων, η συνεργασία με τους κατοίκους είναι καταλυτική ώστε να προχωρούν τα έργα.

Τα έργα της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης που διαχειρίζομαι είναι το καλύτερο παράδειγμα.

Υπάρχουν κάποια έργα που είναι «ορατά» στους κατοίκους και τους επισκέπτες. Υπάρχουν όμως και άλλα που δεν γίνονται αντιληπτά στην καθημερινότητα και όμως παίζουν ουσιαστικό ρόλο. Για παράδειγμα η προώθηση εναλλακτικών τρόπων μετακίνησης, αντιπροσωπεύει μία σύγχρονη πόλη. Η τουριστική προβολή της Θεσσαλονίκης με συντονισμένα βήματα και την συνεργασία των φορέων έπρεπε να γίνει. Το ότι η πόλη αλλάζει δεν σημαίνει πως απλά την «μακιγιάρουμε» για να δείξει όμορφη. Εκπροσωπώ την «Σχολή των ουσιαστικών αλλαγών». Η αναβάθμιση των Δομών εξοπλισμού για την πολιτική προστασία είναι ενέργεια ουσιαστική. Ο Θεσσαλονικιός που είναι ασφαλής, αισθάνεται ασφαλής και αντικατοπτρίζει αυτή την ψυχολογία, στο καλύτερο καλωσόρισμα στον επισκέπτη. Όλα αυτά δείχνουν πως η ανάπτυξη της πόλης ανεβάζει την «αντικειμενική της αξία» με γοργούς ρυθμούς.

- Ποια είναι τα επόμενα βήματα του Οργανισμού για την τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλονίκης;

Καθ' όλη την διάρκεια της πανδημίας δουλέψαμε προς αυτή την κατεύθυνση στον Οργανισμό. Αξιοποιήσαμε και εφαρμόσαμε όλα τα τεχνολογικά εργαλεία και την επιστημονική γνώση. Ενισχύσαμε το ψηφιακό μάρκετινγκ. Με στοχευμένες κινήσεις καταφέραμε να κρατήσουμε την Θεσσαλονίκη στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της παγκόσμιας τουριστικής αγοράς. Επιλέξαμε την στρατηγική του μάρκετινγκ περιεχομένου δημιουργώντας οπτικοακουστικό υλικό υψηλής ποιότητας που λειτούργησε πολλαπλασιαστικά στη διάχυση του brand της πόλης.

Αποτέλεσμα; Σ' ένα «καλοκαίρι μετέμωδων» τα στοιχεία του Αυγούστου του 2021 για την Θεσσαλονίκη άγγιξαν και πολλές φορές ξεπέρασαν τα αντίστοιχα του 2019. Συνεχίζουμε να δουλεύουμε ασταμάτητα για κάθε μέρα του χρόνου που μπορεί να προσελκύσει τουρίστες.

Ήδη δημιουργήσαμε την ατζέντα συμμετοχής μας σε διεθνείς εκθέσεις, σε άρρηκτη συνεργασία με τα γραφεία ΕΟΤ του εξωτερικού. Έχουμε σχεδιάσει digital καμπάνιες με μεγάλο volume και ετοιμάζουμε ένα project-έκπληξη με την οπτικοποίηση των μύθων της Θεσσαλονίκης. Τέλος τρέχουν κάποιες σταθερές ψηφιακές καμπάνιες σε 15 χώρες-στόχους προσαρμοσμένες στις τρέχουσες συνθήκες.

Φρένο στον υπερτουρισμό θέλει να βάλει η Βενετία

Με τη χρήση των νέων τεχνολογιών η δημοτική αρχή θα επιχειρήσει να ελέγξει τις εισροές τουριστών στο ιστορικό κέντρο, θεσπίζοντας μάλιστα εισιτήριο για την είσοδο στην πόλη που θα κυμαίνεται ανάλογα με την σεζόν

Το φαινόμενο του υπερτουρισμού «βασανίζει» πολλές ευρωπαϊκές πόλεις, ενώ δεν είναι λίγα τα κινήματα κατοίκων που ζητούν περιορισμό της τουριστικής κίνησης στην πόλη τους για να βελτιωθούν οι συνθήκες της καθημερινότητας. Παλαιότερα στη Βαρκελώνη οι κάτοικοι είχαν βάλει στο στόχαστρο τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, τις οποίες κατηγορούσαν για την εκτίναξη των ενοικίων στα ύψη.

Είναι γεγονός πως η παραβίαση της φέρουσας ικανότητας ενός προορισμού μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα και ο τουρισμός στην περιοχή από ευλογία να μετατραπεί σε εφιάλτη για μια μερίδα του πληθυσμού τουλάχιστον. Μία από τις πόλεις που αντιμετωπίζει έντονα αυτό το πρόβλημα είναι και η Βενετία, όπου, όπως μετέδωσε το Reuters, η δημοτική αρχή αποφάσισε να θέσει περιοριστικά μέτρα για τους τουρίστες από το ερχόμενο καλοκαίρι ή μέσα στο 2023.

Από ένα κέντρο ελέγχου που επιβλέπει την κίνηση στην πόλη με 468 κάμερες, οπτικούς αισθητήρες και ένα σύστημα εντοπισμού κινητών τηλεφώνων οι αρχές γνωρίζουν κάθε στιγμή πόσοι άνθρωποι βρίσκονται στην πόλη, πόσοι άνθρωποι κυκλοφορούν στους δρόμους, πόσοι είναι κάτοικοι, πόσοι είναι Ιταλοί από άλλες περιοχές και πόσοι είναι ξένοι τουρίστες και από ποιες χώρες. Επίσης καταγράφε-

ται πόσο γρήγορα κινούνται οι πεζοί, πόσες γόνδολες και μηχανοκίνητα σκάφη κυκλοφορούν στα κανάλια και αν ανεβαίνουν τα νερά σε επικίνδυνο επίπεδο. Τα δεδομένα ανανεώνονται κάθε δεκαπέντε λεπτά.

Με ηλεκτρονική κράτηση η εισόδος στην πόλη

Μόλις πριν από ενάμιση μήνα περίπου η δημοτική αρχή απαγόρευσε τον διάπλου κρουαζιερόπλοιων στη Βενετία. Τώρα ετοιμάζει για το επόμενο καλοκαίρι μια ηλεκτρονική εφαρμογή, μέσω της οποίας θα πρέπει να κάνουν κράτηση οι τουρίστες που θέλουν να επισκεφθούν την πόλη, ενώ οι ημερήσιοι επισκέπτες θα καλούνται να πληρώνουν εισιτήριο εισόδου στη Βενετία που θα κυμαίνεται μεταξύ 3 και 10 ευρώ αναλόγως την εποχή του χρόνου που θέλουν να επισκεφθούν τη διάσημη πόλη της Ιταλίας.

Στις εισόδους της πόλης θα τοποθετηθούν μπάρες -όπως του μετρό- μέσω των οποίων θα ελέγχεται η ροή των επισκεπτών στην πόλη και όταν ο αριθμός τους θα υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο επίπεδο, οι μπάρες θα κλειδώνουν και δεν θα επιτρέπουν την είσοδο επιπλέον επισκεπτών.

Ο δήμαρχος της Βενετίας Luigi Brugnaro τόνισε πως στόχος των μέτρων είναι να γίνει βιώσιμος ο τουρισμός στην πόλη, που την επισκέπτονται ετησίως 25 εκατομμύρια τουρίστες. Ωστόσο αναγνωρίζει πως η εφαρμογή των μέτρων μπορεί να

μην είναι απλή υπόθεση. «Περιμένω πορείες, προσφυγές και ό,τι άλλο. Είναι όμως καθήκον μου, να κάνω αυτή την πόλη βιώσιμη για τους κατοίκους της, αλλά και για αυτούς που θέλουν να την επισκεφθούν», τόνισε ο δήμαρχος μιλώντας σε ξένους ανταποκριτές.

Οι ανακοινώσεις προβληματίσαν καταρχάς τους ίδιους τους ταξιδιώτες. «Στέλνουν λάθος μήνυμα όταν σου λένε ότι πρέπει να πληρώσεις είσοδο απλώς για να περπατήσεις στους δρόμους της πόλης και να δεις τα κτίρια. Ποιος αποφασίζει ποιος θα μπει και ποιος όχι;», τόνισε ένας Γερμανός τουρίστας που βρέθηκε στη Βενετία για το ομώνυμο Φεστιβάλ Κινηματογράφου. «Νομίζω πως είναι μάλλον ακόμη ένας τρόπος για να κερδίσουν χρήματα», πρόσθεσε.

Ο Δήμαρχος της Βενετίας τόνισε πως ακόμη δεν έχει αποφασιστεί ο αριθμός των επισκεπτών που θα επιτρέπεται να

μπαίνει στην πόλη, ενώ τα μέτρα για την αντιμετώπιση του υπερτουρισμού αναμένεται να τεθούν σε εφαρμογή από το επόμενο καλοκαίρι ή μέσα στο 2023. Προφανώς η χαλαρότητα για τον όγκο των τουριστών που θα επιτρέπεται, αλλά και το πότε θα εφαρμοστούν τα μέτρα αποσκοπεί στο να «μετρηθούν» οι αντιδράσεις εντός της πόλης, οι οποίες θα πρέπει να πούμε πως είναι ήδη έντονες.

Επίσης να σημειωθεί πως οι ανακοινώσεις δεν ήταν «κεραυνός εν αιθρία». Οι συζητήσεις έχουν ξεκινήσει χρόνια και η αρχική εφαρμογή μέτρων για τον υπερτουρισμό σχεδιαζόταν να γίνει το 2019, αλλά αναβλήθηκαν λόγω πανδημίας, η οποία όμως επανάφερε το ζήτημα ακόμη πιο επιτακτικά. Για τους κατοίκους, πέραν όσων εμπλέκονται με τον τουρισμό και δεν είναι λίγοι αυτοί, το lockdown ήταν μια «ευλογημένη» περίοδος στη Βενετία. Μπορούσαν να κυκλοφορούν άνετα στους

Εισιτήριο δεν θα πληρώνουν όσοι θα έχουν κλείσει τουλάχιστον μια νύχτα διαμονής σε ξενοδοχείο της Βενετίας, αφού ούτως ή άλλως στην τιμή διανυκτέρευσης συμπεριλαμβάνεται και τέλος 5 ευρώ υπέρ του Δήμου

δρόμους της πόλης, χωρίς τα πλήθη των τουριστών, τα νερά στα κανάλια καθάρισαν, η ρύπανση από τα σκάφη μειώθηκε δραματικά.

Με την άρση του lockdown και την επιστροφή των επισκεπτών στην πόλη, ο Δήμος ξεκαθάρισε αμέσως ότι δεν είναι δυνατόν να επιτρέπεται η ανεξέλεγκτη εισροή τουριστών μέσα στη Βενετία. Προ πανδημίας μία μέρα καταγράφηκαν 193.000 τουρίστες μέσα στο ιστορικό κέντρο. Φέτος στις 4 Αυγούστου καταγράφηκαν 148.000 τουρίστες τη στιγμή μάλιστα που ακόμη δεν μπορούν να έρθουν στην Ευρώπη κάτοικοι από τις ΗΠΑ και την Ασία.

«Υπάρχει ένα φυσικό όριο στον αριθμό των ανθρώπων που μπορούν να είναι μέσα στην πόλη ταυτόχρονα», είπε στο Reuters ο Marco Bettini, γενικός διευθυντής της Venis της εταιρείας πληροφορικής που έχει δημιουργήσει μαζί με την

εταιρεία τηλεπικοινωνιών TIM το σύστημα παρακολούθησης της κυκλοφορίας στην Βενετία. «Δεν θέλουμε να αφήσουμε κανέναν εκτός, ή να αποτρέψουμε τους ανθρώπους να επισκεφθούν τη Βενετία. Θέλουμε να κλείσουν την επίσκεψή τους, να μας πουν πού θέλουν να πάνε, τι θέλουν να επισκεφθούν, για να τους παρέχουμε και εμείς καλύτερες υπηρεσίες.

Ποιοι εξαιρούνται

Κάτοικοι, εργαζόμενοι, μαθητές και φοιτητές δεν θα πληρώνουν για την είσοδο στην πόλη. Εισιτήριο δεν θα πληρώνουν και όσοι θα έχουν κλείσει τουλάχιστον μια νύχτα διαμονής σε ξενοδοχείο της Βενετίας, αφού ούτως ή άλλως στην τιμή διανυκτέρευσης συμπεριλαμβάνεται και τέλος 5 ευρώ υπέρ του Δήμου.

Ο δήμαρχος Brugnaro σημείωσε πως τα δεδομένα που συλλέγονται είναι ανώνυμα, ωστόσο υπογράμμισε πως μέσω του

συστήματος παρακολούθησης εκτός του αριθμού των επισκεπτών, στόχος είναι και ο έλεγχος της συμπεριφοράς τους. «Θα υπάρχει η δυνατότητα για κρατήσεις κατά προτεραιότητα και για εκπώσεις», δήλωσε. «Δεν θα μπορείς να έρθεις με το μαγικό. Δεν γίνεται να μεθάς και να πηδάς από γέφυρες. Οι επισκέπτες πρέπει να σέβονται την πόλη», υποστήριξε.

Στο κέντρο της Βενετίας την δεκαετία του '50 ζούσαν 175.000 άνθρωποι. Σήμερα ο αριθμός τους έχει περιοριστεί μόλις στους 55.000. Τα σχέδια του Δήμου έχουν προκαλέσει αναταραχή μέσα στην πόλη. Πέρα από τις αντιδράσεις όσων εμπλέκονται στον τουρισμό, δεν είναι λίγοι και αυτοί που ανησυχούν ότι μπορεί να μετατραπεί η Βενετία από ζωντανή πόλη σε θεματικό πάρκο.

Πάντως ακόμη και κάποιοι επαγγελματίες δεν διαφωνούν με τα μέτρα αποθάρρυνσης των ημερήσιων επισκεπτών. «Ζω

τριάντα χρόνια στη Βενετία και παλιά ήταν πολύ διαφορετικά. Ήταν μια πραγματικά ρομαντική πόλη», λέει ένας καταστηματάρχης. «Σήμερα βλέπουμε ανθρώπους να στριμώχνονται, να τρέχουν να αγοράσουν να φάνε κάτι στο χέρι και μετά να τρέχουν να προλάβουν να πάρουν το τρένο και να φύγουν. Δεν ξέρω αν πραγματικά απολαμβάνουν αυτή την εκδρομή», σημείωσε με νόημα.

Η ιστορία θα δείξει αν θα έχουν επιτυχία τα μέτρα που σκέφτεται να εφαρμόσει η δημοτική αρχή στη Βενετία. Το σίγουρο είναι, πάντως, πως πίσω από την όλη προσπάθεια κρύβεται, όχι τόσο ο αριθμός περιορισμού των επισκεπτών, όσο η πρόθεση αύξησης των διανυκτερεύσεων εντός της Βενετίας, καθώς φαίνεται πως αρκετοί επισκέπτες επιλέγουν να μείνουν με φθηνότερες τιμές σε κοντινές περιοχές και να επισκέπτονται την διάσημη πόλη χρησιμοποιώντας τα μέσα μεταφοράς.

Δράσεις στα νέα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Ο τουρισμός θα πρέπει να διεκδικήσει το μερίδιο των πόρων που του αναλογεί και στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, ώστε με στοχευμένες αναπτυξιακές δράσεις που θα αφορούν τον θεματικό τουρισμό, την ενίσχυση της τουριστικής επιχειρηματικότητας, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τον «πράσινο» τουρισμό, να αποτελέσει και πάλι ισχυρό αναπτυξιακό μοχλό για την οικονομία στις Περιφέρειες και στη χώρα

Επωνύμως

Γράφει ο
Γιώργος Τζιάλλας*

Μετά την έγκριση του ΕΣΠΑ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, ήρθε η σειρά να ολοκληρωθεί η κατάρτιση και εν συνεχεία η έγκριση των νέων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για τις 13 Περιφέρειες της χώρας, όπου θα κατανεμηθούν 8,1 δις Ευρώ, για τους πέντε ευρωπαϊκούς Στόχους Πολιτικής: τον καινοτόμο και έξυπνο οικονομικό μετασχηματισμό, την ενεργειακή μετάβαση και τις πράσινες και γαλάζιες επενδύσεις, τις υποδομές μεταφορών, το ανθρώπινο δυναμικό και τις χωρικές επενδύσεις.

Ο τουρισμός θα πρέπει να διεκδικήσει το μερίδιο των πόρων που του αναλογεί και στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, ώστε με στοχευμένες αναπτυξιακές δράσεις που θα αφορούν τον θεματικό τουρισμό, την ενίσχυση της τουριστικής επιχειρηματικότητας, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τον «πράσινο» τουρισμό, να αποτελέσει και πάλι ισχυρό αναπτυξιακό μοχλό για την οικονομία στις Περιφέρειες και στη χώρα.

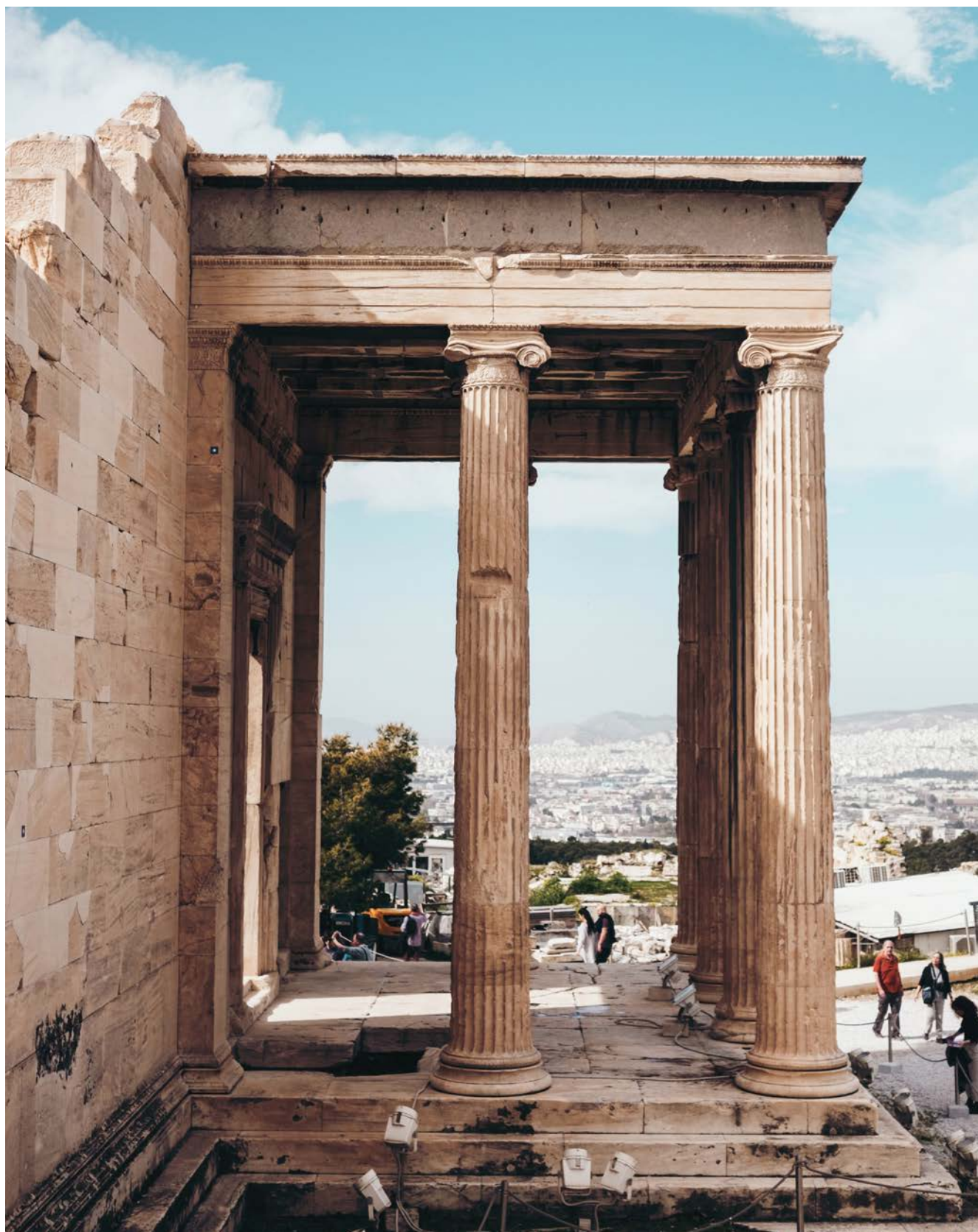
Στο πλαίσιο αυτό, θέλω να παρουσιάσω στη συνέχεια κάποιες σκέψεις για αναπτυξιακές δράσεις και προγράμματα για τον τουρισμό που θα μπορούσαν να ενταχθούν σε Περιφερειακά Προγράμματα της περιόδου 2021-2027, με δικαιούχους τις Περιφέρειες και τους ΟΤΑ.

Δράσεις τουριστικής προβολής

Προβολή της υπεραξίας της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας ως τόπου διαβίωσης, αναψυχής και άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, αλλά και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της στη διεθνή αγορά ως βιώσιμου ασφαλούς και προσβάσιμου προορισμού.

Δημιουργία τουριστικών οδηγών προσβάσιμων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων και δημιουργία προσβάσιμων portal

Άνοιγμα του τουριστικού τομέα των Περιφερειών προς ένα σημαντικό τμήμα της αγοράς, το οποίο δεν καλύπτεται επαρκώς σήμερα και περιλαμβάνει άτομα

με αναπηρίες, άτομα με χρόνιες παθήσεις, ηλικιωμένα άτομα και γενικώς άτομα μειωμένης κινητικότητας, από όλο τον κόσμο, με τις οικογένειές τους. Δημιουργία ελεύθερων και προσβάσιμων μέσων διάθεσης της πληροφόρησης, με έμφαση στα ηλεκτρονικά μέσα (π.χ. διαδικτυακές πλατφόρμες ενημέρωσης, mobile apps).

Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ) Τουρισμού

Οι ΟΧΕ κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 στις Περιφέρειες της χώρας με διαφορετικά φυσικά, γεωγραφικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά, αποτέλεσαν στρατηγικές επιλογές για την προώθηση της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός ΟΧΕ Τουρισμού με θεματικό αντικείμενο την αξιοποίηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των περιοχών, μπορεί να ενταχθεί σε μια συνολική ολοκληρωμένη προσέγγιση στη χωρική ανάπτυξη των Περιφερειών.

Αξιοποίηση και ανάδειξη ιαματικών πηγών

Προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αξιοποίησης και ανάδειξης των αναγνωρισμένων ιαματικών πηγών των Περιφερειών για την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού. Κατασκευή, εκσυγχρονισμός ή επέκταση υποδομών απαραίτητων για την ανάδειξη και αξιοποίηση των φυσικών ιαματικών πόρων και προώθηση της σημασίας τους για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της σωματικής και ψυχικής υγείας και της ευεξίας. Επίσης, παρεμβάσεις με στόχο την ανάπτυξη δραστηριοτήτων αναψυχής και υποδομών διαμονής επισκεπτών.

Βελτίωση δημόσιων υποδομών που συμβάλουν στην αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος και την ανάπτυξη του τουρισμού - Ανάδειξη και αξιοποίηση δημόσιου κτιριακού αποθέματος

Αποκατάσταση και ανάδειξη κτιριακών συγκροτημάτων με ιστορική αξία, παρεμβάσεις αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του κτιριακού αποθέματος αρχιτε-

Ενίσχυση τουριστικών επιχειρήσεων όλων των κλάδων για την προώθηση ειδικών ή θεματικών μορφών τουρισμού με στόχο τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος και την προσέλκυση ζήτησης ειδικών ενδιαφερόντων

κτονικής αξίας ή/και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, που βρίσκεται σε σημαντική θέση σε σχέση με πλέγμα διαδρομών ιστορικού, περιβαλλοντικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα μιας περιοχής, αναδεικνύοντάς τα με τη λειτουργία τους σε τουριστικό κεφάλαιο γι' αυτήν.

Ενίσχυση του θρησκευτικού και προσκυνηματικού τουρισμού

Ανάπτυξη και προώθηση του θρησκευτικού τουρισμού στις Περιφέρειες με στόχο την ενδυνάμωση της ελκυστικότητας των θρησκευτικών μνημείων και της συνολικής τους αξίας ως τόπων λατρείας και πολιτιστικών πόρων, καθώς επίσης και αύξηση του τουριστικού ρεύματος με στόχο όχι μόνο την επίσκεψη για την ικανοποίηση του θρησκευτικού συναισθήματος, αλλά και το ενδιαφέρον για την αρχιτεκτονική και την εικονογράφηση θρησκευτικών χώρων.

Δημιουργία ολοκληρωμένων θεματικών τουριστικών διαδρομών

Δέσμη δράσεων για τη δημιουργία ολοκληρωμένων τουριστικών διαδρομών περιλαμβάνοντας παρεμβάσεις για την υποδοχή επισκεπτών, τη δημιουργία αγορών τοπικών προϊόντων, τη γαστρονομία, ανάπτυξη μαθημάτων μαγειρικής, τις ξεναγήσεις και επισκέψεις σε χώρους παραγωγής τοπικών προϊόντων.

Ενίσχυση υφιστάμενων και υπό ίδρυση επιχειρήσεων για δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών (clusters), προς την κατεύθυνση εξαγωγικών δραστηριοτήτων

Ενίσχυση τουριστικών επιχειρήσεων όλων των κλάδων για την προώθηση ειδικών ή θεματικών μορφών τουρισμού με στόχο τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος και την προσέλκυση ζήτησης ειδικών ενδιαφερόντων, που ως επί το πλείστον διακινείται εκτός αιχμής τουριστικής περιόδου. Ενίσχυση συνεργατικών σχημάτων (clusters) προς την κατεύθυνση ανάπτυξης μιας ολοκληρωμένης επιχειρηματικής ιδέας που θα προσδίδει συγκριτικό πλεονέκτημα στο τελικό προϊόν.

Προγράμματα κατάρτισης σε αυτοαπασχολούμενους πολύ μικρών και μικρών τουριστικών επιχειρήσεων

Κατάρτιση σε απασχολούμενους (εργαζόμενους) και αυτοαπασχολούμενους σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις του κλάδου του τουρισμού στις Περιφέρειες, με στόχο την ενίσχυση των προσόντων τους ώστε να αποτελέσουν ένα σημαντικό απόθεμα ανθρώπινου δυναμικού του κλάδου του τουρισμού για τον εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών των επιχειρήσεων.

Προγράμματα κατάρτισης ανέργων στον τουρισμό

Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων, βάσει αναγνωρισμένων προτύπων, για τα τουριστικά επαγγέλματα για την ενίσχυση της κινητικότητας των εργαζομένων, αλλά και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών επιχειρήσεων.

* Ο Γιώργος Τζιάλλας είναι Περιφερειακός Διευθυντής του World Travel & Tourism Council (WTTC), Τεχνικός Σύμβουλος Τουρισμού της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, πρώην Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Τουρισμού

*Πρόεδρος ΙΤΕΠ, Αντιπρόεδρος ΠΟΞ,
Πρόεδρος Ένωσης Ξενοδόχων Κω

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

«Καλύτερη η χρονιά, παραμένουν τα κενά»

«Οφείλω όμως να τονίσω πως τα νούμερα αυτά ακόμα και αν έφτασαν τις αρχικές μας προσδοκίες, αποτελούν νούμερα βιωσιμότητας, καθώς τα οικονομικά κενά που αφήνει η πανδημία είναι μεγάλα» σημειώνει η κυρία Σβύνου

Την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος στην Κω με προσπάθειες κυρίως του ιδιωτικού τομέα επισημαίνει η κυρία Κωνσταντίνα Σβύνου. Υπογραμμίζει ότι η σεζόν φέτος πήγε καλά, ωστόσο συμπληρώνει ότι οι απώλειες της πανδημίας ακόμα είναι μεγάλες και θα χρειαστούν εμπροσθοβαρή μέτρα για το επόμενο έτος. Αναλυτικά η συνέντευξη της κας Σβύνου έχει ως εξής:

- Κυρία Σβύνου είναι χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Πώς κύλησε η σεζόν, καλύφθηκαν οι στόχοι που υπήρχαν για φέτος;

Μάλλον θα ήταν καλύτερα να μιλήσουμε για προσδοκίες καθώς οι στόχοι βάζονται από τη σχετικότητα της πανδημίας... Είχαμε έναν πολύ καλό Αύγουστο και μισό Ιούλιο, ο Σεπτέμβρης πάει καλά και αναμένουμε τον Οκτώβριο ώστε να κάνουμε τον τουριστικό μας λογαριασμό και να δούμε κατά πόσο κάποιοι προορισμοί θα καταφέρουν να ξεπεράσουν το 50% του 2019. Οφείλω όμως να τονίσω πως τα νούμερα αυτά ακόμα και αν έφτασαν τις αρχικές μας προσδοκίες, αποτελούν νούμερα βιωσιμότητας, καθώς τα οικονομικά κενά που αφήνει η πανδημία είναι μεγάλα ενώ παράλληλα εξακολουθούμε να βαδίζουμε σε επισφαλής συνθήκες.

- Η ΤΥΙ έκανε στις αρχές του καλοκαιριού σημαντικές εκπτώσεις για τα πακέτα διακοπών στην Ελλάδα, στα οποία συμπεριλαμβάνονταν και αρκετά ξενοδοχεία στο νησί σας. Είχε θετική εξέλιξη η κίνηση αυτή;

Και η Τυι όπως και το σύνολο των tour operators, σε συνεργασία με τους Έλληνες ξενοδόχους προχώρησαν σε γενναίες προσφορές προκειμένου να συνθέσουν θελκτικότερα πακέτα. Σαφέστατα δόθηκε

ένα κίνητρο αλλά αυτό δεν ήταν επαρκές καθώς ο κόσμος δεν ταξίδευε είτε γιατί ακόμα δεν είχε ολοκληρωθεί ο εμβολιασμός τους, είτε γιατί οι επιδημιολογικές συνθήκες δεν είχαν σταθερότητα είτε γιατί υπήρχαν απαγορεύσεις είτε γιατί υπήρχε ο φόβος του να κολλήσουν. Αρα τις θετικές εξελίξεις τις έφερε ο χρόνος και όχι οι χαμηλότερες τιμές και μάλιστα αυτό αποδεικνύεται από την αύξηση της μέσης τουριστικής δαπάνης όπως ανακοινώθηκε από την τράπεζα της Ελλάδας. Στοιχεία μάλιστα για τις τιμές πώλησης των ξενοδοχειακών δωματίων θα δοθούν τον επόμενο μήνα στη δημοσιότητα από το ΙΤΕΠ βάσει έρευνας που πραγματοποιούμε για λογαριασμό του ΞΕΕ. Σε γενικές γραμμές ως χώρα και ως επιμέρους προορισμοί προσδοκούμε να γίνουμε η συνειδητή επιλογή των επισκεπτών μας και όχι η επιλογή της προσφοράς.

- Με αφορμή τα παραπάνω πως κρίνετε το όλο θέμα με τους tour operators

και τις online πλατφόρμες κρατήσεων; Εξετάζουν οι ξενοδόχοι διαφορετικές λύσεις που θα περιορίζαν τις εκροές εσόδων προς τρίτους;

Το μοντέλο του τουρισμού τα τελευταία χρόνια μεταβάλλεται ραγδαία, ειδικά με την εκτίναξη της τεχνολογίας. Πλέον όλοι μπορούν να συνθέσουν μόνοι το ταξίδι τους και βλέπουμε μάλιστα την αναγκαιότητα του να αναπροσαρμόσουν και οι πατροπαράδοτοι tour operator τη λειτουργία τους προκειμένου να καλύπτουν τις νέες απαιτήσεις των ταξιδιωτών. Στα πλαίσια αυτά προσαρμόζεται και ο ξενοδόχος προκειμένου να μπορέσει να ανταπεξέλθει, να γνωστοποιήσει το προϊόν του, να προσαρμοστεί εκμεταλλεόμενος την τεχνολογία στις νέες απαιτήσεις του σύγχρονου marketing. Δεν θα συμφωνήσω με την έννοια της «εκροής εσόδων», καθώς στο σύστημα της τουριστικής αλυσίδας υπάρχουν σχέσεις εξαρτώμενες οι οποίες πρέπει και

Είναι πολύ σημαντικό δημοφιλείς προορισμοί όπως είναι η Κως να χαράξουν μια στρατηγική που όχι απλά θα διασφαλίσει τη βιωσιμότητα του προϊόντος αλλά την περαιτέρω ποιοτική ανάπτυξη

να αμείβονται ανάλογα. Η ισορροπία αλλοιώνεται όταν αυτό δε γίνεται στα πλαίσια του θεμιτού και εκεί ο καθένας από εμάς οφείλει να τις επαναφέρει με τις ανάλογες επενδύσεις και επαναδιαπραγματεύσεις.

- Το θέμα της βιωσιμότητας τονίζεται όλο και περισσότερο για τον τουρισμό. Ποιες πρωτοβουλίες έχετε πάρει στην Κω προς αυτή την κατεύθυνση;

Η Κως είναι ένας προορισμός που αναπτύχθηκε μέσα από τις ιδιωτικές επενδύσεις φτάνοντας να γίνει ένας ανεπτυγμένος προορισμός μαζικού τουρισμού, που όμως την τελευταία πενταετία σημειώνει μια σημαντική στροφή προς την ποιότητα. Και πάλι είναι η ιδιωτική πρωτοβουλία που χαράζει το νέο μοντέλο, επενδύσεις ποιοτικές σε μια προσπάθεια ανάδειξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του νησιού. Η Κως εκτός από μονα-

δικές φυσικές ομορφιές διαθέτει πλούσια ιστορία ως η πατρίδα του Ιπποκράτη, έχει αξιόλογους παραγωγούς των οποίων τα προϊόντα βραβεύονται κάθε χρόνο, διαθέτει ένα υπερσύγχρονο αεροδρόμιο, αλλά και τη μαρίνα που δίνει τη δυνατότητα διεξόδου στο θαλάσσιο τουρισμό. Έως τώρα οι πρωτοβουλίες και οι επενδύσεις έρχονται από τους ιδιώτες. Απαιτείται ευελιξία και νέο μοντέλο διαχείρισης (που μάλιστα περιμένουμε να ψηφιστεί τις επόμενες μέρες) προκειμένου να επιτευχθεί η συνένωση δυνάμεων μεταξύ τοπικής αυτοδιοίκησης και ιδιωτών. Είναι πολύ σημαντικό δημοφιλείς προορισμοί όπως είναι η Κως να χαράξουν μια στρατηγική που όχι απλά θα διασφαλίσει τη βιωσιμότητα του προϊόντος αλλά την περαιτέρω ποιοτική ανάπτυξη.

- Συμφώνα με εκτιμήσεις το μοντέλο του μαζικού τουρισμού, ιδίως μετά την πανδημία, θα περιοριστεί. Γενικότερα θεωρείται πως ο κορονοϊός θα μεταβάλει ριζικά τις ταξιδιωτικές συνήθειες. Εσείς συμφωνείτε με αυτές τις προβλέψεις και ποια είναι τα βήματα που πρέπει να κάνουμε για το δικό μας τουριστικό προϊόν;

Το μοντέλο μαζικού τουρισμού το βλέπουμε να μεταβάλλεται και προ κορονοϊού, θεωρώ πως το φαινόμενο της πανδημίας θα επιταχύνει κάποιες καταστάσεις. Τα τελευταία χρόνια ο ταξιδιώτης ψάχνει ένα σύνολο παραμέτρων πιο στοχευμένων ώστε να καλύπτονται οι απαιτήσεις του σε πολλαπλά επίπεδα. Η επόμενη μέρα του τουρισμού θέλει επιχειρήσεις έτοιμες και προσαρμοσμένες σε νέες απαιτήσεις και ειδικά στα θέματα της τεχνολογίας, της αειφορίας, της προσβασιμότητας, της εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού και της παροχής στοχευμένων και ποιοτικών υπηρεσιών.

- Οι αυθεντικές εμπειρίες είναι το σύγχρονο trend για τα ταξίδια. Μέσα

Στην Κω, έχει δοθεί έμφαση την τελευταία 5ετία στην γαστρονομία και στην ανάδειξη των τοπικών προϊόντων μέσα από την υιοθέτησή τους ιδιαίτερα από το χώρο των ξενοδοχείων

από αυτό μπορεί να επιχειρηθεί και η διασύνδεση του τουρισμού με την τοπική παραγωγή. Έχουν γίνει τέτοιες προσπάθειες στην Κω;

Είμαστε από τους προορισμούς που πρωτοστάτησαν σε αυτή την κατεύθυνση. Με την αντιπρόεδρο της Ένωσης Ξενοδόχων Κω κα Τριανταφυλλοπούλου, η οποία μάλιστα φέρει και πολλές άλλες ιδιότητες ως οινολαγός, πολιτευτής κ όχι μόνο, θέσαμε ως στόχο το «πάντρεμα» τριτογενή με πρωτογενή τομέα στο νησί μας. Εκκίνηση αποτέλεσε το «Ελληνικό πρωινό» του ΞΕΕ και μια συνεχής ενημέρωση και προς τις 2 κατευθύνσεις με τελικό στόχο την ευαισθητοποίηση του επιχειρηματία προς τη στήριξη της τοπικής αγοράς, αλλά και τον προσανατολισμό των παραγωγών σε παραγωγή που μπορεί να απορροφηθεί από τις τοπικές επιχειρήσεις. Αποτέλεσμα αυτών ήταν η αύξηση της παραγωγής κατά 40% την τελευταία δετία! Μέσα από τη γαστρονομία και την ανάδειξη των τοπικών προϊόντων πράγματι

προσφέρουμε την αυθεντική εμπειρία που ψάχνει ο επισκέπτης.

- Ο θεματικός τουρισμός μπορεί να βοηθήσει σημαντικά για τη διεύρυνση της σεζόν και την αντιμετώπιση της εποχικότητας. Σε ποιες μορφές θεματικού τουρισμού έχετε δώσει έμφαση στην Κω;

Σαφέστατα μέσα από τον θεματικό τουρισμό όχι απλά μπορούμε να συμβάλλουμε στη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου αλλά και να αναδείξουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε προορισμού, προσδίδοντάς σε αυτόν πλεονεκτήματα έναντι ανταγωνισμού. Στο δικό μας νησί, έχει δοθεί έμφαση την τελευταία 5ετία στην γαστρονομία και στην ανάδειξη των τοπικών προϊόντων μέσα από την υιοθέτησή τους ιδιαίτερα από το χώρο των ξενοδοχείων. Η γαστρονομία έχει άμεση διασύνδεση με τις βασικές θεωρίες που δίδαξε ο Ιπποκράτης και αποτελεί στόχο μας να μπορέσουμε να αναβιώσουμε όλη την εμπειρία που μπορεί να αντληθεί από αυτή την ιστορική και ιατρική προσωπικότητα. Εκτός αυτού το νησί προσελκύει αθλητικά γεγονότα, ειδικά αγώνες ποδηλασίας διεθνούς εμβέλειας, καθώς μπορεί να υποστηρίξει τόσο αγώνες δρόμου όσο και ορεινής ποδηλασίας. Η Κως αποτελεί το δορυφόρο νησί σε σχέση με τα υπόλοιπα νησιά της Δωδεκανήσου, αποτελώντας ιδανικό προορισμό yachting αν λάβει κανείς υπόψιν και τις εξαιρετικές υποδομές της μαρίνας. Πέραν τούτου, υπάρχουν φυσικές ιαματικές πηγές οι οποίες είναι προς αξιοποίηση. Υπάρχουν αρκετοί τομείς στους οποίους μπορεί το νησί της Κω να αναδειχθεί περαιτέρω. Απαιτείται στόχευση και επενδύσεις σε υποδομές.

- Να κλείσουμε με το θέμα των μέτρων στήριξης. Θα θέλαμε να μας πείτε πώς κρίνετε τα μέτρα που έχουν

ληφθεί μέχρι στιγμής για τις τουριστικές επιχειρήσεις και αν θα χρειαστούν περαιτέρω πρωτοβουλίες στήριξης από κυβέρνηση και περιφέρειες.

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός η στήριξη που δόθηκε από την κυβέρνηση στις επιχειρήσεις του τουρισμού. Βέβαια καλύφθηκε ένα ποσοστό των αναγκών (κοινά στο 33% βάσει έρευνας του ΙΤΕΠ), αλλά για αρκετούς αποτέλεσαν ανάσα βιωσιμότητας. Ειδικά προγράμματα στήριξης εργασίας μας βοήθησαν να διατηρήσουμε τις θέσεις του προσωπικού μας. Επισημαίνω όμως πως όλα αυτά στην πλειοψηφία τους ήταν δανειακά που πρέπει να επιστραφούν.

Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις σημείωσαν πρωτοφανή πτώση του τζίρου τους στο 2020, της τάξεως του 78%. Θα χρειαστούν τουλάχιστον 3 χρόνια ισορροπημένης λειτουργίας προκειμένου να μπορέσουν να επανέλθουν οικονομικά. Και το 2021 δεν θεωρείται έτος ισορροπημένης λειτουργίας.

Θα χρειαστούν περαιτέρω μέτρα στήριξης το επόμενο έτος και ακόμα περισσότερο εμπροσθοβαρή μέτρα που θα καταστήσουν το τουριστικό μας προϊόν ανταγωνιστικό. Βασικό μας αίτημα στην κατεύθυνση αυτή αποτελεί η μείωση του ΦΠΑ στον τουρισμό και στην εστίαση. Επιπλέον η φορολογία και ειδικά η έμμεση θα πρέπει να ελαφρυνθεί, και αναφέρομαι στον συμπληρωματικό ΕΝΦΙΑ. Το εργοδοτικό κόστος είναι πολύ υψηλό, γεγονός που στραγγαλίζει τις τουριστικές επιχειρήσεις. Επίσης έμφαση πρέπει να δοθεί στη στήριξη της εργασίας και όχι της ανεργίας, μέσα από κίνητρα τόσο προς τις επιχειρήσεις όσο και προς τους εργαζόμενους. Και σαφέστατα καλείται το τραπεζικό σύστημα να λειτουργήσει αυτή τη φορά στηρίζοντας τις επιχειρήσεις, καθώς οι δανειακές υποχρεώσεις διογκώνονται λόγω της κρίσης παρά τη στήριξη που δόθηκε από τον κρατικό μηχανισμό.

Γράφει η **ΔΩΡΑ ΧΡΗΣΤΟΥ**

Μπορεί οι διακοπές στην Ελλάδα να έχουν συνδυαστεί με βουτιές στα καταγάλανα νερά κάτω από τον λαμπερό μεσογειακό ήλιο, όμως τα τελευταία χρόνια ένα νέο είδος τουρισμού φαίνεται να ανεβαίνει δυναμικά στις προτιμήσεις των επισκεπτών. Συζητούμε για το City Break ή αλλιώς αστικός τουρισμός. Αφορά τα ταξίδια αναψυχής σε αστικές περιοχές που δίνουν την δυνατότητα στον ταξιδιώτη να γνωριστεί με την πόλη που επέλεξε να επισκεφτεί. Οι τουρίστες συνήθως επιλέγουν επισκέψεις σε αξιοθέατα, μουσεία, σημεία φυσικής ομορφιάς ακόμα και σε περιοχές της πόλης που δεν θεωρούνται τυπικά τουριστικές, ώστε να βιώσουν την ολοκληρωτική εμπειρία που μπορεί να τους προσφέρει ένας τόπος.

Ο τουρισμός πόλεων αποτελεί μία από τις εξαιρετικά σημαντικές θεματικές μορφές τουρισμού παγκοσμίως. Μέσω της συγκεκριμένης θεματικής μορφής τουρισμού επιτυγχάνεται άμεσα η βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων που αποτελεί και έναν βασικό και πρωτεύον στόχο. Επίσης οι σημαντικές προσκλήσεις που εμφανίζονται στον κάθε μηχανισμό-προορισμό έχουν να κάνουν με τις αυξημένες ροές επισκεπτών, με τις τεχνολογικές εξελίξεις, την οικονομία διαμοιρασμού και την ενίσχυση των διαφόρων τοπικών ιδιαιτεροτήτων που μπορεί να εμφανίζονται σε κάθε περιοχή-σημείο-γειτονιά της πόλης. Ο επισκέπτης έρχεται σε άμεση επαφή και διάλογο με ολόκληρο τον αστικό ιστό, με το πολιτιστικό και περιβαλλοντικό υπόβαθρο, με την αρχιτεκτονική και την αρχαιολογία, με την τοπική κοινωνία και κουλτούρα καθώς και με ένα σωρό κοινωνικό-πολιτισμικά στοιχεία τα οποία ενσωματώνονται στη «φύση» της κάθε πόλης.

Συχνά το city break συνδυάζεται με το επαγγελματικό ταξίδι. Ένας business traveller που ούτως ή άλλως πρέπει να μεταβεί σε έναν προορισμό, φροντίζει να «διευρύνει» την παραμονή του κατά το δυνατόν, προκειμένου να γνωρίσει καλύτερα την πόλη. Την ίδια ώρα είναι και θελκτική λύση για μια ολιγόημερη απόδραση τους ανοιξιάτικους και τους φθινοπωρινούς μήνες. Το city break στην

City Break - αποδράσεις σε αστικό περιβάλλον

Διακοπές στην Ελλάδα σημαίνει ήλιος και θάλασσα. Ή μήπως όχι μόνο; Το νέο είδος θεματικού τουρισμού, City Break ή αλλιώς αστικός τουρισμός φαίνεται να ανεβαίνει δυναμικά στις προτιμήσεις των επισκεπτών.

Αθήνα γνώριζε αρκετά μεγάλη άνθηση τα τελευταία χρόνια, μια εξέλιξη που διακόπηκε απότομα, όπως και σε όλες τις ευρωπαϊκές πόλεις, λόγω της πανδημίας.

Πόλεις της Ελλάδας ιδανικές για ανάπτυξη αστικού τουρισμού

Η κάθε πόλη αποτελεί και έναν μοναδικό προορισμό. Στην Ελλάδα η συγκεκριμένη μορφή έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα στην Αθήνα και την Θεσσαλονίκη καθώς πρόκειται για δύο σημαντικούς και δημοφιλείς διεθνείς τουριστικούς προορισμούς. Όμως υπάρχουν και άλλες πόλεις που φαίνεται να έχουν μεγάλη ανάπτυξη στον αστικό τουρισμό.

ΑΘΗΝΑ

Η Αθήνα ως πρωτεύουσα κρατάει τα

ηνία αφού είναι μια πόλη με ιστορία δύο χιλιετιών γεμάτη ιστορικά μνημεία, μουσεία και αξιοθέατα ενώ το στολίδι της είναι προφανώς η Ακρόπολη που δεσπόζει εντυπωσιακά πάνω από την πόλη. Οι περιοχές που οι τουρίστες αγαπούν να επισκέπτονται είναι το θησείο, η πλάκα, το μοναστηράκι και φυσικά το σύνταγμα. Η Αθήνα είναι μια πολύβουη πόλη γεμάτη με εστιατόρια και ατμοσφαιρικά καφέ και μπαρ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Η Θεσσαλονίκη είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη και έχει μια ζωντανή πολιτιστική σκηνή με πολλά φεστιβάλ και εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια του έτους. Πρόκειται για έναν κοσμοπολίτικο τόπο με μεγάλη ιστορία

με αποτέλεσμα να υπάρχουν μερικά υπέροχα ρωμαϊκά ερείπια, παλιά οθωμανικά κτίρια και φανταστικές βυζαντινές εκκλησίες με κορυφαίο σημείο τον Λευκό Πύργο του 15ου αιώνα, ο οποίος αγναντεύει τη θάλασσα. Με έντονη νυχτερινή ζωή, μουσική σκηνή και τη νόστιμη τοπική κουζίνα.

ΝΑΥΠΛΙΟ

Το Ναύπλιο υπήρξε η πρώτη πρωτεύουσα της σύγχρονης Ελλάδας. Είναι από τις πιο ιστορικές πόλεις της Ελλάδας, πανέμορφης αρχιτεκτονικής με βενετσιάνικη επιρροή που προσδίδει στον τόπο μια ατμόσφαιρα άλλης εποχής. Παραθαλάσσια πόλη, ιδανική για βόλτες στο λιμάνι με πολλά ιστορικά μνημεία με τα πιο γνωστά το Παλαμήδι και το Μπούρτζι.

ΧΑΝΙΑ
Τα Χανιά είναι μια παραλιακή πόλη στην Κρήτη. Πρόκειται για ένα γραφικό και γοητευτικό μέρος με συγκλονιστική ατμόσφαιρα. Είναι ένας αυθεντικός τόπος που αναδεικνύει τον πραγματικό κρητικό τρόπο ζωής. Η τουρκική και βενετσιάνικη αρχιτεκτονική πλαισιώνει τα στενά δρομάκια της και τα μικροσκοπικά καφέ που ξεπροβάλλουν εδώ κι εκεί. Κομβικό σημείο το παλιό λιμάνι με τον χαρακτηριστικό φάρο του και το φαράγγι της Σαμαριάς να αποτελεί ιδανικός προορισμός για ημερήσια εκδρομή.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τα Ιωάννινα είναι μια πανέμορφη πόλη στις όχθες της λίμνης Παμβώτιδας, γραφική που ξεχειλίζει παράδοση. Το παλιό

Οι τουρίστες
συνήθως επιλέγουν
επισκέψεις
σε αξιοθέατα, μουσεία,
σημεία φυσικής
ομορφιάς ακόμα και
σε περιοχές της πόλης
που δεν θεωρούνται
τυπικά τουριστικές

τμήμα με τους μιναρέδες, το φρούριο και τα αρχαία τείχη την κάνουν να ξεχωρίζει για το λαογραφικό στοιχείο της και την πλούσια ιστορία της. Επίσης πρόκειται για ένα γαστρονομικό παράδεισο με υπέροχα τοπικά προϊόντα.

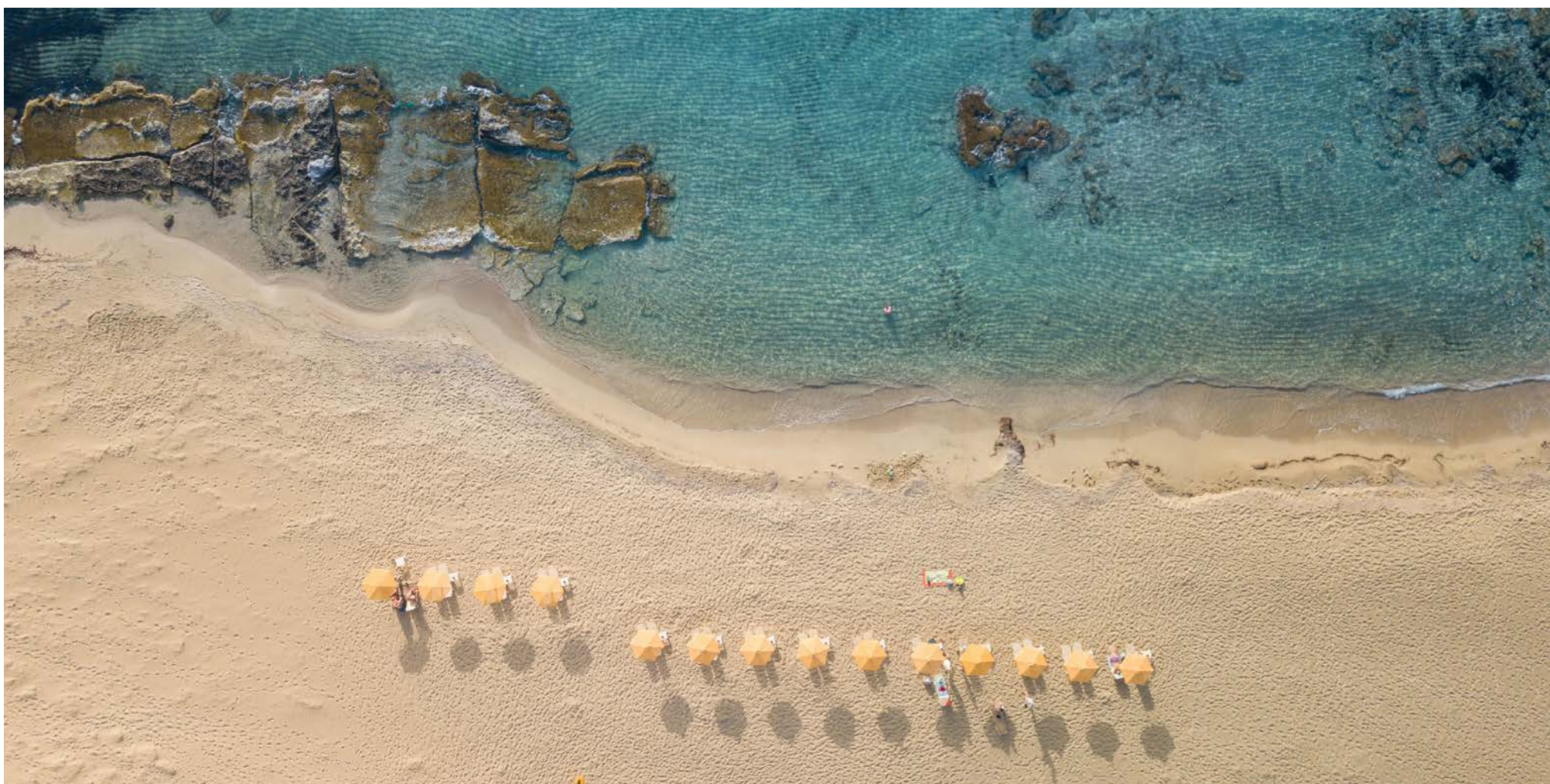
ΡΟΔΟΣ
Η πόλη της Ρόδου χρονολογείται από τον πέμπτο αιώνα π.Χ. και διαθέτει πληθώρα ιστορικών μνημείων μέσα στα σοκάκια που αποτελούν την Παλιά Πόλη. Περιτριγυρισμένο από τα αρχαία τείχη, αυτό το τμήμα της πόλης της Ρόδου είναι απλά παραδεισένιο, ιδιαίτερα την νύχτα που είναι εντυπωσιακά φωτισμένο. Είναι το νησί των έντονων αντιθέσεων αφού συνδυάζει αρμονικά το μεσαιωνικό με το παραδοσιακό στοιχείο, τις δα-

ντελένιες παραλίες με τα πευκόφυτα βουνά, ορεινά χωριά με παραθαλάσσιους οικισμούς.

ΚΕΡΚΥΡΑ
Η πόλη της Κέρκυρας ξεχωρίζει για το έντονο βενετσιάνικο στοιχείο, αλλά και τις αγγλικές και γαλλικές επιρροές της. Είναι τρομερά κοσμοπολίτικη πόλη που αποπνέει μια αίσθηση αρχοντιάς, με κύρια αξιοθέατα τη μεγάλη πλατεία Σπινάδα, που είναι η μεγαλύτερη πλατεία των Βαλκανίων, το Παλιό και το Νέο Φρούριο, το Δημαρχείο (Θέατρο Σαν Τζάκομο), το Κανόνι, το Μον Ρεπό αλλά και τα Μουσεία Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Ιστορίας. Εκτός από την ιστορία της εντυπωσιάζει και με την ιδιαίτερη τοπική κουζίνα της.

Αντίστροφη μέτρηση για τι;

Το ελληνικό brand, δεν μπορεί να είναι από τα ισχυρότερα επειδή δεν έχει καθοριστεί ακόμα με σαφήνεια και κάθε χρόνο μιλάμε για κάτι άλλο. Για ποια Ελλάδα μιλάμε; Για την «εμπορική» Ελλάδα του «σουβλάκι και ζορμπά» που προωθούμε ή αυτή των στοχαστών και του πνεύματος που φαντάζονται οι επισκέπτες μας; Για ποιον λόγο να μας επισκεφτούν οι τουρίστες και να μην πάνε κάπου αλλού;

Οχι το brand του ελληνικού τουριστικού προϊόντος δεν είναι ένα από τα ισχυρότερα παγκοσμίως, δεν είναι ένα

από τα πλέον αναγνωρίσιμα και ιδίως όχι για την ποιότητα του, όπως γράφτηκε σε μια μεγάλη εφημερίδα πριν λίγες μέρες.

Ωστόσο, ναι, πράγματι η Ελλάδα έπαιξε τον ρόλο της αξίας

«ασφαλούς καταφυγίου» χάρη στη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης, που αναγνωρίστηκε από πολλές ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και επειδή πολλοί από αυτούς τους ανταγωνιστές της είχαν αυστηρότερους περιο-

ρισμούς ή πιο περίπλοκα, μεταγενέστερα και περιορισμένα ανοίγματα των θυρών τους.

Το ελληνικό brand, δεν μπορεί να είναι από τα ισχυρότερα επειδή δεν έχει καθοριστεί ακόμα με σαφήνεια και κάθε χρόνο μιλάμε για κάτι άλλο. Για ποια Ελλάδα μιλάμε; Για την «εμπορική» Ελλάδα του «σουβλάκι και ζορμπά» που προωθούμε ή αυτή των στοχαστών και του πνεύματος που φαντάζονται οι επισκέπτες μας; Για ποιον λόγο να μας επισκεφτούν οι τουρίστες και να μην πάνε κάπου αλλού;

Παρά τις διάφορες αυξήσεις στις τιμές πώλησης που παρατηρούνται στους περισσότερους προορισμούς, ειδικά τους premiums, το πρώτο μας επιχείρημα είναι η τιμή: φθηνές διακοπές στον ήλιο και δίπλα στη θάλασσα.

Ότι ο πελάτης πληρώνει περισσότερα εί-

ναι πάντα καλό για την επιχείρηση, αλλά έχουμε βελτιώσει τις υπηρεσίες και την προστιθέμενη αξία μας; Δεν νομίζω! Απλά προσπαθούμε να κάνουμε μια γρήγορη κίνηση και να διορθώσουμε για προηγούμενες απώλειες. Αλλά αυτό ισχύει μόνο για τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο, οι οποίοι δεν κάνουν μια σεζόν.

Τον υπόλοιπο καιρό οι τιμές ήταν πολύ χαμηλές με ένα αδιάστακτο ανταγωνισμό ακόμα και μεταξύ ξενοδοχείων ή δωματίων στον ίδιο προορισμό.

Αυτή η τακτική έχει όμως δύο αρνητικές επιπτώσεις: αφενός να δημιουργήσει δυσαρεστημένους πελάτες, αφετέρου να ωθήσει τη χώρα στην αγκαλιά του υπερτουρισμού.

Ο υπερτουρισμός, όπως αναφέρεται στα μέσα ενημέρωσης, δεν είναι πρόσφατο φαινόμενο. Στη δεκαετία του '80, υπήρχε ήδη το σημάδι της υπερβολικής συμ-

μετοχής σε ορισμένα μέρη, στις Άλπεις, για παράδειγμα.

Σήμερα, η Βενετία, η Βαρκελώνη ή το Ντουμπρόβνικ και πρόσφατα η Μασσαλία βλέπουν ορδές τουριστών να καταφθάνουν, ειδικά μέσω όλο και μεγαλύτερων κρουαζιερόπλοιων. Αυτό που είναι νέο είναι ότι οι κάτοικοι οργανώνονται και αμφισβητούν τα πλεονεκτήματα αυτού του τουρισμού. Η ζωή γίνεται όλο και πιο ακριβή, τα ενοίκια αυξάνονται, η προσφορά κατοικιών κινείται προς την τουριστική προσφορά.

Οι άνθρωποι αναγκάζονται να πάνε και να ζήσουν στα περίχωρα. Υπάρχει ένα φαινόμενο απόστασης από τους τοπικούς πληθυσμούς για να βρει στέγη και φθηνότερη ζωή. Αυτό οδηγεί στην αίσθηση ότι ο τουρισμός τον διώχνει έξω από το σπίτι του, από τον τόπο ζωής του.

Από την άλλη, εκείνοι που βρίσκονται

Γράφει ο
**Δημήτρης
Τριανταφυλλίδης**
CEO Meliortempus
Development Ltd

Ο ελληνικός τουρισμός
δεν είναι 2 ή 3 μήνες
για τους πάντες, και
9 μήνες για κανένα,
οι σεζόν δεν μεγαλώνουν
μόνο επειδή
ποντάρουμε στον
καλό καιρό και το λέμε,
αλλά όταν στήνουμε
ειδικά προϊόντα
για να το πέτυχουμε

στην καρδιά των τουριστικών πόλεων και περιοχών υποφέρουν από τις οχλήσεις όπως ο θόρυβος, το μποτιλιάρισμα, τα απόβλητα και οι καταστροφές του περιβάλλοντος δαιβιώσής του...

Οι δήμοι προσπαθούν να κάνουν ό,τι μπορούν για να διαχειριστούν αυτές τις ενοχλήσεις, αλλά σπάνια το πετυχαίνουν λόγω έλλειψης μέσων και πόρων, και τελικά υποκλίνονται στον βασιλιά τουρισμό που είναι συνώνυμος με τα οικονομικά κέρδη.

Αυτή η υπερκατανάλωση θέτει τις υποδομές σε δύσκολη θέση και παράγει αρνητικές επιπτώσεις ή κακές εμπειρίες για τους επισκέπτες μας: χωρίς πίεση νερού ή νερό και διακοπές ηλεκτρικού ρεύματος, άσχημες μυρωδιές στην πόλη, απόβλητα οποιουδήποτε είδους στις παραλίες, ... για ποιο ισχυρό branding μιλάμε;

Η άλλη συνέπεια είναι ότι οι πόλεις γίνον-

ται όλο και πιο τουριστικά διαμορφωμένα μέρη που δυστυχώς δεν ζούνε 365 ημέρες τον χρόνο, μπορούν να γίνουν πάρκα ψυχαγωγίας που ανοίγουν για τις διακοπές στην καλύτερη περίπτωση ή και πόλεις φαντάσματα στη χειρότερη περίπτωση.

Ποιος επωφελείται από αυτόν τον αναπτυσσόμενο τουρισμό;

Είναι ανισόρροπο. Υπάρχει μια ιδιωτικοποίηση του τουριστικού κέρδους που πηγαίνει στις τσέπες ιδιωτικών φορέων όπως μεταφορείς, ξενοδόχοι, έμποροι πακέτων, τουριστικά γραφεία, κλπ. Και από την άλλη πλευρά, υπάρχουν δαπάνες που βαρύνουν τους δήμους όσον αφορά τη συντήρηση των οδικών υποδομών, των αυτοκινητοδρόμων, αλλά και την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και νερού, την επεξεργασία των απο-

βλήτων και των λυμάτων.

Κατά κανόνα, την απόδειξη η πόλη την πληρώνει!

Ποιες είναι οι επιπτώσεις της Airbnb;

Η Airbnb καθιστά κάθε κάτοικο, με ελάχιστο κεφάλαιο, δυνητικό τουριστικό φορέα. Από την άποψη αυτή προωθεί ακόμη πιο περαιτέρω τη διείσδυση της τουριστικής αγοράς σε εδάφη και ατομικές πρακτικές.

Σε γενικές γραμμές, για το μάρκετινγκ που «ενισχύει» τις τουριστικές περιοχές, κάθε κάτοικος γίνεται μια παθητική φιγούρα στην τουριστική σκηνή, ή στην καλύτερη περίπτωση ένας συνεισφέρων παράγοντας.

Τα προβλήματα ξεκινούν όταν η αγορά χάνει την ισορροπία της. Όπως όταν ο αριθμός των δωματίων Airbnb είναι υψηλότερος από αυτόν των δωματίων ξενο-

δοχείων, όταν ο μεγαλύτερος αριθμός δωματίων ξενοδοχείων αφορά τα θέρετρα AI, όταν η υποδοχή των τουριστών γίνεται από άτομα χωρίς καμία τουριστική εκπαίδευση.

Έτσι, ο κίνδυνος να βλάψουμε το brand της Ελλάδας αυξάνεται και χωρίς ισχυρά και πολυετή θεμέλια, καταρρέει, αυτό καταστρέφεται κάθε χρόνο για να ξαναχτίσει το επόμενο.

Η αντίστροφη μέτρηση έχει αρχίσει εδώ και χρόνια ακόμα και πριν την υγειονομική κρίση, ο ελληνικός τουρισμός δεν είναι 2 ή 3 μήνες για τους πάντες, και 9 μήνες για κανένα, οι σεζόν δεν μεγαλώνουν μόνο επειδή ποντάρουμε στον καλό καιρό και το λέμε, αλλά όταν στήνουμε ειδικά προϊόντα για να το πέτυχουμε.

Λοιπόν, μπορούμε να οδηγήσουμε αυτή την αλλαγή ή θα περιμένουμε κάποια άλλη επόμενη κρίση;

Κυβέρνηση vs ανεμβολίαστοι Παίζοντας «τη γάτα με το ποντίκι»

Η εστίαση βρίσκεται για ακόμη ένα χειμώνα αντιμέτωπη με δύσκολα μέτρα για την πανδημία, καθώς στους κλειστούς χώρους θα μπορούν να μπαίνουν μόνο οι εμβολιασμένοι, οι νοσήσαντες το τελευταίο εξάμηνο, ενώ οι ανεμβολίαστοι θα πρέπει να έχουν PCR τεστ 72 ωρών ή rapid test 48 ωρών

Από την Δευτέρα 13 Σεπτεμβρίου έχουν τεθεί σε ισχύ τα νέα μέτρα που αφορούν τους ανεμβολίαστους πολίτες. Σύμφωνα με τα όσα έχει ανακοινώσει το υπουργείο Υγείας, όσοι δεν έχουν κάνει το εμβόλιο, δεν μπορούν να κάθονται στους εσωτερικούς χώρους καταστημάτων εστίασης (καφετέριες, εστιατόρια, ταβέρνες, μπαρ, κλαμπ) ενώ, για την πρόσβασή τους σε γυμναστήρια, θέατρα και κινηματογραφικές αίθουσες θα απαιτείται PCR τεστ 72 ωρών ή αρνητικό rapid test 48 ωρών.

Την στιγμή που ο τουρισμός οδεύει στο κλείσιμο της σεζόν, η κυβέρνηση αποφάσισε να πάρει νέα μέτρα για τους ανεμβολίαστους πολίτες σε μια προσπάθεια προστασίας του συνόλου και της δημόσιας υγείας. Μετά από ακόμα μια τουριστική περίοδο καλύτερη μεν από πέρυσι, αλλά

μειωμένη και πάλι λόγω του κορονοϊού, η κυβέρνηση αποκλείει από την εστίαση και αντίστοιχες επιχειρήσεις σχεδόν τους μισούς πελάτες αφού στην Ελλάδα αυτήν τη στιγμή πλήρως εμβολιασμένοι είναι λίγο πάνω από το 50% του πληθυσμού και με τις δύο δόσεις, πράγμα που σημαίνει ότι η πρόσβαση σε χώρους εστίασης για το μισό πληθυσμό θα γίνεται μετ' εμποδίων και με υψηλό κόστος. Αν συνυπολογίσουμε και τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα περισσότερα νοικοκυριά, ουσιαστικά μια έξοδος για τους ανεμβολίαστους πολίτες -πολλοί εκ των οποίων μπορεί να βρεθούν και σε αναστολή εργασίας- καθίσταται απαγορευτική.

Ένας χειμώνας με λιγότερο τουρισμό είναι κάτι γνώριμο στη Ελλάδα, αφού η προσπάθεια για δωδεκάμηνο τουρισμό έχει ακόμα δρόμο μπροστά της. Όμως άλ-

λος ένας χειμώνας με περικοπές στην ενδυνάμει πελατεία της εστίασης τι θα προκαλέσει στις επιχειρήσεις του κλάδου; Η κυβέρνηση δεν έχει καταφέρει να πείσει τον μισό πληθυσμό της χώρας να εμβολιαστεί. Έπειτα από τόσους θανάτους, τις ΜΕΘ να κινδυνεύουν να βρεθούν ξανά στα όρια τους από στιγμή σε στιγμή και την οικονομία να καταρρέει, συνεχίζει να κάνει λόγο για ατομική ευθύνη και επιλέγει τον δρόμο της καταστολής για να επιβάλει τον εμβολιασμό του πληθυσμού.

Αναλυτικά τα μέτρα τα οποία θα ισχύουν μέχρι 31 Μαρτίου.

- Οι ανεμβολίαστοι εργαζόμενοι σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα θα πρέπει να κάνουν ένα εργαστηριακό τεστ στον ιδιωτικό τομέα κάθε εβδομάδα με κόστος 10 ευρώ που θα καλύπτεται από τους ίδιους.

- Υποχρεωτικά τα δύο rapid test την

εβδομάδα για ανεμβολίαστους εκπαιδευτικούς. Τα self test για τους μαθητές διατίθενται δωρεάν και θα πρέπει να δηλώνονται υποχρεωτικά στην πλατφόρμα self-testing.gov.gr. Για τους φοιτητές απαιτούνται 2 εργαστηριακά rapid tests αντιγόνου την εβδομάδα, που πραγματοποιούνται αποκλειστικά σε ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα, με δαπάνη του φοιτητή, 10 ευρώ/τεστ.

- Οι ακαδημαϊκοί, οι εργαζόμενοι σε τουρισμό, εστίαση, τηλεοπτικές, κινηματογραφικές, θεατρικές, μουσικές και χορευτικές παραγωγές, που δεν έχουν κάνει το εμβόλιο, θα υποχρεούνται να προσκομίζουν στην εργασία τους δύο αρνητικά τεστ την εβδομάδα, τα οποία θα έχουν πληρώσει οι ίδιοι.

- Όσοι ταξιδεύουν με οποιοδήποτε μέσο μέσα στη χώρα θα πρέπει να προσκομίζουν

ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΤΕΣΤ

Για το τεστ ανίχνευσης του κορονοϊού με τη μέθοδο μοριακού ελέγχου PCR ως ανώτατο όριο τιμής χρέωσης παροχής υπηρεσίας (ανάλυση δείγματος κ.λπ.), περιλαμβανόμενων των απαιτούμενων αντιδραστηρίων και αναλώσιμων υλικών, το ποσό των 40 ευρώ ενώ το ανώτατο όριο τιμής χρέωσης της δειγματοληψίας στα ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια και στις ιδιωτικές κλινικές, το ποσό των 20 ευρώ.

Για το τεστ ανίχνευσης αντιγόνου του κορονοϊού με τη μέθοδο ταχείας δοκιμασίας (rapid test) ως ανώτατο όριο του αθροίσματος της τιμής χρέωσης παροχής υπηρεσίας (ανάλυση κ.λπ.), περιλαμβανόμενων των απαιτούμενων αντιδραστηρίων και αναλώσιμων υλικών, και της δειγματοληψίας στα ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια, στις ιδιωτικές κλινικές και σε κάθε άλλο σημείο λιανικής πώλησης το ποσό των 10 ευρώ.

» Οι ανώτατες τιμές δεν ισχύουν στην περίπτωση κατά την οποία η δειγματοληψία πραγματοποιείται εκτός ιδιωτικών διαγνωστικών εργαστηρίων και ιδιωτικών κλινικών, οπότε η τιμή τους διαμορφώνεται ελεύθερα.

» Οι επιχειρήσεις που προσφέρουν τις παραπάνω υπηρεσίες και αγαθά, οφείλουν να αναρτήσουν σε εμφανές για το κοινό σημείο και στις ιστοσελίδες τους, τιμοκατάλογο που θα περιλαμβάνει και θα αναφέρει ευκρινώς τις ως άνω προβλεπόμενες ανώτατες τιμές.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα είναι εμβολιασμένο λίγο πάνω από το 50% του πληθυσμού και με τις δύο δόσεις, πράγμα που σημαίνει ότι η πρόσβαση σε χώρους εστίασης για το μισό πληθυσμό θα γίνεται μετ’ εμποδίων και με υψηλό κόστος

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

αρνητικό rapid test που έχει γίνει τουλάχιστον 48 ώρες πριν από τη μετακίνηση τους, ενώ δεν θα μπορούν να προσέρχονται σε δημόσιες δομές για να πραγματοποιούν δωρεάν τεστ κορονοϊού πριν ταξιδέψουν.

- Σε κλειστούς χώρους εστίασης (καφέ, μπαρ, εστιατόρια, ταβέρνες, κλαμπ, κέντρα διασκέδασης), θα μπορούν να μπαίνουν μόνο εμβολιασμένοι και νοσήσαντες (έως 6 μήνες από τη διάγνωση). Θα γίνεται έλεγχος βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης και έλεγχος ταυτοπροσωπίας στην είσοδο της επιχείρησης με την εφαρμογή covid free app. Το μέτρο αυτό έχει προκαλέσει δυσφορία στο χώρο της εστίασης. Προς το παρόν και όσο το επιτρέπει ο καιρός πολλοί επιχειρηματίες κρατούν «κλειστούς» τους εσωτερικούς χώρους για να μην καταλήξουν σε διενέξεις και δυσανεκτικότητες πελάτες.

- Σε όλους τους υπόλοιπους κλειστούς χώρους εργασίας ο εργοδότης, βάσει νόμου, έχει δικαίωμα να γνωρίζει ποιοι από τους εργαζόμενους του έχουν εμβολιαστεί.
- Στους κλειστούς και ανοιχτούς χώρους γηπέδων θα επιτρέπεται η είσοδος μόνο σε εμβολιασμένους και νοσήσαντες (έως 6 μήνες από τη νόσηση).
- Σε κλειστούς χώρους θεάτρων, σινεμά, μουσείων και αρχαιολογικών χώρων, θα επιτρέπεται η είσοδος σε εμβολιασμένους, νοσήσαντες (έως 6 μήνες από τη διάγνωση) και ανεμβολίαστους που έχουν πραγματοποιήσει εργαστηριακό rapid test αντιγόνου έως 48 ώρες πριν.
- Στα κλειστά γυμναστήρια θα μπορούν

Ποιες είναι οι κυρώσεις για μη συμμόρφωση

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με όσα ορίζονται στις περιπτώσεις του PCR και του rapid επιβάλλεται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα πρόστιμο ύψους 5.000 ευρώ. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με όσα ορίζονται στην περίπτωση του τιμοκαταλόγου επιβάλλεται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα διοικητικό πρόστιμο ύψους 1.000 ευρώ. Οι κυρώσεις μη συμμόρφωσης είναι αναστολή εργασίας για εργαζόμενους, μη προσέλευσης στο σχολείο για μαθητές και απαγόρευση μετακίνησης για ταξιδιώτες.

να μπαίνουν εμβολιασμένοι, νοσήσαντες (έως 6 μήνες από τη διάγνωση) και ανεμβολίαστοι που έχουν πραγματοποιήσει εργαστηριακό rapid test αντιγόνου έως 48 ώρες πριν.

Και σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να γίνεται έλεγχος βεβαίωσης εμβολιασμού, νόσησης, αρνητικού τεστ και έλεγχος ταυτοπροσωπίας στην είσοδο της επιχείρησης με την εφαρμογή covid free app.

- Τέλος, η χρήση μάσκας είναι υποχρεωτική σε όλους τους εξωτερικούς χώρους όπου υπάρχει συνάθροιση, αλλά και σε όλους τους εσωτερικούς χώρους.

Επιπλέον, ανάμεσα σε αυτά που αλλάζουν είναι και η κατάργηση της διενέργειας rapid tests από δημόσιες δομές του ΕΟΔΥ, οι ανεμβολίαστοι θα πρέπει να πληρώνουν οι ίδιοι τα rapid tests.

Με αφορμή τη συμπλήρωση 20 ετών από την επίθεση στους Δίδυμους Πύργους της Νέας Υόρκης την 11η Σεπτεμβρίου του 2001, η Διεθνής Ένωση Αερομεταφορών δημοσίευσε ένα εκτενές σημείωμα για τα όσα έχουν συμβεί τις δύο τελευταίες δεκαετίες και επέφεραν αρνητικές επιπτώσεις στα αεροπορικά ταξίδια.

Οι αερομεταφορές την τελευταία δεκαετία του 20ου αιώνα είχαν συνεχόμενη άνοδο. Η παγκοσμιοποίηση «επέλαυνε», οι δουλειές άνοιγαν σε όλο τον κόσμο, τα εισοδήματα αυξάνονταν -στη Δύση τουλάχιστον-, η τεχνολογία εξελισσόταν με γοργούς ρυθμούς και τα ταξίδια είτε business, είτε αναψυχής, συνεχώς πλήθαιναν. Ήταν η δεκαετία που και στην Ελλάδα υπήρχε έντονη τάση για ταξίδια αναψυχής προς ευρωπαϊκούς και άλλους διεθνείς προορισμούς, η οποία συνεχίστηκε και την πρώτη δεκαετία του 2000, μέχρι που ξέσπασε η οικονομική κρίση.

Η πορεία συνεχούς ανόδου των αερομεταφορών διακόπηκε απότομα, ιδίως στις ΗΠΑ, εκείνη τη ζοφερή ημέρα του 2001 που άλλαξε πραγματικά τον κόσμο. Η ΙΑΤΑ τονίζει πως δύο δεκαετίες μετά ζούμε ακόμη με τις συνέπειες των επιθέσεων στους Δίδυμους Πύργους, ενώ υποστηρίζει ότι στο στόχαστρο των τρομοκρατών δεν ήταν μόνο οι ΗΠΑ, αλλά και οι αερομεταφορές ως σύμβολο ειρήνης και ελευθερίας.

Τα μέτρα ασφαλείας σε όλα τα αεροδρόμια του κόσμου παραμένουν δρακόντεια έκτοτε. Οι επιβάτες σκανδρώνονται, απαγορεύεται να έχουν υγρά εντός του αεροπλάνου, βγάζουν τα παπούτσια τους για να ελεγχθούν, σε κάποιες χώρες δεν μπορούν να έχουν μαζί τους ούτε καν χαρτοκόπτη ή λίμα για τα νύχια. Μέτρα ασφαλείας που προκαλούν ταλαιπωρία στους ταξιδιώτες, αλλά και καθυστερήσεις στις επιβιβάσεις.

Σε οικονομικό επίπεδο η 11η Σεπτεμβρίου εξαπέλυσε ένα κύμα αρνητικών εξελίξεων στα έσοδα του κλάδου. Οι αεροπορικές εταιρείες στις ΗΠΑ επηρεάστηκαν αμέσως. Το χτύπημα ήταν διπλό. Το κόστος των πτήσεων εκτινάχθηκε με όλα τα μέτρα ασφαλείας που λαμβάνονταν,

Δύο παραχώδεις δεκαετίες

Τα τελευταία 20 χρόνια οι αεροπορικές εταιρείες έχουν βρεθεί μπροστά σε δύσκολες προκλήσεις. Η 11η Σεπτεμβρίου, η οικονομική κρίση και η πανδημία σήμερα έχουν επιδράσει αρνητικά στα ταξίδια και σε κάποιες περιπτώσεις οι κυβερνητικές αποφάσεις έκαναν τα πράγματα ακόμη πιο δύσκολα

ενώ ταυτόχρονα ο κόσμος τον πρώτο καιρό φοβόταν να μπει σε αεροπλάνο. Ο φόβος υπήρχε παντού, αλλά στις ΗΠΑ, όπως είναι λογικό ήταν πολύ έντονος.

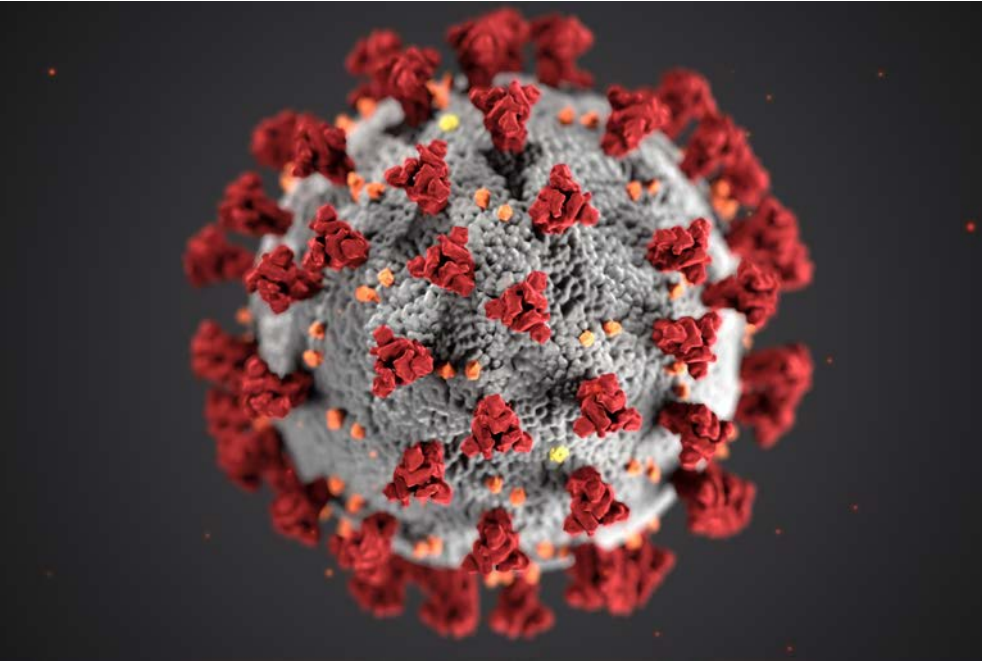
Το δυσάρεστο είναι όμως ότι οι κακοτοπιές για τις αερομεταφορές και τις αεροπορικές εταιρείες από τότε δεν έχουν σταματήσει. Δύο χρόνια μετά την επίθεση στη Νέα Υόρκη, το 2003 ήρθε ο SARS. Ο πρώτος κορονοϊός και πολύ επικίνδυνος, που σάρωσε την Ασία προκαλώντας πολλά θύματα και απείλησε και τις ΗΠΑ. Την ίδια χρονιά έγινε και η επίθεση των ΗΠΑ μαζί με τη Βρετανία στο Ιράκ, με τους Μπους και Μπλερ να επιμένουν πως ο Σαντάμ Χουσεϊν κάπου έχει καταχωνιάσει

όπλα μαζικής καταστροφής και απειλεί τη Δύση. Όπλα δεν βρέθηκαν ποτέ, το Ιράκ βυθίστηκε στο χάος και οι αεροπορικές λόγω του φόβου τρομοκρατικών επιθέσεων, είδαν την επιβατική κίνηση να μειώνεται περαιτέρω, όπως και τα έσοδά τους.

Από το 2004 ξεκινάει μια περίοδος ανάκαμψης μέχρι την ημέρα που οι σύμβουλοι του Henry Paulson υπ. Οικονομικών στις ΗΠΑ επί κυβέρνησης Bush, τον ενημερώνουν ότι η Lehmann Brothers είναι στα πρόθυρα κατάρρευσης και χρειάζεται επείγοντως στήριξη από το κράτος. Φανατικός νεοφιλελεύθερος και οπαδός του laissez-faire, ο πρώην CEO της Goldman

Sachs αρνείται κατηγορηματικά την παροχή βοήθειας, η Lehmann Brothers αφήνεται να καταρρεύσει και ξεσπάει η παγκόσμια οικονομική δημοσιονομική κρίση με τα γνωστά αποτελέσματα και για τη χώρα μας. Στη δίνη της κρίσης μπαίνουν φυσικά και οι αερομεταφορές με νέες δραματικές απώλειες σε επιβάτες και έσοδα.

Η ανάρρωση από την κρίση ξεκίνησε σταδιακά με τους ρυθμούς ανάκαμψης να διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή και από κράτος σε κράτος. Στις ΗΠΑ η κυβέρνηση Ομπάμα προχώρησε σε πρόγραμμα 1 τρισεκατομμύριου δολαρίων για τη στήριξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος,

Η 11η Σεπτεμβρίου σε σύγκριση με την κρίση του 2008 και την πανδημία

	2000-2001	2008-2009	2019-2020
Επιβατική κίνηση	-2,9%	-1,2%	-65,9%
Έσοδα	-6,4%	-16,5%	-55,6%
Πτήσεις	1,1%	-2,3%	-39,9%
Απώλειες	-\$12,2 δις	-\$40,8 δις	-\$152,8 δις

ενώ ανάλογα δυσθεώρητα ποσά δαπάνησε και η βρετανική κυβέρνηση για τις τράπεζες. Στην Ευρώπη η χώρα μας μαζί με τις υπόλοιπες χώρες του Νότου, βρέθηκαν στην πιο δύσκολη θέση. Η οικονομική δυσχέρεια επηρέασε δραματικά και τις αερομεταφορές.

Ωστόσο, όπως τονίζει η IATA, οι απώλειες που καταγράφηκαν από όλες τις παραπάνω κρίσεις δεν ήταν παρά σταγόνα στον ωκεανό, μπροστά σε αυτά που έμελλε να συμβούν με την πανδημία. Οι κυβερνητικές αποφάσεις για το κλείσιμο των συνόρων και την απαγόρευση των ταξιδιών, καθήλωσαν παγκοσμίως τα αεροπλάνα στο έδαφος με χειρότερο μήνα τον Απρίλιο του 2020. Σήμερα ενάμιση χρόνο μετά οι διεθνείς αερομεταφορές απέχουν πολύ από τα επίπεδα προ πανδημίας και συγκεκριμένα κάτω από το 50% των πτήσεων του 2019.

Όλα τα παραπάνω ήταν, με έναν επώδυνο τρόπο, εξαιρετικά διδακτικά για το μέλλον. Το πρώτο μάθημα ήταν πως πρέπει να προχωρήσουμε πέρα από ένα σύ-

Η IATA τονίζει πως 20 χρόνια μετά ζούμε ακόμη με τις συνέπειες των επιθέσεων στους Δίδυμους Πύργους και για το λόγο αυτό επισημαίνει πως τα μέτρα για την πανδημία θα πρέπει να έχουν ημερομηνία λήξης

νολο άκαμπτων κανόνων και να επιδειχθεί μεγαλύτερη ευελιξία. Η αποτελεσματικότητα βελτιώνεται, όταν υπάρχει εμπιστοσύνη από τους ταξιδιώτες για τα μέτρα ασφαλείας. Το βασικό, όμως, είναι να γίνει σαφές πως αυτά τα μέτρα οφείλουν να έχουν ημερομηνία λήξης και να επεκτείνεται η εφαρμογή τους μόνο με κυβερνητικές αποφάσεις. Είναι σημαντικό να γνωρίζουν οι επιβάτες πως έχουμε να κάνουμε με μια προσωρινή και όχι μόνιμη κατάσταση.

Η IATA υποστηρίζει ότι οι εμβολιασμένοι ταξιδιώτες θα πρέπει να κυκλοφορούν ελεύθερα, χωρίς περιοριστικά μέτρα, ακόμη και στις χώρες που βρίσκονται στην «κόκκινη» λίστα. Δύσκολα, ωστόσο, οι κυβερνήσεις θα προχωρήσουν σε μια τέτοια απόφαση, καθώς οι εμβολιασμένοι κολλούν κορονοϊό και τον μεταδίδουν με το εμβόλιο να τους προστατεύει, ουσιαστικά από τις επικίνδυνες επιπλοκές της Covid-19. Το σίγουρο είναι πως οι αερομεταφορές θα ανακάμψουν πολύ πιο δυναμικά, όπως και ο τουρισμός συνολικά,

μετά την ημέρα που ο ΠΟΥ θα κηρύξει τη λήξη της πανδημίας. Στην Ελλάδα η παροιμία λέει «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού» και αυτός είναι ο μεγαλύτερος φόβος της Διεθνούς Ένωσης Αερομεταφορών. Για το λόγο αυτό τονίζει πως πρέπει να διασφαλιστεί ότι τα υγειονομικά πρωτόκολλα θα πάψουν να ισχύουν όταν πια δεν θα χρειάζονται.

Η Ένωση τονίζει ότι εφεξής θα πρέπει οι κυβερνήσεις να συνεργάζονται με τον κλάδο στην διαχείριση ανάλογων κρίσεων, όταν και όποτε υπάρξουν. Το παράδειγμα της πανδημίας είναι εξόχως αρνητικό, καθώς πάρθηκαν ακραία μέτρα, χωρίς να υπάρξει καμία διαβούλευση με τις αεροπορικές εταιρείες. Ήταν οι ίδιες κυβερνήσεις που κλήθηκαν κατόπιν να διαθέσουν τεράστια ποσά για να σώσουν τους αερομεταφορείς τους. Είναι βέβαιο πως θα υπάρξουν κρίσεις και στο μέλλον. Η κατάλληλη διαχείρισή τους, μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα για τις αερομεταφορές, αλλά και για τα δημόσια ταμεία.

Διαχείριση Προορισμών & Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού

**Εναλλακτικός...
Προορισμός**

Γράφει ο

**Ευάγγελος
Κυριακού**

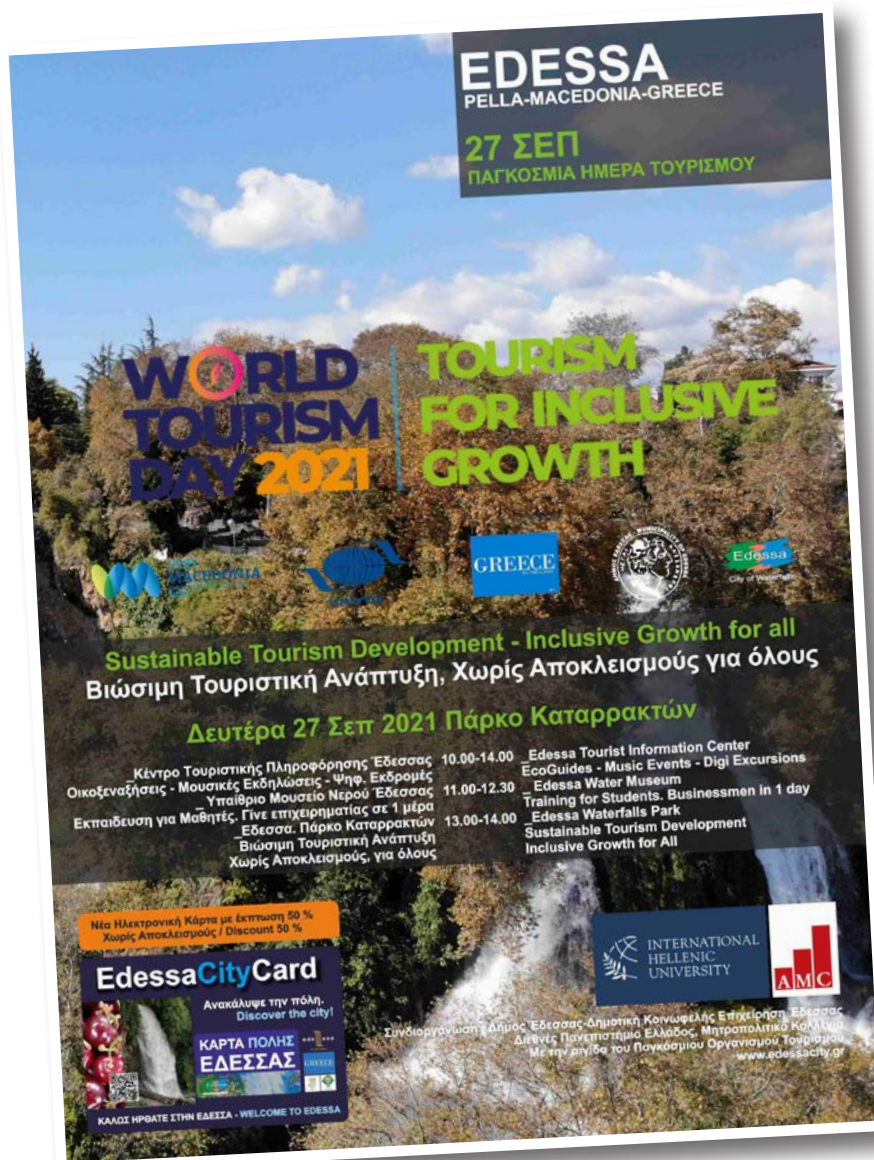
Ειδικός Διαχείρισης
Προορισμών

Κάθε χρόνο στις 27 Σεπτεμβρίου ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) έχει θεσμοθετήσει την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού με ευθύνη του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (ΠΟΤ). Πώς μπορεί ένας προορισμός να αξιοποιήσει την ημέρα; Είναι δυνατόν να γιορτάζουμε την ημέρα Τουρισμού; Τι να κάνουμε δηλαδή, να χορεύουμε γιορτάζοντας με τους τουρίστες; Πολλά είναι τα απλοϊκά ερωτήματα για ποιο λόγο πρέπει να γιορτάζεται η ημέρα, από ποιους, με ποιο στόχο και τι σκοπό.

Με την σημασία του Τουρισμού να έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις λόγω των προβλημάτων της πανδημίας είναι αλήθεια ότι πολλοί προορισμοί σκέφτηκαν να επανατοποθετηθούν στο θέμα μην γνωρίζοντας ακριβώς πώς και έχοντας μια πρότερη μόνιμη ανησυχία για τα οικονομικά αποτελέσματα από τις σχετικές δραστηριότητες. Η μονοκαλλιέργεια ωστόσο, καθώς και τα προβλήματα εποχικότητας, συνιστούν την ανάγκη για μια εκ νέου και εκ βάθρων αλλαγή του πλαισίου συζήτησης για τον προορισμό. Η παγκόσμια ημέρα Τουρισμού είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να δούμε τι σημαίνει προορισμός και πως τοποθετείται ο εαυτός μας ή ο φορέας ή επιχείρηση που απασχολούμαστε, σε σχέση με το κοινωνικό φαινόμενο τουρισμός. Τα προβλήματα στον τουρισμό υπήρχαν, η πανδημία ήρθε να τα επιταχύνει όλα και ταυτόχρονα να δημιουργήσει ένα παράθυρο χρόνου για εξεύρεση πιο βιώσιμων λύσεων.

Ο προορισμός σε επίπεδο χώρας ορίζεται σε τρία επίπεδα ακολουθώντας και το διοικητικό σύστημα με ανάπτυξη προορισμών αρχικά σε τοπικό επίπεδο με ενθάρρυνση πρωτοβουλιών και συζήτηση όλων των φορέων που σχετίζονται αμιγώς με το θέμα (Αξιοθέατα, Φιλοξενία,

Η Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού είναι μια πρώτης τάξεως ευκαιρία να δούμε τι σημαίνει προορισμός και πως τοποθετείται ο εαυτός μας ή ο φορέας ή επιχείρηση που απασχολούμαστε, σε σχέση με το κοινωνικό φαινόμενο τουρισμός

Εστίαση). Σε περιφερειακό επίπεδο ο προορισμός συνίσταται στην θεματική δικτύωση που γεννά την προστιθέμενη αξία ενώ όλα τα παραπάνω καλύπτονται από την γενική ομπρέλα και δικτύωση όλων των επιπέδων. Επειδή όμως ο τουρισμός ως κοινωνικό φαινόμενο αλληλεπιδρά στο φυσικό, πολιτιστικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον στο τραπεζί εκπροσώπησης και λήψης αποφάσεων εκτός από την τοπική αυτοδιοίκηση

και την ανώτατη τουριστική αρχή, με τα επιστημονικά στελέχη τους, συμμετέχουν σε κάθε επίπεδο οι ενδιαφερόμενοι φορείς επίσης με τα στελέχη τους. Αυτό απαιτεί ανθρώπινους πόρους που να γνωρίζουν καλά την επιστήμη του τουρισμού ως οριζόντια διαδικασία καθώς επίσης και τις διεργασίες του μάναντζμεντ που έχει αναγνωριστεί στην Agenda 2030 ως ιδιαίτερος πυλώνας στην βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Θέλουμε εξειδι-

κευμένους ανθρώπους λοιπόν. Θέλουμε στελέχη να γνωρίζουν το θέμα σε βάθος. **Ευκαιρία λοιπόν** την ημέρα Τουρισμού ο προορισμός να προσπαθήσει να επανατοποθετηθεί με βάση την θεματική ενότητα που κάθε φορά επιλέγεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού. Η Διαχείριση Προορισμού μπορεί να επιλέξει την άτυπη εκπαίδευση των πολιτών γνωρίζοντας και αναδεικνύοντας τις προσπάθειες που έγιναν την προηγούμενη χρονιά, την διασύνδεση με εκπαιδευτικά ιδρύματα, τις ανοιχτές διαλέξεις και οικοξεναγήσεις, την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, καθώς και την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη στήριξη του τουριστικού οικοσυστήματος και των ανθρώπων που συμμετέχουν. Να ενθαρρύνει με άλλα λόγια την τοπική, περιφερειακή, εθνική πλευρά της προσφοράς. Η Διαχείριση Προορισμού και οι DMO δεν είναι απλά εργαλεία τουριστικής προβολής. Είναι εργαλεία πολύπλευρων παρεμβάσεων, όπου η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη με τουρισμό 365 ημερών, καθώς και υγιείς επιχειρήσεις και φορείς, γυρνούν στις τοπικές κοινωνίες οφέλη που είναι και το ζητούμενο.

Για φέτος η Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού είναι αφιερωμένη στο Τουρισμό χωρίς Αποκλεισμούς για όλους και ήδη στο δικτυακό τόπο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού φαίνονται και οι εκδηλώσεις που οργανώνονται στην Ελλάδα. Για όσους προορισμούς δεν έχουν σκεφθεί ακόμη κάποια εκδήλωση υπάρχει πάντα χρόνος να συμμετέχουν. Στην βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη χωρούν όλοι για έναν Τουρισμό για όλους χωρίς αποκλεισμούς. Το ταξίδι είναι ανάγκη, είναι εκπαίδευση είναι διαφυγή, αλλά πρωτίστως είναι αναψυχή και διανοητική σύνδεση με τον προορισμό. Κάθε προορισμός οφείλει να αναδεικνύει και να προστατεύει το φυσικό, το πολιτιστικό και το κοινωνικοοικονομικό του περιβάλλον χτίζοντας ανθρώπινους πόρους και κουλτούρα δικτύωσης και συνεργασίας. Σήμερα που το τρίπτυχο φύση-υγεία-ευεξία φαίνεται να διαμορφώνει μια νέα συνθήκη, οι προορισμοί οφείλουν να σέβονται και να αναδημιουργούν με τόλμη και έμπνευση. Η Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού μπορεί να είναι ευκαιρία επανέναρξης διαλόγου με τις τοπικές κοινωνίες. Τολμήστε...

YACHTING & GASTRONOMY

VOLOS
14-15-16-17
OCTOBER 2021

www.mact.gr

2110129575

info@mact.gr

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

MACT
MEDIA
GROUP

Ορεινός όγκος Η ώρα της ανάκαμψης

Οι χειμερινοί προορισμοί έχουν «χτυπηθεί» δυσανάλογα από την πανδημία, καθώς. Φέτος υπάρχουν όλα δείχνουν πως θα είναι μια νέα πιο αισιόδοξη χρονιά για τους χειμερινούς προορισμούς

Μηδενικά έσοδα είχαν οι χειμερινοί προορισμοί πέρυσι εξαιτίας της πανδημίας, καθώς για όλο το διάστημα της χειμερινής σεζόν και πλέον αυτής ήταν απαγορευμένες οι μετακινήσεις από νομό σε νομό, ενώ βρίσκονταν σε ισχύ πολύ αυστηροί ταξιδιωτικοί περιορισμοί σε όλο τον κόσμο.

Τα ξενοδοχεία και τα καταλύματα του ορεινού όγκου έχουν δεχθεί δυσανάλογα μεγαλύτερο πλήγμα από την πανδημία και ελπίδα όλων είναι τώρα τα πράγματα φέτος να πάνε καλύτερα. Αυτό φυσικά προϋποθέτει πως δεν θα έχουμε νέα έξαρση κρουσμάτων και νέες απαγορεύσεις. Η Ελλάδα έχει τις χαμηλότερες επιδόσεις στην ΕΕ στα ποσοστά εμβολιασμού του πληθυσμού και αυτό το στοιχείο από μόνο του είναι λογικό να προκαλεί ανησυχία, ωστόσο πάνω από το 55% έχει εμβολιαστεί και -λογικά πάντα- δεν θα έχει περιορισμούς στις μετακινήσεις, ακόμη και αν χρειαστεί να επιβληθούν κάποια περιοριστικά μέτρα.

Όπως και να έχει ο χειμερινός τουρισμός και ο ορεινός όγκος δεν αντέχει άλλη μια χαμένη χρονιά. Στην ακραία και καθόλου πιθανή περίπτωση που θα έχουμε επανάληψη του περσινού σκηνικού το κράτος θα πρέπει να βάλει βαθιά το χέρι στην τσέπη για να παραμείνουν «ζωντανές» οι τουριστικές επιχειρήσεις στους ορεινούς και χειμερινούς προορισμούς. Το γεγονός αυτό από μόνο του είναι ακόμη ένα στοιχείο που δείχνει πως ο φετινός χειμώνας δεν θα είναι επανάληψη του περυσινού, καθώς η κυβέρνηση έχει ήδη ξεκαθαρίσει πως δεν πρόκειται να ξανακλείσει την οικονομία για χάρη των ανεμβολίαστων.

Τα καταλύματα, τα ξενοδοχεία, τα χιονοδρομικά κέντρα θα λειτουργήσουν και έχουν κάθε λόγο να ευελπιστούν πως φέτος θα έχουν επισκέπτες. Δεν αρκούν όμως οι ελπίδες και οι ευχές. Χρειάζεται σχέδιο και στρατηγική από την πλευρά της πολιτείας για να υπάρξει ταχύτερα ανάκαμψη των χειμερινών προορισμών. Πέρυσι οι τουριστικές επιχειρήσεις του ορεινού όγκου παρέμειναν ανοιχτές, αλλά χωρίς πελάτες. «Είμαστε ανοιχτά – κλειστά» τόνιζαν οι ξενοδόχοι Χειμερινού Όγκου πέρυσι και ζητούσαν να κλείσουν οι επιχειρήσεις με κυβερνητική εντολή.

Ο πρόεδρος της ΠΟΞ Γρηγόρης Τάσιος είχε επισημάνει στη συνέντευξη που είχε παραχωρήσει στην «itn Ελληνικός Τουρισμός» πως «τα ξενοδοχεία συνεχούς λειτουργίας και τα ορεινού όγκου είναι αυτά που δέχτηκαν και το μεγαλύτερο πλήγμα εδώ και 18 μήνες και έχουν μπροστά τους ένα δεύτερο δύσκολο χειμώνα. Ειδικά τα ξενοδοχεία της ορεινής – ηπειρωτικής Ελλάδας έχασαν μια ολόκληρη σεζόν εξαιτίας της απαγόρευσης των μετακινήσεων. Αρα χρειάζονται εξειδικευμένη στήριξη,

στοχευμένη προβολή και μια σειρά από παρεμβάσεις όπως για παράδειγμα, υποδομές, ώστε να αναδείξουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και να γίνουν δημοφιλείς προορισμοί όλο το χρόνο». Ο κύριος Τάσιος είχε επισημάνει πως εκείνη την περίοδο το Υπουργείο Τουρισμού κινούνταν προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς δίνει έμφαση στις ειδικές μορφές τουρισμού που μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης μπορούν να ωφελήσουν τις περιοχές αυτές. «Με τις κατάλληλες επενδύσεις, ολόκληρη η χώρα μπορεί να γίνει προορισμός 365 μέρες το χρόνο», σημείωνε ο πρόεδρος της ΠΟΞ.

Η χειμερινή τουριστική περίοδος ξεκινάει τυπικά στις 15 Νοεμβρίου και ολοκληρώνεται στις 15 Μαρτίου. Η πολιτεία θα έπρεπε ήδη, κανονικά, να είχε εκπονήσει κάποιο σχέδιο για τους χειμερινούς προορισμούς. Ένα μέτρο που μπορεί να βοηθήσει καταλυτικά είναι να υπάρξει πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού, αποκλειστικά για τους χειμερινούς προορισμούς. Τα προγράμματα του ΟΑΕΔ και το Τουρισμός

για Όλους κράτησαν «όρθιες» χιλιάδες τουριστικές επιχειρήσεις, όπως έχουν τονίσει επανειλημμένα στην «1η Ελληνικός Τουρισμός» στελέχη της αγοράς.

Σε εκτενές αφιέρωμα που είχε πραγματοποιηθεί πέρυσι τον χειμώνα, εν μέσω lockdown στο ITN News Web TV, για τους χειμερινούς προορισμούς με συντονιστή τον δημοσιογράφο Γιώργο Καραχρήστο, ένας μεγάλος αριθμός ομιλητών από όλη την Ελλάδα είχε τοποθετηθεί για τα τεράστια προβλήματα που ανέκυψαν με την πανδημία, αλλά και για τα διαχρονικά ζητήματα που δεν έχουν επιτρέψει την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού στην Ελλάδα, στο βαθμό που θα μπορούσε.

Για παράδειγμα ο εξοπλισμός των χιονοδρομικών κέντρων είναι απαρχαιωμένος και χρειάζεται ανανέωση. Στον κλάδο πρέπει να υπάρξουν επενδύσεις και οδηγός σε αυτή την προσπάθεια οφείλουν να είναι οι Περιφέρειες και οι Δήμοι που μπορούν να αξιοποιήσουν κονδύλια του ΕΣΠΑ.

Επίσης οι επαγγελματίες ζητούν να υπάρξει από τον ΕΟΤ ένα μεγάλο πρό-

γραμμα προβολής σε Ελλάδα και εξωτερικό για τους χειμερινούς προορισμούς. Επιπλέον ένα βασικό πρόβλημα είναι η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, όχι μόνο στα χιονοδρομικά κέντρα, αλλά σε όλες τις μορφές εναλλακτικού τουρισμού που αναπτύσσονται στους χειμερινούς προορισμούς, όπως ο περιπατητικός τουρισμός, η ορειβασία κλπ.

Με αφορμή το παραπάνω είναι βασικό να αναπτυχθούν περαιτέρω δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού στους προορισμούς που μπορούν να λειτουργήσουν ως θέλγητρο για τους επισκέπτες εντός και εκτός της χώρας. Εκτός των χιονοδρομικών και των χειμερινών αθλημάτων, ο τουρισμός υπαίθρου, ο αγροτουρισμός, η πεζοπορία, η ποδηλασία, το rafting κλπ, μπορούν να δώσουν ώθηση στους προορισμούς και μάλιστα όχι μόνο στη χειμερινή σεζόν, αλλά για όλη τη διάρκεια του έτους. Αυτό το είναι και το σημείο «κλειδί» για τις περιοχές, πολλές από τις οποίες, συνδυάζουν και την πρόσβαση στη θάλασσα.

**ΓΡΗΓΟΡΗΣ
ΒΕΡΡΟΙΩΤΗΣ*****Γραμματέας του Μουσείου
Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης***Γεύσεις
Ελλάδας**

Συνέντευξη στην

Lena**Kyriopoulou**

Journalist & Poet

«Το ραδιόφωνο στην Ελλάδα ξεκίνησε στη Θεσσαλονίκη»

«Εδώ είναι η απαρχή του πρώτου Ραδιοφώνου των Βαλκανίων. Όλα ξεκίνησαν από τη Θεσσαλονίκη, από την καρδιά της Δ.Ε.Θ., όπου ο αείμνηστος Χρήστος Τσιγγιρίδης άρχισε να κάνει τις εκπομπές του», λέει ο κύριος Βερροιώτης

Οι σημερινές «Γεύσεις Ελλάδας» ταξιδεύουν ως τη Θεσσαλονίκη και συγκεκριμένα στη Δ.Ε.Θ. για να συναντήσουν έναν πολύ καλό φίλο και συνεργάτη, τον Γραμματέα του Μουσείου Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης, τον ερευνητή δημοσιογράφο, Γρηγόρη Βερροιώτη, τον επονομαζόμενο και Ποδηλάτη του Κόσμου! Το Μουσείο Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης στεγάζεται στη Νότια Πύλη της έκθεσης (Πύλη ΧΑΝΘ) και φιλοξενεί μια σειρά από εκθέματα από τη ραδιοφωνική ιστορία της πόλης. Διαχειρίζεται από την μη κερδοσκοπική εταιρία Μακεδονική Φωνοθήκη Φωνομουσείο, που ιδρύθηκε από τον Παναγιώτη Κίσκιλα. Στεγάζεται από τον Δεκέμβριο του 2000 σε κτίριο που παραχωρήθηκε από την Siemens, στο χώρο της ΔΕΘ, υπό την αιγίδα της ΕΡΤ3, της Siemens και της ΔΕΘ.

Το κτίσμα είναι 100 m² και περιλαμβάνει αυτή την στιγμή, μερικά από τα μηχανήματα του ιδρυτή του Πρώτου ραδιοφώνου στα Βαλκάνια, Χρίστου Τσιγγιρίδη. Επίσης, περιλαμβάνει παλαιό ραδιοφωνικό υλικό του Ραδιοφωνικού Σταθμού Μακεδονίας της ΕΡΤ (ΕΙΡ-ΥΕΝΕΔ), μηχανήματα του Στρατού, καθώς και μηχανήματα του ερασιτεχνικού σταθμού Ράδιο Νέστωρ. Αναμένονται ακόμη παλαιά μηχανήματα από το στοκ της ΕΡΤ Αθηνών, καθώς και μηχανήματα διαφόρων ερασιτεχνών συλλεκτών του ραδιοφώνου, όπως και από την SIEMENS Γερμανίας. Επιπρόσθετα, βρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας, πλούσιο φωνητικό υλικό με δείγματα φωνών ανθρώπων που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην Ελλάδα, το οποίο θα εμπλουτίσει την ιστοσελίδα του μουσείου στο διαδίκτυο μαζί με την Ιστορία της Ραδιοφωνίας συνοδεύει πλούσιου φωτογραφικού υλικού.

- Καλησπέρα Γρηγόρη και θα ήθελα να μας βάλεις λίγο στο κλίμα. Τι ακρι-

βώς γίνεται σήμερα στη Δ.Ε.Θ και στο Μουσείο Ελληνικής Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης; Κάνετε εκπομπές, έρχονται τα παιδιά με τους γονείς τους για μία περιήγηση;

Καλησπέρα Λένα και σε ευχαριστώ, τόσο εσένα, όσο και την itn Ελληνικός Τουρισμός για την επικοινωνιακή αυτή ευκαιρία. Πρόκειται για έναν τόπο μνήμης. Εδώ είναι η απαρχή του πρώτου Ραδιοφώνου των Βαλκανίων. Όλα ξεκίνησαν από τη Θεσσαλονίκη, από την καρδιά της Δ.Ε.Θ., όπου ο αείμνηστος Χρήστος Τσιγγιρίδης άρχισε να κάνει τις εκπομπές του. Συγκεκριμένα το 1927 λαμβάνει χώρα η πρώτη ραδιοφωνική εκπομπή, όπου με έναν ιστό κεραίας που είχε στηθεί επάνω στο Λευκό Πύργο ξεκινάει το πρώτο ιστορικό βήμα-γεγονός της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Είναι ο εορτασμός της 25ης Μαρτίου, της Εθνικής μας εορτής και έχει

τεράστια απήχηση από τον κόσμο, μόλις 2 ακροατές, ο ένας στην πλατεία Ιπποδρομίου και ο άλλος σε ένα Αγγλικό καράβι αγκυροβολημένο στο λιμάνι. Πολύ αργότερα πλήθος κόσμου αγκαλιάζει το ρηξικέλευθο για τις τότε εποχές εγχείρημα και μεταστοιχείωνεται σε ένα πολύ πετυχημένο αφήγημα. Όλοι μιλάνε για το νέο αυτό μέσο που ενημερώνεσαι, παρακολουθείς τις εξελίξεις και ψυχαγωγείσαι.

- Εντελώς διδαχτική η ιστορία του πρωτοπόρου του Ελληνικού ραδιοφώνου, κ. Χρήστου Τσιγγιρίδη, αλλά επανέρχομαι σε εσένα και στο σήμερα. Πώς ένιωσες όταν ο συνεχιστής του οράματος του αείμνηστου Χρήστου Τσιγγιρίδη, κ. Παναγιώτης Κίσκιλας σου κάνει την πρόταση να γίνεις ο Γενικός Γραμματέας του Μουσείου Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης;

Από τη μία ήταν μεγάλη ευθύνη γιατί έπρεπε να συνδέσουμε τους αγώνες που έχουν γίνει στην ελεύθερη ραδιοφωνία αλλά και την ενωτική ραδιοφωνία. Ποιοι συμμετέχουν στην ανάδειξη της Ε.Ρ. Μελετώντας όμως την ιστορία της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. Μελετώντας ενδελεχώς την ιστορία του ραδιοφώνου, αντιλαμβανόμαστε ότι άλλες προσπάθειες έγιναν από πλευράς της Κρατικής Ραδιοφωνίας, και άλλες από τους ιδιωτικούς φορείς. Για να καταλάβεις αυτή τη στιγμή το Μουσείο έχει γύρω στα 3.500 εκθέματα και το οφείλουμε ομότιμα και στις δύο πλευρές που κατέθεσαν την αλήθεια τους, αλλά με διαφορετικό πρίσμα προσέγγισης. Συγκεκριμένα, ενώ όλα ξεκίνησαν από την ιδιωτική πρωτοβουλία και συλλογή του κ. Παναγιώτη Κίσκιλα, προσαρτήθηκαν σε αυτή αντικείμενα ζωντανής ιστορίας της ιστορικής διαδρομής της Ελληνικής Ραδιοφωνίας. ΕΡΤ- ΕΙΡ- ΥΕΝΕΔ, πολύτιμα μηχανολογικά θαύματα από τον εξοπλισμό του στρατού και ατόφιο υλικό των πρώτων ιστορικών ραδιοσταθμών. Το σημαντικότερο όλων είναι ότι με έναυσμα το Μουσείο Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης, ανοίξαμε διαύλους επικοινωνίας και συνεργασιών με πάρα πολλές χώρες και με ανώτατα ακαδημαϊκά ιδρύματα και φορείς, ώστε να προάγουμε την πολιτιστική επικοινωνία στο βαθμό που της αξίζει.

- Τι είναι ραδιόφωνο για εσένα. Κλισέ η ερώτηση, αλλά θέλω ειλικρινά να ακούσουμε την απάντησή σου.

(Γέλια) Η ερώτησή σου έπρεπε να είναι: Τι δεν είναι ραδιόφωνο για εσένα. Τα πάντα που βιώνω, εκφράζω σχετίζονται κατά ένα μαγικό τρόπο με το ραδιόφωνο. Δεν είμαι υπερασπιστής της εικόνας και εναντιώνομαι αρκετές φορές όταν βλέπω το πως αξιοποιείται και χρησιμοποιείται το ραδιόφωνο. Πίσω από το μικρόφωνο έγκειται η μαγεία και το ταξίδεμα του ατόφιου, αληθινού ραδιοφώνου. Η φωνή

που ανάλογα που αναφέρεται θα έχει και τον ιδιαίτερο χρωματισμό χροιάς, οι επιτονισμοί, οι παύσεις και φυσικά η μουσική συνοδεύουν και καθοδηγούν σε ένα όνειρο γεμάτο ζωή και συναισθήματα. Αυτά προσπαθούμε να εκφράσουμε. Με λίγα λόγια την αλήθεια της ψυχής μας, ή ακόμη καλύτερα Λένα μου την αλήθεια της φωνής μας!

- Το επόμενο σου βήμα έχει επίσης σχέση με το ραδιόφωνο... Είναι κάποια μαθήματα ραδιοφώνου άχρονης εκπαίδευσης. Μίλησέ μας λίγο για αυτά.

Είναι οι εμπειρίες που έχω περισυλλέξει όλα αυτά τα 30 χρόνια τόσο από το ραδιόφωνο, όσο και από την τηλεόραση και η πρόταση που ήρθε από τον εμπνευσμένο άνθρωπο και τον ιθύνοντα νου πίσω από το project heptapolis, διευκολύνει το έργο μου, την ενδελεχή μελέτη και τη σπουδή των τόσων χρόνων μέσω της ερευνητικής δημοσιογραφίας και της βιωματικής επαφής. Ο Ιδρυτής του Μουσείου Ραδιοφωνίας, και Ιδρυτής του Ραδιοφώνου Νέστωρ, κ. Παναγιώτης Κίσκιλας είναι και ένας πολύ αγαπημένος Δάσκαλος και Μέντορας που με συμβουλεύει για το πως οφείλουμε όλοι να συμπεριφερθούμε στο ραδιόφωνο, αλλά και την ιστορία του. Με απόλυτη ευλάβεια και σεβασμό. Είναι άκρως τιμητική η εμπιστοσύνη την οποία έδειξε στο πρόσωπό μου και ο ένας και ο άλλος και έτσι ανήκω κι εγώ στην ομάδα του AVATARE-LEARNING. Θέλω να μάθω στα παιδιά να αγαπάνε το ραδιόφωνο και στην παλιά, αλλά και στη νέα του μορφή.

- Τη νεολαία μας την αγγίζουν τα εκθέματα και η ζωντανή ιστορία του Μουσείου Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης; Πώς το εισπράττεις;

Θα σου πω αυτό που βλέπω, επειδή έρχομαι σε καθημερινή επαφή με παιδιά. Η

νεολαία μας είναι ιδιαίτερα επιτακτική ανάγκη να δεθεί ακόμη περισσότερο συναισθηματικά με το ραδιόφωνο και να μάθει να εξερευνά τον άγνωστο κόσμο των ερτζιανών κυμάτων. Πρέπει να ενδιαφερθεί για τις νέες μορφές ραδιοφώνου, και τα νέα μέσα έκφρασης, πληροφόρησης και ψυχαγωγίας! Σε αυτό προσφέρεται απίστευτα η τεχνολογία και η κοινωνική δικτύωση που στις μέρες μας συμβαίνει στον παγκόσμιο χρόνο του δευτερολέπτου. Όλα γίνονται αστραπιαία, αυτή την εκπαιδευτική επιβράδυνση θέλω να συντονίσω, ώστε ένα παιδί να μάθει να φιλτράρει τα ερεθίσματα που δέχεται και να αξιοποιήσει το απόσταγμα αυτής της γνώσης με τον καλύτερο τρόπο, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο. Μόνο υπερήφανος μπορώ να αισθάνομαι και πάρα πολύ τυχερός που εγώ και οι συνεργάτες μου έχουμε την Αιγίδα του Μουσείου Ραδιοφωνίας. Μέσω της βιω-

ματικής Δημοσιογραφίας και τις καταγραφές που έχουμε κάνει όλα αυτά τα χρόνια, μπορούμε πλέον να μεταφέρουμε τις πολύτιμες γνώσεις μέσα από το ραδιόφωνο. Να μπορούμε να δημιουργούμε εικόνες και ακούσματα για τον κόσμο, είναι το ζητούμενο, ώστε να μπορεί να ταξιδεύει. Να του δίνουμε συνεχώς νέα ερεθίσματα. Είναι πρόκληση και πρόσκληση ταυτόχρονα η δημιουργία σύγχρονων radio-labs και η αλληλοεπίδραση μεταξύ των δικτύων.

- Πώς είναι το κοινό μέσα στη Δ.Ε.Θ. Υπάρχει αυτή η σπίθα και η ζωντάνια στα παιδιά να εξερευνήσουν τα άδυτα του Μουσείου Ελληνικής Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης;

Ναι φυσικά και το βλέπεις αυτό, ιδιαίτερα όταν τα ξεναγήσεις σωστά μέσα στο χώρο, παρά τις μικρές χωρικές διαστάσεις και

Με έναυσμα το Μουσείο Ραδιοφωνίας Θεσσαλονίκης, ανοίξαμε διαύλους επικοινωνίας και συνεργασιών με πάρα πολλές χώρες και με ανώτατα ακαδημαϊκά ιδρύματα και φορείς, ώστε να προάγουμε την πολιτιστική επικοινωνία στο βαθμό που της αξίζει

την περιορισμένη κιναισθητική αντίληψη. Τα παιδιά διψούν να μάθουν τι ακριβώς σημαίνει αυτός ο χώρος. Και γιατί τελικά είναι τόσο γοητευτικός ο κόσμος του ραδιοφώνου. Σκέψου ότι έχουμε ραδιόφωνο που δε λειτουργεί με ρεύμα, αλλά με λιγνίτη!

Όσο για τη ΔΕΘ, επειδή κι εγώ μόλις ήρθα από το εξωτερικό, όταν ήρθα στη Θεσσαλονίκη και συγκεκριμένα στη ΔΕΘ μου έκανε εντύπωση η χρήση της μάσκας παντού. Πιστεύω ότι λόγω των συνθηκών δεν είχαμε τον αναμενόμενο κόσμο. Εύχομαι γρήγορα να ξεπεράσουμε τις πρωτόγνωρες συνθήκες που ζούμε και να επιστρέψουμε στους ήχους, τις συνήθειες που είχαμε προ κορονοϊού εποχής. Σίγουρα όμως μία επίσκεψη στο Μουσείο Ραδιοφωνίας αξίζει, γιατί το να μαθαίνουμε τις ρίζες μας, μας κάνει πιο υπεύθυνους και αληθινούς στην επικοινωνία του ανθρώπινου πολιτισμού.

ΟΤΑΝ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΙΔΙΑΤΕΡΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Τριλογία αλληλεγγύης

Όταν η αλληλεγγύη γίνεται πολιτισμός, προκύπτουν εναλλακτικές μορφές τουρισμού, αλλά πάνω απ' όλα σεβασμός προς τον συνάνθρωπό μας.

Μια τεράστια συμβολική προσπάθεια που έγινε από τον μεγάλο αθλητή Νίκο Μαγγίτση και τους συνεργάτες του, αναδεικνύει τα κοι-

Γράφει ο
**Θοδωρής
Σδρούλιας**

νωνικά προβλήματα μέσα από τον πολιτισμό και την γνωριμία με την ελληνική Γη. Είναι μια όμορφη, ιδιαίτερη προσέγγιση. Ο Νίκος Μαγγίτσης

υπεραθλητής, ο άνθρωπος που φιλοξενήθηκε στις 7 υψηλότερες κορφές του κόσμου, ανέδειξε την ελληνική πραγματικότητα μέσα από μια εντελώς διαφορετική διάσταση.

Σήμερα αναδεικνύει ένα κοινωνικό θέμα, στηρίζοντας το ορφανοτροφείο του Βόλου, μέσα από μια όμορφη επική τριλογία.

Τρεις μεγάλες διαδρομές δύσκολες μεν όμορφες δε, αναδεικνύουν όλα αυτά που προαναφέραμε, πολιτισμός, τουρισμός, κοινωνική συνοχή, αλληλεγγύη κλπ.

Η πρώτη διαδρομή ήταν Όλυμπος, Κίσσαβος Βόλος με τα πόδια. Απώτερος σκοπός είναι να γνωρίσουμε και μια άλλη πτυχή της χώρας μας και να φύγουμε από τους τετριμμένους τουριστικούς προορισμούς. Η όλη διαδρομή πραγματοποιήθηκε και πέρασε μέσα από πανέμορφα χωριά που βρίσκονται στην ελληνική φύση και στα βουνά και τα περισσότερα είναι άγνωστα.

Το δεύτερο μέρος της τριλογίας, η απίστευτη αλλά πραγματική διαδρομή Ηγουμενίτσα- Βόλος με ποδήλατο. Δόθηκε έμφαση στην παλιά πλέον εθνική οδό, που για χρόνια εξυπηρέτησε τον ελληνικό πληθυσμό και σήμερα είναι εγκαταλειμμένη. Θα μπορούσε κάλλιστα να αποτελέσει πλέον τουριστική διαδρομή, γιατί είναι ένας δρόμος ήσυχος, αλλά παραμένει πάντα πανέμορφος.

Και το τρίτο μέρος ολοκληρώθηκε με την διαδρομή διακοσίων χιλιομέτρων με κανό από τη Θεσσαλονίκη στην Αγριά Βόλου. Αν και οι συνθήκες της

Μια τεράστια συμβολική προσπάθεια που έγινε από τον μεγάλο αθλητή **Νίκο Μαγγίτση** και τους συνεργάτες του για τη στήριξη του ορφανοτροφείου Βόλου, αναδεικνύει τα κοινωνικά προβλήματα μέσα από τον πολιτισμό και την γνωριμία με την ελληνική Γη

θάλασσας ήταν αρκετά δύσκολες, με υπομονή πείσμα και κουράγιο έκλεισε με επιτυχία η μεγάλη αυτή προσπάθεια. **Εδώ θα θέλαμε** να τονίσουμε ότι έχουμε μια σειρά από κίνητρα να αναδείξουμε τις ομορφιές της χώρας μας μέσα από τον εναλλακτικό τουρισμό. Παράλληλα μπορούμε να δώσουμε ποιότητα σε δράσεις πολιτιστικού και τουριστικού περιεχόμενου στηρίζοντας κοινωνικές ομάδες που έχουν την ανάγκη μας.

Γιατί η αλληλεγγύη είναι πολιτισμός και τόσα ακόμη πράγματα.

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο Νίκος Μαγγίτσης κάνει δράσεις αυτής της εμβέλειας με αγάπη και σεβασμό προς το συνάνθρωπο, αλλά και προς το ελληνικό περιβάλλον. Ο Νίκος και οι συνεργάτες του δείχνουν ευαισθησία σ' ένα τομέα που οι περισσότεροι δεν τον αγγίζουν. **Μέσα από αυτή** τη δράση διδάσκει στα νέα παιδιά τι σημαίνει αγάπη προς τον συνάνθρωπό μας, τι σημαίνει πολιτισμός, αλλά και τι σημαίνει εναλλακτική και διαφορετική μορφή τουρισμού μέσα από αξίες.

Το μήνυμα που στέλνει μέσα από τη δράση του είναι, ναι μπορούμε.

Το βιογραφικό του Νίκου Μαγγίτση και των συνεργατών του είναι τεράστιο, σε επόμενα τεύχη θα αναλύσουμε διεξοδικά τις αποστολές του και να δούμε για μια ακόμη φορά ότι η ελληνική σημαία σηκώθηκε στα πέρατα του κόσμου, από την υψηλότερη κορυφή του κόσμου που είναι το Έβερεστ, στον Νότιο Πόλο και στη έρημο της Σαχάρας ακόμη. Είμαστε υπερήφανοι που έχουμε τέτοιους ανθρώπους.

BROADCAST CANADIAN & INTERNATIONAL TV NETWORK

www.bci24news.com

info@bci24news.com

Αγροδιατροφή - Τουρισμός

Η Νάξος δείχνει τον δρόμο

Το νησί των Κυκλάδων με τις δράσεις της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, όχι μόνο έχει καταφέρει να προωθήσει τα τοπικά προϊόντα, αλλά και να ωθήσει τον τουριστική κίνηση. Μια γαστρονομική βραδιά στη Θεσσαλονίκη και το Food Experience Patata Naxou 2021 οι πρόσφατες πρωτοβουλίες της ΕΑΣ

Εχουμε γράψει και πει και στο παρελθόν ότι υπάρχουν πολλές καλές πρακτικές, άξιες προς μελέτη και μίμηση για τη διασύνδεση της Αγροδιατροφής με τον Τουρισμό. Το νησί που πραγματικά έχει κάνει πολύ δουλειά πάνω σε αυτό τον τομέα, χάρη στη δραστήρια Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών που διαθέτει, είναι η Νάξος. Η Νάξος προσφέρεται ως θετικό παράδειγμα για πολλούς λόγους. Έχει καταφέρει και συνδυάζει όλα όσα χρειάζονται για να προωθεί τα προϊόντα και τη γαστρονομία της όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό.

Με τον τρόπο αυτό προκαλεί μια αποτελεσματική διάδραση παραγωγής και τουρισμού με αποτέλεσμα και οι δύο κλάδοι να αποκομίζουν σημαντικά οφέλη. Το «κλειδί» σε αυτή την προσπάθεια είναι η ΕΑΣ Νάξου, όπως προαναφέρθηκε. Η οργάνωση των παραγωγών έχει επιτρέψει, όχι μόνο την τροφοδότηση των τουριστικών επιχειρήσεων σε τουριστικούς προορισμούς και πέραν της Νάξου, αλλά έχει δημιουργήσει και ένα μεγάλο δίκτυο διανομής.

Οι συνεταιρισμοί σε πολλές περιοχές της Ελλάδας δεν έχουν καλή φήμη. Το κακό προηγούμενο όμως δεν πρέπει να μπαίνει τροχοπέδη, δεν σημαίνει πως ότι έγινε στο παρελθόν θα επαναληφθεί, οι συνεταιρισμοί δεν είναι κακοί εκ φύσεως, αντιθέτως είναι το μέσο με το οποίο οι παραγωγοί μπορούν να πετύχουν θετικά αποτελέσματα και να αναπτυχθούν συλλογικά. Η επιτυχημένη ΕΑΣ Νάξου είναι απόδειξη για αυτό.

Ένας κεντρικός στόχος που έχει τεθεί από τους Ναξιώτες είναι η ισχυροποίηση του «brand» Νάξος. Για το λόγο αυτό διοργανώνει συνεχώς events για την προώθηση των τοπικών προϊόντων με πιο πρόσφατα το Food Experience Patata Naxou 2021 που διοργανώθηκε στο νησί το τριήμερο 10-12 Σεπτεμβρίου από την Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νάξου

και την εκδήλωση οινογευσίας που πραγματοποιήθηκε στις 9 Σεπτεμβρίου στη Θεσσαλονίκη για την προώθηση της Γραβιέρας Νάξου.

Η γαστρονομική βραδιά, υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του, χρηματοδοτούμενου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, προγράμματος Mediterranean Cheese and Wines, από την Οικονομοτεχνική Ε.Π.Ε., έλαβε χώρα στο εστιατόριο «718 Uptown Dine and Wine» και την τίμησαν με την παρουσία τους διακεκριμένοι προσκεκλημένοι από τον διεθνή τουριστικό και επισιτιστικό χώρο καθώς και εκπρόσωποι των Μ.Μ.Ε.

Στην διάρκεια της εκδήλωσης τους εκλεκτούς καλεσμένους ενημέρωσε, για την

ιστορία και τα πεπραγμένα της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νάξου αλλά και για την ίδια την Γραβιέρα Νάξου Π.Ο.Π., την διαχρονική της παράδοση και το τι την κάνει να ξεχωρίζει, ο εκπρόσωπος της Ε.Α.Σ., Ματθαίος Βαλέρης.

Στην συνέχεια, οι καλεσμένοι απόλαυσαν ξεχωριστά πιάτα από τον executive chef Δημήτρη Στάχταρη με βασικό, πρωταγωνιστικό υλικό την Γραβιέρα Νάξου Π.Ο.Π., όπως τραγανό κατσίφι με Γραβιέρα Νάξου Π.Ο.Π., μαρμελάδα μελιτζάνας και φιστίκι Αιγίνης και ριζότο με φρέσκα τραγανά σπαράγγια και αρωματισμένο με λάδι λευκής τρούφας και νιφάδες Γραβιέρας Νάξου!

Πρέπει, δε, να αναφερθεί, ότι «καλεσμένοι» στην εκδήλωση ήταν και οι εκλεκτοί, πολυβραβευμένοι, γλυκόπιστοι αλλά και Π.Ο.Π. οίνοι του Ενιαίου Οινοποιητικού Αγροτικού Συνεταιρισμού Σάμου, καθώς και οι Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. οίνοι της Enoteca Regionale Emilia Romagna της Ιταλίας, οι οποίοι επίσης συμμετέχουν στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Mediterranean Cheese and Wines. Μάλιστα, οι γευστικές δημιουργίες του μενού ήταν συνδυασμένες ειδικά με τα σαμιώτικα κρασιά – συνδυασμοί, που εντυπωσίασαν ευχάριστα τους καλεσμένους!

Στόχος του προγράμματος Mediterranean Cheese and Wines είναι η αύξηση της

Βίλλυ Σέργη

Μαρία Ανδρούτσου

αναγνωρισιμότητας προϊόντων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (Π.Ο.Π.) και Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (Π.Γ.Ε.), καθώς και η βελτίωση της γνώσης όλων μας για τον μεσογειακό τρόπο διατροφής.

Ακολούθησε το Food Experience Patata Naxou 2021 όπου στο επίκεντρο τέθηκε η Τέχνη, αλλά με μεγάλη πρωταγωνίστρια την περίφημη Πατάτα Νάξου.

Στο χωριό του Δαμαλά, όπου καλλιτέχνες από την Ελλάδα και το εξωτερικό καθώς και τελειόφοιτοι και απόφοιτοι από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών και από τη Σχολή Μαρμαροτεχνίας της Τήνου φιλοτέχνησαν έργα από ναξι-

ώτικο μάρμαρο, γνωστοί σεφ σμίλεψαν τα δικά τους «γλυπτά» πάνω σε Πατάτα Νάξου.

Καλεσμένοι του Food Experience ήταν άνθρωποι του πολιτισμού, της μαγειρικής, της δημοσιογραφίας και του θεάματος. Η Μαρία Αντουλινάκη από τις «Άγριες Μέλισσες», ο Κώστας Καραφώτης, ο Αντώνης Λουδάρος, η Μαρία Ανδρούτσου, ο πρόεδρος της Νέας ΠΑΣΕΓΕΣ, Παύλος Σατολιάς, η Ναξιώτισσα μαγείρισσα Βίλλυ Σέργη που διακρίθηκε στον φετινό τηλεοπτικό διαγωνισμό μαγειρικής «MasterChef», καθώς και η food blogger από την Ολλανδία, Leonie De Jong, συμμετείχαν σε γαστροταξιδιωτικές εμπειρίες σε Νάξο και Σχοινούσα,

ενώ έγιναν... αγρότες για μία μέρα και για καλό σκοπό: φύτεψαν συμβολικά πατάτες Νάξου οι οποίες, μαζί με Γραβιέρα Νάξου Π.Ο.Π. και ντόπια αμνοερίφια, θα προσφερθούν σε ιδρύματα της Ελλάδας τα οποία φιλοξενούν παιδιά που έχουν την ανάγκη όλων!

Οι δηλώσεις που έκανε μετά το τέλος του Food Experience Patata Naxou 2021 ο πρόεδρος της Ε.Α.Σ. Νάξου, Δημήτρης Καπούνης, είναι ενδεικτικές για τα οφέλη που έχουν προκύψει για τη Νάξο. «Το πρόγραμμα προβολής του νησιού μέσω των αγροτικών προϊόντων έχει αποφέρει καρπούς. Εν μέσω κορονοϊού, η Νάξος προσελκύει επισκέπτες απ' όλον τον κόσμο,

κυρίως, όμως, ελληνικές οικογένειες. Αυτό που συνέβη με τις τουριστικές ροές τον φετινό Αύγουστο δεν είχε προηγούμενο στο νησί, ξεπερνώντας κατά πολύ και το 2019. Στην Ε.Α.Σ. προσπαθούμε με συνεχείς δράσεις και πρωτοβουλίες να αναδείξουμε και να ενισχύσουμε τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα, που δεν είναι άλλα από τον πρωτογενή τομέα μας και τα αγαθά της ναξιώτικης γης. Στόχος μας είναι να ενισχύσουμε τους ντόπιους παραγωγούς και ειδικότερα τη νέα γενιά, προκειμένου να διατηρήσουμε και να αυξήσουμε τη δυναμική που έχει αναπτυχθεί στο νησί μας», τόνισε ο κύριος Καπούνης.

Κουλτούρα και Τουρισμός

Όσο καλό και αν είναι το σχετικό μοντέλο και καλοσχεδιασμένο το σχέδιο εφαρμογής του και όσοι DMMO's και αν συσταθούν, αν στη συλλογική συνείδηση του λαού μας, στην κουλτούρα του, δεν ενσωματωθούν η κουλτούρα φιλοξενίας και η τουριστική συνείδηση δεν πρόκειται να δημιουργηθεί ευνοϊκό περιβάλλον για την επιτυχία του εγχειρήματος και τα αποτελέσματα θα είναι πενιχρά και δυσανάλογα των προσπαθειών

Γράφει ο
**Χρήστος
Αναστασόπουλος**
Οικονομολόγος, MSc

Περί
Τουρισμού...
ο λόγος

Ο όρος κουλτούρα, προερχόμενος από το λατινικό ρήμα *colo* που σημαίνει καλλιεργώ, θα μπορούσε κάλλιστα να αντικατασταθεί από την ελληνική λέξη παιδεία, όμως λόγω ευρείας χρήσης του χρησιμοποιείται στο παρόν προς αποφυγήν σύγχυσης.

Η κουλτούρα προσδιορίζει τον τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς ατόμων, ομάδων ατόμων και κοινωνιών. Στα επίπεδα κουλτούρας που αντανάκλουν διαφορετικά επίπεδα «πνευματικού προγραμματισμού», συγκαταλέγονται το εθνικό, το τοπικό, το θρησκευτικό, το γλωσσικό, το οργανωσιακό καθώς και αυτά του φύλου και της γενεάς (Hofstede, 1991).

Εστιάζοντας στο οργανωσιακό επίπεδο, η κουλτούρα συνιστά, σύμφωνα με τον Μπουραντά (2005), «ένα σύστημα κοινών αξιών, πιστεύω, αρχών, παραδοχών, εννοιών-σημασιών που συνθέτουν ένα κοινό νοητικό πλαίσιο αναφοράς, το οποίο προσδιορίζει το πώς σκέφτονται και το πώς συμπεριφέρονται οι εργαζόμενοι, τι κάνουν, γιατί το κάνουν, πως το κάνουν, πότε το κάνουν κ.λπ.».

Αναμφίβολα, η κουλτούρα διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στην επιτυχία ενός οργανισμού, είτε ανήκει στον δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα. Η σημασία της καταδεικνύεται από την επίδραση που έχει σε ζητήματα όπως η αλλαγή, η έμφαση στον πελάτη, η ποιότητα και η εξωστρέφεια. Όταν είναι κατάλληλη συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων του οργανισμού, ενώ όταν είναι ακατάλληλη τη δυσχεραίνει. Η κατάλληλη κουλτούρα εμπεριέχει ένα πλέγμα κοινών για κάθε οργανισμό, ανεξαρτή-

τως μεγέθους και αντικειμένου, στοιχείων, όπως ο σεβασμός, το ομαδικό πνεύμα, η κοινωνική ευθύνη και η εστίαση στον πελάτη, καθώς και στοιχεία που προσιδιάζουν στις ιδιαιτερότητές του (Μπουραντάς, 2005).

Λίγα από τα στοιχεία που συνθέτουν την οργανωσιακή κουλτούρα είναι ορατά, εξου και παραλληλίζεται στη βιβλιογραφία με ένα παγόβουνο που μόνο μικρό μέρος του είναι φανερό. Επίσης, η οργανωσιακή κουλτούρα δύναται να αποτυπωθεί, μέσω ερωτηματολογίων, συνεντεύξεων και παρατήρησης, αλλά και να διαμορφωθεί ή να αλλάξει με συστηματι-

κές και σχεδιασμένες ενέργειες ώστε να αποκτήσει τα επιθυμητά στοιχεία.

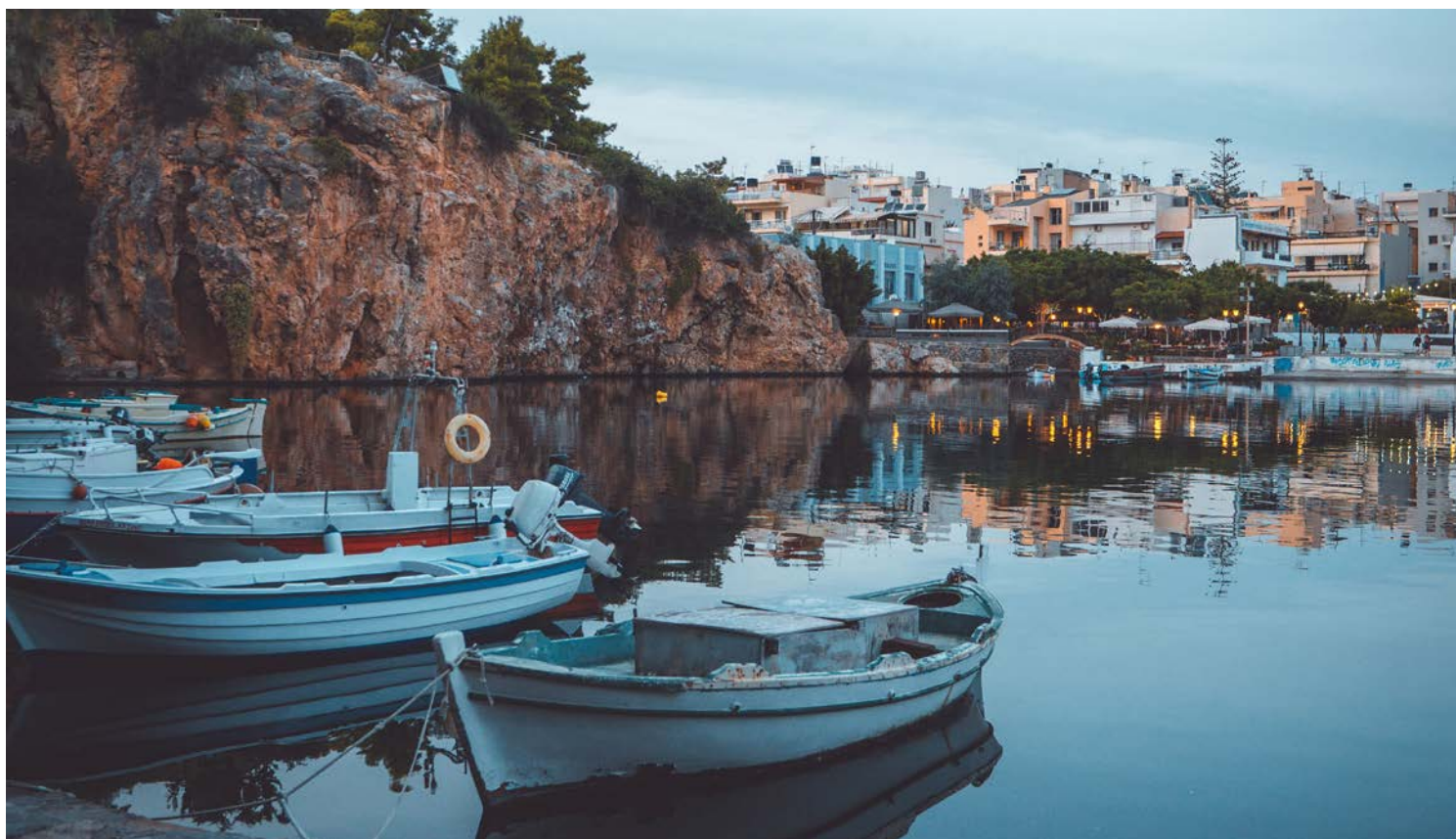
Για τις επιχειρήσεις του τουριστικού κλάδου τα παραπάνω έχουν ιδιαίτερη σημασία, κυρίως λόγω του ότι παρέχουν υπηρεσίες, οι οποίες, σε αντίθεση με τα υλικής υπόστασης αγαθά, καταναλώνονται συνήθως τη στιγμή παραγωγής τους και η ποιότητά τους εξαρτάται από τη συνολική εμπειρία που αποκομίζει ο πελάτης, με τον αντίκτυπο της ανθρώπινης συμπεριφοράς σε αυτή να είναι καταλυτικός. Σε αυτό το πλαίσιο, απαιτείται η διαμόρφωση μιας τουριστικής κουλτούρας στα στοιχεία της οποίας πρέπει να συ-

μπεριλαμβάνονται στοιχεία που να αντανάκλουν τις ιδιαιτερότητες του κλάδου, με βασικότερα τη φιλοξενία και την τουριστική συνείδηση.

Η φιλοξενία, που ως λέξη, σύμφωνα με το BBC, δεν απαντάται σε άλλες γλώσσες, αποτελούσε στην αρχαία Ελλάδα ηθικό χρέος και θεϊκή απαίτηση και συνίσταται στην εγκάρδια, στην ανεπιτήδευτη υποδοχή και περιποίηση του επισκέπτη. Φυσικά, η φιλοξενία δεν θα πρέπει να διακρίνει μόνο τους εμπλεκόμενους στον τουρισμό αλλά το σύνολο των κατοίκων ενός προορισμού, καθένας εκ των οποίων πρέπει να αισθάνεται ως εκ-

Η φιλοξενία δεν θα πρέπει να διακρίνει μόνο τους εμπλεκόμενους στον τουρισμό αλλά το σύνολο των κατοίκων ενός προορισμού, καθένας εκ των οποίων πρέπει να αισθάνεται ως εκπρόσωπος, ως «πρεσβευτής» του τόπου του και να συνειδητοποιεί πως κάθε συμπεριφορά του έχει αντίκτυπο στην διαμόρφωση της εμπειρίας του επισκέπτη

πρόσωπος, ως «πρεσβευτής» του τόπου του και να συνειδητοποιεί πως κάθε συμπεριφορά του έχει αντίκτυπο στην διαμόρφωση της εμπειρίας του επισκέπτη. Ένα πηγαίο χαμόγελο, μια εγκάρδια καθημέρα, μια ειλικρινή διάθεση για εξυπηρέτηση και βοήθεια, η ευγένεια και ο έμπρακτος σεβασμός έχουν τεράστια σημασία. Γιατί, «...οι άνθρωποι θα ξεχάσουν τι είπες, οι άνθρωποι θα ξεχάσουν τι έκανες, οι άνθρωποι όμως δεν θα ξεχάσουν ποτέ πως τους έκανες να νιώσουν» (Maya Angelou).

Η τουριστική συνείδηση ορίζεται, σύμφωνα με τον Κολτσιδόπουλο (2001), ως

το σύνολο των ενεργειών που συμβάλουν στην καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση του επισκέπτη και παράλληλα στη δημιουργία των βέλτιστων εντυπώσεων που θα αποκομίσει από τον τουριστικό προορισμό. Στην πράξη εκφράζεται με την απόκτηση των γνώσεων που αφορούν το τουριστικό προϊόν και τη διάθεση μεταλαμπάδευσής τους στον επισκέπτη, την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, τη φιλοξενία και το σεβασμό απέναντι στον άνθρωπο, στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον, στην υλική και άυλη κληρονομιά.

Η ανάπτυξη τουριστικής συνείδησης δεν

αφορά μόνο τους εμπλεκόμενους στον τουρισμό αλλά το σύνολο των κατοίκων ενός προορισμού και πρέπει να αποτελεί αποτέλεσμα κατάλληλης εκπαίδευσης στην κατεύθυνση της προτροπής της διακήρυξης της Μανίλας (1980) για τον Παγκόσμιο Τουρισμό, με τη διαμόρφωσή της μάλιστα να ξεκινά από τη σχολική εκπαίδευση.

Παράλληλα, σε μια ολιστική κατεύθυνση αειφορικής τουριστικής ανάπτυξης είναι σημαντικό να διαπνέεται από τουριστική συνείδηση και ο επισκέπτης, ο οποίος κατά την παραμονή του σε έναν τόπο οφείλει να τηρεί αειφορική στάση. Οφεί-

λει να σέβεται τους ανθρώπους, τις παραδόσεις, το περιβάλλον, οφείλει να έχει επίγνωση του αντίκτυπου που έχει η παρουσία του στον τόπο που επισκέπτεται και να συμπεριφέρεται ανάλογα.

Η ανάπτυξη τουριστικής συνείδησης έχει να κάνει λοιπόν, με τη συνειδητοποίηση του αντίκτυπου πράξεων και συμπεριφορών, με την καλλιέργεια περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ευαισθητοποίησης, με την εκτίμηση των θετικών και αρνητικών συνεπειών της τουριστικής ανάπτυξης και με τη διασφάλιση ως ένα βαθμό της πρόληψης και του ελέγχου επιζημιών για τον τουρισμό φαινομένων. Έτσι, συμβάλλει στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και της συνολικής τουριστικής εμπειρίας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του προορισμού και εν τέλει στην ποιοτική αναβάθμιση της ζωής των κατοίκων του (Μπούρδη, 2001 -Παπαζήση, 2008 -Mohd et al., 2015).

Εν κατακλείδι, όσο καλές προθέσεις και αν υπάρξουν, σε κεντρικό ή τοπικό επίπεδο, για την επίτευξη μιας αειφορικής τουριστικής ανάπτυξης, όσο καλό και αν είναι το σχετικό μοντέλο και καλοσχεδιασμένο το σχέδιο εφαρμογής του και όσοι DMMO's και αν συσταθούν, αν στη συλλογική συνείδηση του λαού μας, στην κουλτούρα του, δεν ενσωματωθούν η κουλτούρα φιλοξενίας και η τουριστική συνείδηση δεν πρόκειται να δημιουργηθεί ευνοϊκό περιβάλλον για την επιτυχία του εγχειρήματος και τα αποτελέσματα θα είναι πενιχρά και δυσανάλογα των προσπαθειών. Ο γκουρού του Management Peter Drucker, θέλοντας να καταδείξει τη δύναμη της κουλτούρας, είτε κάποτε, πολύ εύστοχα, «Culture eats strategy for breakfast».

Sommelier. Συνοδοιπόρος στην ανάδειξη της Ελληνικής γαστρονομίας

Ο τρύγος βρίσκεται στο τελείωμα και οι ζυμώσεις των οίνων ήδη έχουν ξεκινήσει στις δεξαμενές. Τι περιμένουμε για τη φετινή οινική χρονιά; Ποιες ποικιλίες και ποιες περιοχές θα δώσουν εξαιρετικά κρασιά; Θα χρειαστεί λίγη υπομονή για τα φρέσκα κρασιά και πολύ υπομονή για τα κόκκινα παλαιωμένα που θα τ' απολαύσουμε σε λίγα χρόνια.

Η οινική κουλτούρα στην Ελλάδα

Η οινική παράδοσή μας είναι διαχρονική. Οι αμπελώνες μας σε αρκετά καλή κατάσταση, με μια

Γράφει ο

Γιώργος Παλιούδης

Σύμβουλος
Επιχειρήσεων Εστίασης
& Τροφίμων

παραγωγή περισσότερο ποιοτική και ιδιαίτερη λόγω των γηγενών ποικιλιών. Η κατανάλωση όμως μικρή σε σχέση με άλλες οινοπαραγωγικές χώρες, όπως η Γαλλία, η Ιταλία, η Πορτογαλία. Σ' αυ-

τό το σημείο θίγονται δυο θέματα που σχετίζονται με την τοπική οικονομία, την κυκλική οικονομία και βεβαίως με τη υγεία της τοπικής κοινωνίας.

Το γαλλικό παράδοξο

Οι επιστήμονες υγείας αναφέρονται συχνά στο «γαλλικό παράδοξο». Ένα γεγονός που αναφέρει ότι ενώ οι χώρες της Βόρειας Ευρώπης όπως και η Βόρεια Αμερική παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά θνησιμότητας λόγω στεφανιαίας νόσου, η Γαλλία, είτε στη νότια που ακολουθείται το πρότυπο της μεσογειακής διατροφής, είτε στη βόρεια, παρουσιάζεται χαμηλό ποσοστό θνησιμότητας λόγω στεφανιαίας νόσου. Αυτό αποδίδεται και τεκμηριώνεται επιστημονικά στην κατανάλωση κόκκινου κρασιού από τους Γάλλους.

Ο ρόλος του Sommelier

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται η παρουσία εξειδικευμένων επαγγελματιών στο κρασί, οι επονομαζόμενοι Sommelier, οινοχόοι στην ελληνική γλώσσα. Οι συγκεκριμένοι επαγγελματίες είναι συνήθως πρώην σερβιτόροι ή πωλητές ποτών-κρασιών, οι οποίοι διαπίστωσαν ότι υπάρχει κενό στην αγορά και ζήτηση για γνώση και προτάσεις

Οι Sommeliers στην Ελλάδα έχουν ένα σημαντικό έργο το οποίο θα το χαρακτήριζα «επιχειρησιακό» όσον αφορά το κατάστημα και σχετίζεται με τη σύνταξη wine list η οποία θα εναρμονίζεται με το menu του εστιατορίου αλλά και «κοινωνικό» διότι προσδίδουν αξία στους ελληνικούς οίνους μέσα από τους κατάλληλους συνδυασμούς εδεσμάτων το λεγόμενο food & wine pairing

από τους καταναλωτές. Ξαφνικά διαπιστώσαμε στην Ελλάδα ότι είναι η ευκαιρία να αναδειχθεί το κρασί και η ελληνική γαστρονομία μέσω αυτών των εξειδικευμένων επαγγελματιών, οι οποίοι γνωρίζουν άριστα τις ποικιλίες αλλά κυρίως γνωρίζουν τους ιδανικούς συνδυασμούς εδεσμάτων με οίνους. Οι Sommeliers στην Ελλάδα έχουν ένα σημαντικό έργο το οποίο θα το χαρακτήριζα «επιχειρησιακό» όσον αφορά το κατάστημα και σχετίζεται με τη σύνταξη wine list η οποία θα εναρμονίζεται με το menu του εστιατορίου αλλά και «κοινωνικό» διότι προσδίδουν αξία στους ελληνικούς οίνους μέσα από τους κατάλληλους συνδυασμούς εδεσμάτων το λεγόμενο food & wine pairing.

Εκπαίδευση Sommelier

Η συγκεκριμένη εξειδίκευση βασίζεται

σε ένα matrix θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων. Για να αποκτηθεί η συγκεκριμένη γνώση η οποία είναι γενική αλλά και ειδική διότι κάθε χρόνο έχουμε νέα τελικά προϊόντα θα πρέπει ο επαγγελματίας να ακολουθεί τα δρώμενα. Συνεπώς για μια ορθή κατάρτιση ενός sommelier θα πρέπει να αφιερώσει ένας επαγγελματίας τουλάχιστον 5 έτη με συνεχή κατάρτιση σε θεωρητικό επίπεδο δηλαδή μελέτη, τυχόν πιστοποιήσεις, επισκέψεις σε οινοποιεία τουλάχιστον σε 30 οινοποιεία ανά την Ελλάδα και 10 σε Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, να επισκεφθεί ως πελάτης και να γευτεί εμπειρίες εστιατορίων υψηλής γαστρονομίας, να παρακολουθήσει παρουσιάσεις και εκθέσεις οίνου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό καθώς και να έρθει σε επαφή με εμπόρους και εστιατορείους, ώστε να γνωρίσει τους οικονομι-

κούς παράγοντες διακίνησης οίνου.

Συμβουλές για τη Wine list του ελληνικού εστιατορίου

5 σημεία που πρέπει να προσέχουμε στη σύνταξή της:

Το 30% των οίνων να είναι οίνοι Π.Ο.Π.

Το 30% των οίνων να είναι οίνοι Π.Γ.Ε.

Το 20% των οίνων να είναι μονοποικιλιακοί οίνοι από ελληνικές ποικιλίες

Το 70% των οίνων να είναι από τη Περιφέρεια που ανήκει το εστιατόριο

Το 30% των οίνων να είναι από την Περιφερειακή Ενότητα που ανήκει το εστιατόριο

Το 5% να είναι οίνοι του εξωτερικού που συνδυάζουν πιάτα από το μενού μας **Αναμένοντας το ελαιόλαδο** της φετινής χρονιάς ας απολαύσουμε τους εκλεκτούς ελληνικούς οίνους στα εστιατόρια και στα bars!

MACT MEDIA GROUP

DMO · Χτίζουμε Νέους Προορισμούς

Αναβαθμίζουμε την εμπειρία

MACT MEDIA GROUP

2110129575

info@mact.gr

**Destination
Management
Organizations**

Εκλογές στο συνδικάτο Εργατοϋπαλλήλων Επισιτισμού - Τουρισμού - Ξενοδοχείων Αττικής

Τις επόμενες ημέρες (20-30 Σεπτεμβρίου) θα γίνουν εκλογές για την ανάδειξη της διοίκησης του συνδικάτου Εργατοϋπαλλήλων Επισιτισμού - Τουρισμού - Ξενοδοχείων και συναφών επαγγελματιών νομού Αττικής. Να σημειωθεί πως σε αυτές τις εκλογές συμμετέχει και το ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟ-ΤΟΥΡΙΣΜΟ, ένα ψηφοδέλτιο που αποτελείται από νέους αν-

θρώπους, με αναφορά στον ΣΥΡΙΖΑ- ΠΣ. «Είναι εξαιρετικά σημαντικό η συμμετοχή παράταξης από το χώρο μας μετά από πολλά χρόνια, να στεφθεί με επιτυχία και εκλογή εκπροσώπων στα όργανα του σωματείου, ειδικά αυτή την περίοδο που οι εργαζόμενοι στον κλάδο πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας και τις πολιτικές της κυβέρνησης», σημειώνει το Δίκτυο

στην ανακοίνωση που εξέδωσε. Σημειώνεται ότι το συνδικάτο περιλαμβάνει το σύνολο των εργαζομένων στον επισιτισμό (καφέ, εστιατόρια, μπαρ, ταχυφαγεία, καντίνες κλπ) και οι διανομείς της εστίασης (delivery) καθώς και το σύνολο των εργαζομένων στα ξενοδοχεία. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών της νέας Κεντρικής Διοίκησης, της νέας

Κεντρικής Ελεγκτικής Επιτροπής, των νέων Τοπικών Διοικήσεων των Τοπικών Παραρτημάτων (Τ.Δ.Π.), των νέων Τοπικών Ελεγκτικών Επιτροπών (Τ.Ε.Ε.) των Τοπικών Παραρτημάτων και των αντιπροσώπων του Συνδικάτου στις δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις θα διενεργηθούν στο χρονικό διάστημα από την 20η μέχρι και την 30η Σεπτεμβρίου 2021.

ΠΟΕΕΤ: Εποχικό επίδομα χωρίς όρους και προϋποθέσεις

Την αντίδραση της Ομοσπονδίας προκαλεί ο όρος των 75 ενσήμων για το 2020 προκειμένου να λάβουν το εποχικό επίδομα οι μισθωτοί του τουριστικού και επισιτιστικού κλάδου. Δύο κατηγορίες εργαζομένων στους χαμένους αν δεν υπάρξει λύση

Την άμεση στήριξη όλων των εργαζομένων του τουρισμού - επισιτισμού ζητεί η ΠΟΕΕΤ, η οποία μιλά για εμπαιγμό από την πλευρά της κυβέρνησης, καθώς όπως τονίζει η Ομοσπονδία οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να λάβουν το εποχικό επίδομα, που δεν αφορά το Ταμείο Ανεργίας.

«Ο ΟΑΕΔ εξήγγειλε την έναρξη της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για το εποχικό βοήθημα (όχι το Ταμείο Ανεργίας) για τους εργαζόμενους του Επισιτισμού - Τουρισμού αλλά δυστυχώς οι εργαζόμενοι - δικαιούχοι δεν μπορούν να το λάβουν», σημειώνει η ΠΟΕΕΤ.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΟΑΕΔ την Τρίτη 14 Σεπτεμβρίου 2021 ξεκίνησε η διαδικασία υποβολής ηλεκτρονικών αιτήσεων για το ειδικό εποχικό βοήθημα του ΟΑΕΔ έτους 2021, ενώ η υποβολή αιτήσεων στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) θα ξεκινήσει τη Δευτέρα 20

Σεπτεμβρίου. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων λήγει τη Δευτέρα 30 Νοεμβρίου και ώρα 14:00.

Η υποβολή αιτήσεων γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης του Δημοσίου gov.gr με τους κωδικούς TAXISnet στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://www.gov.gr/ipiresies/ergasia-kai-asphalise/anergia/eidiko-epokhiko-boethema-oad>

Όπως όμως τονίζεται παρακάτω για να λάβουν το εποχικό επίδομα οι μισθωτοί του τουριστικού - επισιτιστικού κλάδου απαιτούνται 75 ένησημα τουλάχιστον το 2020.

Η ΠΟΕΕΤ τονίζει πως με αυτό τον τρόπο αποκλείονται από το βοήθημα:

- Οι εποχικά εργαζόμενοι στην εστίαση που έχουν χαρακτηριστεί ως εργαζόμενοι χωρίς δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης, επομένως δεν είχαν το δικαίωμα μονομερούς αναστολής της σύμ-

βασης τους, επομένως δεν έχουν τα απαιτούμενα ένησημα.

- Οι εποχικά εργαζόμενοι στον Τουρισμό που έχουν δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης και ήταν δικαιούχοι μονομερών αναστολών σύμβασης άρα και 25 ένησημα το μήνα, δυστυχώς με τα μέχρι τώρα δεδομένα δεν μπορούν να λάβουν το βοήθημα γιατί πολύ απλά ακόμα τα

ένησημα δεν έχουν εμφανιστεί με υπαιτιότητα του Υπουργείου Εργασίας.

Η Ομοσπονδία ζητεί να υπάρξει άμεσα λύση για το πρόβλημα που έχει ανακύψει με τα ένησημα και το δυσάρεστο είναι πως αν δεν υπάρξει κάποια εξέλιξη θα στερηθούν το εποχικό επίδομα οι εργαζόμενοι του τουρισμού - επισιτισμού που το έχουν και μεγαλύτερη ανάγκη.

Παράπονα πελατών και η σωστή διαχείρισή τους

Οποιαδήποτε επιχείρηση έρχεται σε επαφή με πελάτες και συναλλάσσεται μαζί τους, υπάρχει πάντοτε η πιθανότητα να προκύψουν παράπονα και κάποιοι να εκφράσουν την δυσαρέσκεια τους.

Γράφει ο
Μιχάλης Μάρκου

MBA* Διευθυντικό Στέλεχος
-Σύμβουλος Επιχειρήσεων
& Καθηγητής Διοίκησης
Επιχειρήσεων/Marketing

Το παράπονο είναι η έκφραση μιας προσδοκίας που δεν ικανοποιήθηκε. Είναι η έκφραση δυσαρέσκειας προς μια επιχείρηση και σχετίζεται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που προσφέρει ή ακόμα και με

την ίδια τη διαδικασία χειρισμού των παραπόνων, μιας και μετά την έκφραση ενός παραπόνου, αναμένεται μια απάντηση, απόκριση ή και επίλυση του προβλήματος.

Δυστυχώς, δεν είναι λίγες εκείνες οι επιχειρήσεις που θεωρούν τους παραπονούμενους πελάτες, «παράξενους» και «ιδιότροπους», και προσπαθούν να απαλλαγούν όσο το δυνατόν γρηγορότερα από αυτούς χωρίς να ακούσουν το παράπονό τους ή χωρίς να προσπαθήσουν να εντοπίσουν την αιτία της δυσαρέσκειάς τους.

Παρ' όλα αυτά, τα παράπονα και η δυσαρέσκεια των πελατών θα πρέπει να θεωρούνται ως μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για μια επιχείρηση ώστε να βελτιώνεται συνεχώς κερδίζοντας και πάλι την εμπιστοσύνη των πελατών της. Έρευνες έχουν δείξει ότι η πλειοψηφία των πελατών που φεύγουν (και δεν ξαναγυρίζουν), συμπεριφέρονται με αυτόν τον τρόπο διότι δεν εξυπηρετήθηκαν σωστά ή γιατί η επιχείρηση δεν χειρίστηκε καλά κάποιο παράπονο ή πρόβλημα που είχαν και όχι τόσο για την ελαττωματικότητα ενός προϊόντος ή υπηρεσίας.

Τα κυριότερα στάδια που θα πρέπει να υλοποιήσει μια επιχείρηση ώστε να μπορεί να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τα παράπονα των πελατών της είναι ο καθορισμός πολιτικής αντιμετώπισης παραπόνων, η αποτελεσματική εκπαίδευση

Η εξυπηρέτηση των πελατών και η σωστή διαχείριση των παραπόνων είναι πολύ σημαντικά στοιχεία για τη φήμη μιας επιχείρησης και την αφοσίωση των πελατών της. Τα παράπονα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μια θαυμάσια ευκαιρία, ώστε να δείξει η επιχείρηση ότι έχει δυνατότητες να εξυπηρετήσει σωστά τον πελάτη, μιας και το κόστος απόκτησης ενός νέου πελάτη είναι έξι φορές μεγαλύτερο από αυτό της διατήρησης ενός υπάρχοντος

ση του προσωπικού, η ορθή λήψη των παραπόνων, η σωστή και έγκαιρη διαχείριση-επεξεργασία τους και τέλος η αξιολόγηση και αξιοποίηση των παραπόνων ως εργαλείου βελτίωσης των προϊόντων/υπηρεσιών της επιχείρησης.

Η εξυπηρέτηση των πελατών και η σωστή διαχείριση των παραπόνων είναι πολύ σημαντικά στοιχεία για τη φήμη μιας επιχείρησης και την αφοσίωση των πελατών της. Τα παράπονα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μια θαυμάσια ευκαιρία ώστε να δείξει η επιχείρηση ότι έχει δυνατότητες να εξυπηρετήσει σωστά τον πελάτη, μιας και το κόστος απόκτησης ενός νέου πελάτη είναι έξι (6) φορές μεγαλύτερο από αυτό της διατήρησης ενός υπάρχοντος. Ειδικότερα, η

καλή/σωστή διαχείριση παραπόνων βοηθά στην αύξηση της πιστότητας των πελατών, και μειώνει την πιθανή φυγή τους. Επιπλέον, εξαπλώνει την καλή φήμη της επιχείρησης ενώ αντίθετα, η κακή διαχείριση παραπόνων δυσφημίζει την επιχείρηση. Επίσης, είναι πολύ πιο κοστοβόρο για την ίδια να φέρει έναν νέο πελάτη μέσω του παραδοσιακού Marketing και της διαφήμισης, απ' ότι να διατηρήσει έναν υφιστάμενο πελάτη βελτιώνοντας τη διαχείριση παραπόνων. Τέλος, τα παράπονα πελατών παρέχουν δωρεάν στις επιχειρήσεις πολύ σημαντικές πληροφορίες σχετικά με προβλήματα προϊόντων ή διαδικασιών που τους στοιχίζουν πελάτες, ενώ η σωστή & αποτελεσματική διαχείριση παραπόνων δίνει στις επιχειρήσεις την ευ-

καιρία για διάλογο προκειμένου να ενημερώσει τους πελάτες της για νέα ή υπάρχοντα προϊόντα/υπηρεσίες και να κάνει συμπληρωματικές πωλήσεις.

Συνοψίζοντας, από το σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης παραπόνων, οι επιχειρήσεις μπορούν να αποκομίσουν πολλαπλά οφέλη. Έχουν την ευκαιρία να μάθουν από τα παράπονα των πελατών και να εκμεταλλευτούν αυτές τις πληροφορίες προκειμένου να μειώσουν τις αδυναμίες, να βελτιώσουν την επιχειρηματική απόδοση, να αποφύγουν μελλοντικές αρνητικές εμπειρίες και, κατά συνέπεια, να επιτύχουν την ικανοποίηση του εκάστοτε πελάτη, χτίζοντας μαζί του μια σχέση ειλικρινείας και εμπιστοσύνης.

MACT EXPO CENTER

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑ-COVID ΕΠΟΧΗ ΓΙΑ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Το **MACT EXPO CENTER** υλοποιήθηκε με βάση την τεράστια εμπειρία της **Mact Media Group** στη διαχείριση υπηρεσιών και τη διοργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και εκδηλώσεων και έρχεται να καλύψει τις ανάγκες της νέας εποχής, παρέχοντας μοναδικές δυνατότητες στους εκθέτες και στους επισκέπτες.

Μπορεί να φιλοξενήσει
50.000 επισκέπτες
ανά ημέρα

Στα ψηφιακά περίπτερα οι εκθέτες μπορούν να παρουσιάσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, να συνομιλούν με τους επισκέπτες σε πραγματικό χρόνο με σύνδεση βίντεο, να παρέχουν πληροφοριακό υλικό και ψηφιακά φυλλάδια. Οι εκθέτες μπορούν να κλείνουν ραντεβού και να οργανώνουν B2B συναντήσεις, ενώ παράλληλα παρέχεται και η δυνατότητα απευθείας πωλήσεων

Τα περίπτερα μπορούν να παραμείνουν online για μεγάλο χρονικό διάστημα και οι ενδιαφερόμενοι να έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά τη λήξη της κάθε διοργάνωσης

Επιτρέπει τη διοργάνωση πολλών συνεδρίων και εκδηλώσεων ταυτόχρονα στον ψηφιακό του χώρο. Τα events διεξάγονται με ζωντανή διαδικασία. Όσοι τα παρακολουθούν έχουν τη δυνατότητα να παρέμβουν είτε για να τοποθετηθούν, είτε για να υποβάλλουν κάποιο ερώτημα

2110129575

info@mact.gr

**MACT
MEDIA
GROUP**